۹ - آتش بس بصورت عاجل نافذ مي گردد ، و بعد از تشکیل کابینه مخاصمات بصورت دایمي قطع میشود .

۱۰ - غرض نظارت بر آتش بس و قطع مخاصمات یك کمیسیون مشترك از نمایندگان سازمان اسلامي (O I C) و همه احزاب تشکیل مي گردد .

به تائید از موافقت نامه فوق الذکر شخصیت هاي آتي امضاهاي شانرا بتاریخ ۷ مارچ ۱۹۹۳ در اسلام آباد درج نموده است :

پروفیسور برهان الدین رباني رئیس دولت اسلامي افغانستان . جمعیت اسلامي

انجنیر گلبدین حکمتیار . حزب اسلامي

مولوي محمد نبي «محمدي» . حرکت انقلاب اسلامي

پیر سید احمد «گیلاني» . محاذ ملي

شیخ آصف «محسني» . حرکت اسلامي

پروفیسور صبغت الله «مجددي» . جبهه نجات ملي

انجنیر احمد شاه «احمدزي» . اتحاد اسلامي

آیت الله فاضل . حزب وحدت اسلامی

***

تفکیك صلاحیت ها

مقدمه :

رئیس جمهوردولت اسلامي افغانستان ، رئیس دولت ، سمبول وحدت و یك پارچگي کشور بوده ، باید امور دولت را مطابق شریعت اسلامي واصولیکه در قرآن و سنت وضع شده است رهنمایي کند .

۱ - صدراعظم به مشوره رئیس جمهور کابینه را تشکیل میدهد ، سپس آنرا به رئیس جمهور تقدیم مي نماید ، تارسماً آن رااعلان نوده و مراسم تحلیف را به جا آورد .

کابینه باید بحیث یك تشکل متحد تحت قیادت صدر اعظم عمل نموده و بر اساس اصل مسوولیت دسته جمعي فعالیت کند .

۲ - صدر اعظم و کابینه باید درهمه قضایاي مهم به شکل منظم درتفاهم نزدیك با رئیس جمهور عمل کند .

۳ - رئیس جمهور و صدر اعظم باید در تفاهم باهمدیگر عمل نموده و هرگاه ختلافاتي تبارز کند باید از طریق مناقشه با همدیگر حل نمایند . در صورتیکه قضیه لاینحل باقي ماند باید به مجلس مشترك رئیس جمهورو

کابینه مفوض گردد .

٤ - همه تصامیم مهم مربوط به پالیسي باید در مجلس کابینه که تحت ریاست صدر اعظم دائر میگردد ، اتخاذ شود . وزرا ، معاونین وزرا ، و وزراي دولت براي امور کشور به طورتنهائي و دسته جمعي در مورد تصامیم حکومت مسوولیت دارند .

٥ - تقرر رسمي قوماندانان قواي مسلح باید مطابق تعامل موجود پس از تفاهم ذات البیني صورت گیرد .

صلاحیت هاي رئیس جمهور :

٦. رئیس جمهور داراي صلاحیت هاو وظایف آتي مي باشد :

الف : تقرر معاون رئیس جمهور دولت اسلامي افغانستان .

ب : نصب و عزل قضات ستره محکمه و قاضي القضات به مشوره صدر اعظم مطابق به حکم مقررات .

ج : قیادت علیاي قواي مسلح کشور در روشنایي اهداف و ساختار قواي مسلح افغانستان .

د : اعلان جنگ و صلح مطابق توصیه کابینه یا پارلمان

هـ : انعقاد و خاتمه جلسات پارلمان مطابق مقررات .

و : استحکام وحدت ملي ، حفظ استقلال ، بي طرفي و تشخص اسلامي افغانستان به نفع همه اتباع آن .

ز : تنفیذ یا عفو فیصله های محاکم مطابق به شریعت و در حدود مقررات.

ح : توظیف روساي هیئت هاي دیپلوماتیك افغانستان در کشورهاي خارجي و تقرر نمایندگان دائمي افغانستان در سازمان هاي بین المللي مطابق به تعامل و نورمهاي دیپلوماتیك وتوافق با اعتبارنامه هاي نمایندگان دیپلوماتیك خارجي .

ط : توشیح قوانین و مقرارت و اعطاي اعتبار به فیصله ها و امضاي معاهدات بین المللي مطابق به قانون .

ي : رئيس جمهور ميتواند مطابق صواب ديد خود برخي از اختياراتش را به معاون رئيس جمهور يا صدر اعظم انتقال دهد .

ك : در صورت وفات يا استعفي رئيس جمهور امور رياست جمهوري مباشرتاً به معاون رئيس جمهور مفوض مي گردد .

كه او تا زمان انتخاب رئيس جمهور جديد مطابق قانون اساسي از وي نيابت ميكند .

ل : اعطاي اجازه رسمي به طبع بانك نوت ها .

م : رئيس جمهور ميتواند جلسه فوق العاده كابينه را در امور حياتي و مهم ملي كه در چوكات اجراأت روزمره و عادي كشور نه مي گنجد دائر نمايد .

صلاحيت هاي صدر اعظم :

۷ - صدر اعظم و كابينه داراي صلاحيت ها و وظايف آتي مي باشد :

الف : وضع و تنفيذ سياست داخلي و خارجي كشور مطابق به نص و روح اين موافقتنامه و در حدود قانون .

ب : اداره و سرپرستي از امور وزارت خانه ها و سائر موسسات و اركان هاي اجتماعي و ادارات و ايجاد هماهنگي ميان آنها .

ج : اتخاذ تصاميم اجرائي و اداري مطابق مقررات و سرپرستي از امور تنفيذ آن .

د : تسويد قوانين ، تهيه لوايح و مقررات .

هـ : تنظيم و كنترول بودجه دولت و اتخاذ تدابير غرض بكار انداختن منابع به خاطراعمار مجدد اقتصاد كشور و بنيان گذاري سيستم ارزشمند پولي و بوديجوي كشور .

و : تهيه و نظارت بر تنفيذ پروگرام هاي اقتصاد اجتماعي و پلان هاي تعليمي كشور بخاطر تأسيس يك كشور اسلامي متكي به خود .

ز : تحفظ و ارتقاي اهداف ومقاصد افغانستان در جوامع بين المللي و بحث و مناقشه در باره تعهدات خارجي ، پروتوكول ها وتعهدات بين المللي وقرار

دادهاي اقتصادي .

ح : اتخاذ تدابير غرض تضمين نظم عامه ، صلح ، امنيت واخلاق اسلامي و تضمين انصاف درادارات توسط يك عدليه آزاد و بي طرف .

***

موافقت نامه جلال آباد

بسم الله الرحمن الرحيم

په افغانستان كي د اسلامي نظام د ټينګولو ، د جهادي مشرانو په منځ كې دښه تفاهم دپيدا كولو ، هيواد ته دسولي اوثبات د راوستلو ، دمهاجرينو د بيرته را ګرځولو او دافغانستان دبيا ودانولو لپاره جهادي مشرانود مصلحينو په دعوت د جلال آباد په تاريخي ښار كي د ۱۳۷۲/۲/۱ هـ ش څخه تر ۱۳۷۲/۲/۲۷ هـ ش پوري غونډه وکړه . موږ په داسي حال كي چي د ننګرهار دخلكو ،والي او شوري څخه ددوي د ميلمه پالني او همكاري او دمصلحينو د نه ستړي كيدونكي كوښښونو مننه كوو دخپلي غونډي په پاي كي دغه ټرون لاسليك او اعلاموو :

- په افغانستان كي داسلامي نظام ټينګول .

- د جهادي رهبرانو ،قوماندانانو او پوهو مخلصو كسانو په شمول دعالي شوري جوړول .

- په ټول افغانستان كي دجنګ بندول او دلارو خلاصول .

- دبهرنيو چارو او اطلاعاتواوكلتور په وزارتونو كي د كميسونونو د فعالو لو په شمول د اسلام آباد د موافقي د نورو كميسونونو په كار اچول .

- په تول افغانستان كي ديو ملي اسلامي اردو جوړول .

- د ملي امنيت د رياست پر تشكيل او وظايفو تجديد نظر .

- د اسلام آباد د موافقي (۷ مارچ ۱۹۹۳) د هغو موادو تطبيقول كوم

چي په اوسني ټرون کي شامل ندي .

- د جهادي مشرانو د اکثریت په خوښه او د جمهور رئیس په منظوري د کابیني جوړول .

- ددغه ټړون د لاسلیك څخه تر دوو میاشتو پوري ددفاع او کورنیو چارو وزیرانو د تعیین لپاره د هر ولایت څخه د دوه دوه تنو جهادي قوماندانانو را ټولول ددغه کار دسترته رسولو له پاره یوکمیسیون تاکل کیږي په کوم کي چي دهر تنظیم څخه یویو نماینده او دوه تنه مصلحین برخه لري . نو موړي کمیسیون دخپل کار لایحه ترتیب او تطبیق کوي . که چیري کمیسیون ونه کولاي شي چي په ټاکل شوو دوو میاشتو کي ورسپارل شوي کار سرته ورسوي موضوع عالي شوري ته محول کیږي .

- دواړه ددفاع او کورنیو چارو وزارتونه دا حزابو څخه جوړ شوي با صلاحیته کمیسیونونه لري .

- د انتخاباتو کمیسیون داسلامي آباد د موافقت نامي مطابق ژر تر ژره په کار پیل کوي .

***

- په ۱۳۷۲/۲/۲۹ هـ ش دمشرانو تر منځ فیصله وشوه چي د صدر اعظم دکار او اوسیدو ځاي دکابیني په مجلس کي تر غور لاندي نیول کیږي او ټاکل کیږي .

- دټولو هغو کسانو څخه دکارونو او امتیازاتو بیرته اخیستل چاچي د مجاهدینو په مقابل کي د جنګ په پاداش کي دکمونست رژیم له خواتر لاسه کړیدي .

- دکمونست رژیم د وخت مقرر شوي سفیران بر طرف او په خارجي نمایندګیو کیدوطن دګوند غړي دتولو دپلو ماتیکو وظایفو او امتیازاتو څخه محروم دي .

- دښځو شرعي حجاب جداً مراعات کیږي .

لاسلیکونه

***

- د انتخاباتو کميسون د ۷ مارچ ۱۹۹۳ د موافقتنامي مطابق ژر په کار پيل کوي .

- پر ټولو هغو قرار دادونو تجديد نظر چي دملحد رژيم په دوران کي دخارجي هيوادو سره امضا شويدي .

- ټولي هغه اصولنامي او لوايح چي د ملحد رژيم په دوران کي تصويب شويدي لغو او کارونه دهغو لوايحو او اصولنامو پر اساس سرته رسيږي کوم چي دثور دبدنامي کودتا څخه دمخه دشريعت مطابق نافذي وي .

- په بهرکي دافغانستان نمايندګان متدين ، د شريعت د اصولو پابند او د اسلامي دولت واقعي ممثل وي .

- د تحليف د پاڼي د امضا سره سم صدر اعظم او وزيران رسماً مقرر دي اوپه خپلو وظايفو پيل کوي .

لاسليکونه

***

فيصله وشوه چي په وزارتونو کي به حد اقل يو معين دهغه تنظيم څخه پرته تياکل کيږي کوم ته چي نوموړي وزارت رسيدلي دي .

لاسليکونه

***

۱ - دلزوم په صورت کي له يوه وزارت څخه بل ته دوزير تبديلي د صدر اعظم په پيشنهاد او ددولت د رئيس په موافقه ترسره کيداي شي .

۲ - د احتساب يوه مستقله اداره د عالي شوري تر سر پرستي لاندي جوريږي .

۳ - ډاکتر فاروق اعظم دعودت کننده ګانو دوزير په حيث مقرر دي .

لاسليکونه

***

بسم الرحمن الرحيم

آئین نامه کمیسیون انتخابات

۱ - کمیسیون انتخابات تحت اشراف ونظارت شوراي عالي دولت اسلامی افغانستان فعالیت نموده ، هیچ اداره دولتي حق تشبث ومداخله درامورآن را ندارد .

۲ - رئیس کمیسیون توسط شورای عالي ازاشخاص غیر منسوب به احزاب انتخاب میگردد .

۳ - تعیین معاون ومنشي وسائر مسؤلین کمیسیون ووضع لوائح داخلي ازصلاحیت کمیسیون میباشد .

٤ - طریقه انتخابات توسط کمسیون مذکور تثبیت میگردد وتااول سرطان ۷۲ غرض منظوري نهائي به شوراي عالي ارائه میشود وشوراي عالي باید ظرف دوهفته نظر نهائي خود رادرباره آن کمسیون اعلان نماید وگرنه پس از انقضاي دوهفته مصوبه کمسیون خود بخود نافذ میگردد .

۵ - کمسیون ازاول جوزاي ۷۲ به کار خود آغازنموده وبئید تاآخر میزان نمایندگان منتخب را درکابینه غرض انعقاد جلسه شورای حاضر نماید .

٦ - اعضاي کمیسیون انتخابات بیست نفر است که هرحزب یك یك نفر را معرفي بدارد وبقیه به اکثریت دوثلث آراء تعین میشوند .

***

بسم الله الرحمن الرحيم

نیته ۳ . ثور

په جلال آباد کښي دمشرانو د ۱۳۷۲/۲/۲۹ نیتي په غونډه کښي دکابیني په لاندي غړو فیصله وشوه .

۱ - دښوونې او روزنې وزارت مولوي جلیل الله مولوي زاده

۲ - دحج اواوقاف وزارت مولوي ارسلارحمانی

۳ - دخارجه وزارت هدایت الله امین ارسلا

٤ - دسرحداتو وزارت سید سلمان گیلاني

۵ - دپلان وزارت محمد علي جاوید

٦ - دکار اواموراجتماعي وزارت سید حسین انوري

۷ - دتحصیلات عالي وزارت استاد سید عمر

۸ - دشهرسازي اواسکان وزارت انجنیر احمد شاه احمد زي

۹ - دمالي وزارت استاد عبدالکریم خلیلي

۱۰ - دتجارت وزارت حیات الله بلاغي

۱۱ - دزراعت وزارت سید نور الله عماد

۱۲ - دآب وبرق وزیر انجنیر محمد ایوب

۱۳ - داطلاعاتو وکلتور وزارت حاجي دین محمد

۱٤ - دعدلي وزارت مولوي جلال الدین حقاني

۱۵ - دصحت عامه وزارت دکتور فاطمي

۱٦ - دهوانوري وزارت دکتور حشمت الله

۱۷ - دمخابراتو وزارت قاضي محمد امین وقاد

۱۸ - دامور ساختماني وزارت انجنیر فیض محمد

پورته ۱۸ داتلس تنه وزیران په خپلو معینو پرلشونوکي تعیین اومقرردي، اودپاته وزاتونو معینان دنورو وزاتونو دکار سرپرستي کوي .

***

آئین نامه شوراي عالي دولت اسلامی افغانستان

۱۳۷۲/۲/۲۹

۱ - شوراي عالي دولت اسلامی افغانستان مرکب ازرهبران احزاب وازاشخاص مؤثر ومورد اعتمادومتدین میباشد، که توسط کمیسیون خاصي انتخاب مي شوند .

۲ - این شورا داراي صلاحیتهاي زیر میباشد .

الف : وضع ترسیم خطوط اساسي دررابطه با امور سیاسي ، نظامي به امنیتي ، اجتماعي واقتصادي ،اداري وفرهنگي کشور .

ب : استیضاح ازمسوؤلین دولتي

ج : نظارت ومراقبت بر اجراء آت ارگانهاي دولتي

د : اصدار فیصله نهائي درمورد اختلافاتی که میان مسؤلین دولتي ومیان احزاب ایجاد میشود .

و : دقت وتوافق ویا رد قرار دهاي دولت با دولتهاي خارجي

ز : تدوین لائحه کار دولت اسلامی فعلي در زود ترین فرصت تعیین هیئت مشتمل بر شخصیتهاي جامع الشرائط .

ح : تسوید قانون اساسي بتوسط تعیین هیأت مشتمل بر شخصیت هاي جامع الشرائط .

ط - نظارت بر کارهاي کمیسیون انتخابات

۳ - شورا میتواند بمنظور وضع خطوط اساسي که درماده دوم ذکرشد کمسیونهاي راازافراد فني وبا تجربه به ریاست اعضاي اصلي شورا تشکیل دهد.

***

منطقوي درافغانستان دامن زد ، ولي از سوي ديگر اين كودتا ها پيوسته اردوي متعلق به رژيم كمونيست كابل رابا كشته شدن تعدادي ازافسران نظامي تضعيف نمود .

بهمين سلسله در ثور ۱۳۷۱ در شوراي رهبران مجاهدين در پشاور حاضر نشد ، و براي اخذ قدرت انحصاري با اشتراك اسلم وطنجار، محمد رفيع ، راز محمد پكتين سعي كرد تا رژيم دكتر نجيب الله سرنگون نموده وكابل را متصرف شود ،كه با عكس العمل نيروهاي احمد شاه مسعود به ناكامي انجاميد و با كودتاي ۱۱ جدي ۱۳۷۲ آخرين تلاش خود را ازينگونه بخرج داد ، و دوستم را در يك ائتلاف جديد بنام « شوراي هماهنگي » در كنار خود داشت ، كه درين حركت بر كليه حرف ها و شعارهاي گذشته خويش خط بطلان كشيد ، و در توجيه آن گفت ، شوراي هماهنگي باعث تحكيم وحدت ميان اقوام مختلف افغانستان اعم از پشتون ، ازبك و هزاره شده است .

دوستان نزديك حكمتيار بدين عقيده اند كه او با سيمائي اكثراً متبسم و ساده ، در تمام ساحات زندگي سياسي عمل مي كند ، گرچه در مجالس خصوصي صداي نرم و برخورد ملايم دارد ، ولي هرگز بر دشمنانش نمي بخشايد قتل سيد بهاوالدين مجروح ، عزيز الرحمن الفت ، عبدالرحيم چينزائي و ميرويس جليل نمونه هاي بارز آن اند .

در حزب اسلامي حكمتيار به تنهائي تصميم مي گيرد و توسط شبكه وسيع اطلاعاتي نظم و دسپلين شديدي را در آن سازمان اعمال كرده است ، كه به نظر تحليلگران اين امر آن حزب را بيشتر بيك گروپ نظامي شبيه گردانيده تا يك سازمان سياسي . شدت عمل حكمتيار همواره حزب اسلامي را با انشعاب ها مواجه ساخته است . حزب اسلامي مولوي خالص در ۱۳۵۷ بهمين دليل تاسيس يافت ، در ۱۳۶۵ قاضي محمد امين وقاد بخاطر تكروي هاي حكمتيار از حزب اسلامي كناره گرفت و مدت شش سال از هم دورماندند . در سال ۱۳۷۳، هفت تن از اعضاي شوراي اجرائيه حزب اسلامي بدليل همدستي

کرونولوژی وقایع مهم

۲۲ - حمل ۱۳۷۱ جاده ستراتژیك سالنگ ها بدست مجاهدین فتح گردید.

۲٤ حمل ۱۳۷۱ ولایت پروان آزاد شد.

۲۵ حمل ۱۳۷۱ میدان هوائي بگرام یکي ازبزرگترین میدانهای هوائي کشور بدست مجاهدین شورا ی نظار جمعیت اسلامی فتح گردید .

۲۷ حمل ۱۳۷۱ :عبدالوکیل وزیر خارجه رژیم کابل با احمد شاه مسعود درچاریکار ملاقات نمود وتسلیمي بلاقید وشرط قدرت را ازطرف رژیم اعلان کرد.

۲۸ حمل ۱۳۷۱: ولایات هرات ، کندز بدست مجاهدین فتح گردید .

۲۸ حمل ۱۳۷۱: نجیب الله رئیس جمهور رژیم کمونیست کابل به دفتر نماینده گي سازمان ملل متحد درکابل پناهنده شد .

۲۹ حمل ۱۳۷۱ : فیض آباد مرکز بدخشان ومیدان شهر مرکز ولایت وردك آزاد گردید .

۳۰ حمل ۱۳۷۱: مجاهدین ولایات کنرها ، لوگر ، لغمان وبادغیس را بطورکامل فتح نمودند .

اول ثور ۱۳۷۱: قلات مرکز زابل به تصرف مجاهدین درآمد .

۲ ثور ۱۳۷۱: بینن سیوان نماینده خاص سرمنشي ملل متحد درامور افغانستان با احمد شاه مسعود درچاریکار مرکز ولایت پروان ملاقات نمود . مهترلام مرکز لغمان ، گردیز مرکز ولایت پکتیا ومیمنه مرکز ولایت فاریاب به تصرف مجاهدین درآمد .

۳ ثور ۱۳۷۱: جنرال محمد رفیع معاون نظامی نجیب رئیس رژیم کابل با انجنیر گلبدین حکمتیار درولایت لوگر ملاقات کرد ، جلال آباد مرکز ولایت ننگرهار توسط مجاهدین فتح شد .

٤ ثور ۱۳۷۱ : شوراي جهادي درپشاورمرکب ازتمام تنظیم هاي جهادي تشکیل گردید .

۵ثور ۱۳۷۱: باورود مجاهدین ، کابل پایتخت افغانستان آزادگردید .

۸ ثور ۱۳۷۱ : حاکمیت دولتی ازرژیم کمونیستي طي مراسمي به شورای جهادي تحت صبغت الله مجددي انتقال داده شد وصبغت الله مجددي بحیث ممثل دولت اسلامی توظیف گردید .

۹ ثور ۱۳۷۱ : نواز شریف صدر اعظم پاکستان وترکي الفیصل رئیس استخبارات سعودي ازکابل بازدید نمودند .

۱۵ ثور ۱۳۷۱: پروفیسور برهان الدین ربانی رئیس شورای قیادي ورهبر جمعیت اسلامی افغانستان ، پوهاند سیاف رهبر اتحاد اسلامی ، مولوي محمد نبي محمدي امیر حرکت انقلاب اسلامی وشیخ محمد آصف محسني رهبر حرکت اسلامی ازپشاوروارد کابل گردیدند .

۱٦ ثور ۱۳۷۱: اولین جلسه شورای رهبری (قیادي) تحت ریاست پروفیسور برهان الدین ربانی درکابل دایر گردید ودرآن تمام قوانین ومصوبات مخالف شریعت اسلامی ملغي قرار داده شد . شوراي ملي ، مجلس سنا وحزب وطن منحل اعلان گردید . وتشکیل محکمه اختصاصي براي اقامه عدالت منظور گردید .

۱۷ ثور ۱۳۷۱: ازجانب شوراي رهبري خریدو وفروش مشروبات الکولي

وسایر مواد مخدره ممنوع گردید .

۲۱ ثور ۱۳۷۱: پیر سید احمد گیلانی رهبر محاذ ملي وعبدالعلي مزاري رئیس شوراي مرکزي حزب وحدت وارد کابل شدند .

۲۲ ثور ۱۳۷۱: شوراي رهبري فیصله نمود تا وزارت امور ساختمانی هیئتي را جهت تعیین وتثبیت خسارات جنگي موظف سازد . وهمچنان وزارت اطلاعات وکلتور تمام کتب ضد دیني را ازکتابخانه ها جمع آوري نماید .

۲۳ ثور ۱۳۷۱: مالیزیاء دولت اسلامي افغانستان را به رسمیت شناخت ، اندري کوزیروف وزیر خارجه روسیه به کابل سفر کرد .

۲۶ ثور ۱۳۷۱: هیئات ایراني به ریاست آقاي موسوي معاون وزارت خارجه آنکشور با پرفیسور برهان الدین رباني رئیس شوراي قیادي ملاقات نمود .

اول جوزای ۱۳۷۱: پروفیسوربرهان الدین ربانی ازولایت هرات وصبغت الله مجددي ممثل دولت اسلامی ازولایت بلخ بازدید نمود .

۳ جوزا ۱۳۷۱: موافقتنامه آتش بس ازجانب صبغت الله مجددي ممثل دولت اسلامی وگلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی امضاء گردید .

٤ جوزا ۱۳۷۱: گلبدین حکمتیار واحمد شاه مسعود دربگرامي کابل مذاکره نموده راجع به قطع جنگ وبرگزاری انتخابات موافقه بعمل آوردند .

۵جوزا ۱۳۷۱: صبغت الله مجددي ممثل دولت اسلامی درراس هیئاتی وارد اسلام آباد شدند .

۸ جوزا ۱۳۷۱: طیاره حامل صبغت الله مجددي درفضاي کابل مورد اصابت راکت قرار گرفت ولي سالم به زمین نشست .

۳۰ جوزا ۱۳۷۱: سفیر پاکستان اعتماد نامه خودرا به صبغت الله مجددي ممثل دولت اسلامی سپرد .

۷ سرطان ۱۳۷۱ : دوره دوماهه صبغت الله مجددي پایان یافت واستاد رباني به حیث رئیس دولت بکار خویش آغاز نمود .

۱٤سرطان ۱۳۷۱: عبدالصبور فرید کرسي صدارت راکه براي حزب اسلامی اختصاص یافته بود ، احراز نمود .

۲۵ سرطان ۱۳۷۱ : نجفي سفیر ایران اعتماد نامه اش را به استاد ربانی رئیس دولت اسلامی افغانستان تسلیم کرد .

۳ میزان ۱۳۷۱ : استاد ربانی رئیس دولت اسلامی به پاکستان سفر نمود .

۱۵ میزان ۱۳۷۱ :عملیات پاکسازی ملیشیا درهرات آغاز گردید .

۲۱ میزان ۱۳۷۱ :سفر استاد ربانی به ازبکستان

۹ عقرب ۱۳۷۱ : دوره کار استاد ربانی براي مدت چهل وپنج روز ازطرف شورای قیادي تمدید گردید .

۱٤ قوس ۱۳۷۱: شورش حزب وحدت برهبري مزاري علیه دولت درچنداول .

۲۰ قوس ۱۳۷۱ : نیروهای جنبش ملي درکابل علیه دولت دست به اقدام نظامي زدند که بعد تر سوء تفاهم خوانده شد .

۸ جدي ۱۳۷۱ : اولین جلسه شوراي اهل حل وعقد درکابل دایر گردید ، پروفیسوربرهان الدین ربانی بحیث رئیس جمهور براي مدت دوسال تعیین گردید .

۲۳ جدي ۱۳۷۱: وفات مولوي میرحمزه معاون رئیس جمهور .

۲۹ جدي ۱۳۷۱ :آغاز عملیات تصفیوي ازطرف وزارت دفاع دراستقامت هاي شرق وجنوب شرق کابل .

۱٤ دلو ۱۳۷۱: قتل چهارکارمند ملل متحد درجلال آباد .

۲٦ دلو ۱۳۷۱: مولوي منصور معاون حرکت انقلاب اسلامی دراثر انفجار ماین درولایت لوگر شهید گردید .

۹ حوت ۱۳۷۱: مسدود شدن بعضي ازسفارتخانه ها به اثر درگیریهاي گلبدین حکمتیار درکابل .

۱۷ حمل ۱۳۷۲ امضاي موافقتنامه اسلام آباد ازطرف رهبران جهادي مبني برآتش بس وادامه کار استاد رباني بحيث رئيس جمهور وتوظيف گلبدين حکمتيار بحيث صدراعظم .

۱۰ ثور۱۳۷۲: تدوير جلسه رهبران درجلال آباد وکنار رفتن احمد شاه مسعود ازپست وزارت دفاع وتعيين کابينه جديد .

۲۶ ثور۱۳۷۲: مراسم تحليف کابينه جديد بر رياست حکمتيار درقلعه حيدر خان ولسوالي پغمان .

اول سرطان ۱۳۷۲: ورود آقاي ستوريس موسوريس نماينده خاص سرمنشي ملل متحد بکابل .

۱۱سرطان ۱۳۷۲: سفر رئيس جمهور افغانستان به ترکيه جهت اشتراك درکنفرانس ايکو منعقده استانبول .

۱۷ سرطان ۱۳۷۲: اعلان خط مشي حکومت گلبدين حکمتيار.

۲۲ سرطان ۱۳۷۲: حملات قواي کشورهاي مشترك المنافع برقراي خرسنگان ولسوالي چاه آب ولايت تخار .

۲۶ سرطان ۱۳۷۲: اعتراض وزارت امور خارجه درمورد حملات قواي کشورهاي مشترك المنافع بر قريه خرسنگان .

۹ اسد ۱۳۷۲: ورود هيئت فدراسيون روسيه به کابل وملاقات با رئيس جمهور افغانستان .

۲۵ اسد ۱۳۷۲: سفر گلبدين حکمتيار صدراعظم افغانستان به پاکستان وايران .

۸ سنبله ۱۳۷۲: ورود هيئت عاليرتبه تاجکستان به کابل تحت رياست امام علي رحمانوف رئيس جمهور آنکشور .

۱۶ سنبله ۱۳۷۲: شهادت الحاج شمالي خان قوماندان محاذ ملي درجلال آباد .

۸ ميزان ۱۳۷۲ : سفر پروفيسور برهان الدين رباني به عربستان سعودي

۲۳ عقرب ۱۳۷۲: سفر رئیس جمهور افغانستان به پاکستان ومصر .

۸ قوس ۱۳۷۲: توشیح قانون موقت مطبوعات ازجانب رئیس جمهور .

۲۳ قوس ۱۳۷۲ : تفویض صلاحیت هاي صدر اعظم به قاضي محمد امین وقاد وزیر مخابرات .

۲۹ قوس ۱۳۷۲: سفر رئیس جمهور کشور به تاجکستان .

۱۱ جدي ۱۳۷۲: آغازکودتای مشترك گلبدین دوستم .

۱۶ جدي ۱۳۷۲: تصفیه میدان هوائي کابل ازوجود ملیشیاي دوستم .

۱۸ جدي ۱۳۷۲: فتح شیرخان بندر وقلعه زال ولایت کنذز توسط نیروهاي دولت اسلامی افغانستان .

۱ حوت ۱۳۷۲: گروگان گیري تعدادي ازمتعلمین پاکستاني توسط سه افغان درپشاور وپناهنده گي آنها به سفارت افغانستان دراسلام آباد .

۵ حوت ۱۳۷۲: سفر وزیر خارجه پاکستان به کابل .

۵ حوت ۱۳۷۲: مظاهره مردم کابل بخاطر اعتراض علیه حکومت پاکستان درمورد قتل سه نفر ازاتباع افغانی درسفارت افغانستان دراسلام آباد وحمله به سفارت پاکستان درکابل .

۲۸ حوت ۱۳۷۲: فتح ولسوالي دوشي وپوسته هاي کیله گي .

۲حمل ۱۳۷۳: انتشار بیانیهء شورای امنیت ملل متحد در ارتباط کمك عاجل بشری وقطع جنگ در افغانستان .

۳ حمل ۱۳۷۳: رد طرح صلح هیئات افغانی از طرف حکمتیار .

۱۰ حمل ۱۳۷۳ : بی نظیر بوتو صدر اعظم پاکستان هشدار داد که بی ثباتی در افغانستان و تاجکستا ن عواقب وخیمی برای کشور های منطقه خواهد داشت .

۱۲ حمل ۱۳۷۳: اعلان آتش بس پنج روزه بخاطر ورود هیأت سازمان ملل متحد بکابل .

۱۳ حمل ۱۳۷۳ : ملاقات پروفیسور برهان الدین ربانی رئیس جمهور دولت اسلامی افغانستان در رابطه به اوضاع سیاسی نظامی کشور با محمود مستری نماینده خاص سرمنشی ملل متحد در افغانستان .

۱۹ حمل ۱۳۷۳: تقاضاي تمدید آتش بس نافذه ازطرف هیأت صلح مشرقي وحوزه جنوب غرب .

۲٤ حمل ۱۳۷۳: ورود هیأت صلح بریاست مولوي محمد یونس خالص بشمول عده اي ازعلمای پاکستانی وعربي .

٤ ثور ۱۳۷۳: سفر محمود مسطری به کویته و ملاقات با سران تنظیم های جهادی .

۱۰ ثور ۱۳۷۳: سفر پروفیسور برهان الدین ربانی رئیس جمهور افغانستان به جلال آباد غرض ملاقات بارهبران جهادی

۱۳ ثور ۱۳۷۳ : تدویر جلسه قوماندانان چهارده ولایت در غزنی .

٦ جوزا ۱۳۷۳: تدویر جلسه شورای مرکزی حزب وحدت بخاطر انتخاب منشی شورای مرکزی .

۸ جوزا ۱۳۷۳ :حملهء تفنگداران مزاری به خانه استاد اکبری با بم های دستی .

۲۲ جوزا ۱۳۷۳ : هشدار حکمتیار مبنی بر آغاز جنگ های تازه در صورت عدم استعفای رئیس جمهور .

۲۸ جوزا ۱۳۷۳ : محمود میسطری نمایندهء خاص سرمنشی ملل متحد برای افغانستان خواهان اعزام نیروهای حافظ صلح به افغانستان گردید .

۲ سرطان ۱۳۷۳: دیدار ستوریس موسوریس نمایندهء سازمان ملل با مولوی محمد یونس خالص ، صبغت الله مجددی ، مولوی محمد نبی محمدی و پیر سید احمد گیلانی در پشاور .

٤ سرطان ۱۳۷۳: فتح تپهء مرنجان و قلعهء تاریخی بالاحصار توسط نیروهای اردوی دولت اسلامی افغانستان .

۷ سرطان ۱۳۷۳: تمدید مدت کار پروفیسور برهان الدین ربانی رئیس جمهور کشور برای شش ماه دیگر توسط ستره محکمه .

۸ سرطان ۱۳۷۳: اعلامیهء وزارت خارجهء دولت اسلامی افغانستان در مورد اظهارات آصف احمد علی وزیر خارجهء پاکستان در ارتباط عدم مشروعیت دولت اسلامی افغانستان .

۱۵ اسد ۱۳۷۳ : قتل محمد ناصر منصور قوماندان حزب اسلامی درلغمان.

۲۲ سرطان ۱۳۷۳ : ورود حامد الغابد رئیس سازمان کنفرانس کشورهای اسلامی به کابل .

۲۸ سرطان ۱۳۷۳ : وزارت خارجهء هند اتهامات مطبوعات پاکستان را مبنی بر کمک نظامی آنکشور به افغانستان رد کرد .

۲۹ سرطان ۱۳۷۳: تدویر اولین اجلاس شورای عالی اسلامی در هرات.

۳۰ سرطان ۱۳۷۳: آغاز دور جدید ماموریت صلح محمودمیسطری نمایندهء خاص سرمنشی ملل متحد در افغانستان .

۲ اسد ۱۳۷۳ : حمایت محمود میسطری نماینده خاص سرمنشی ملل متحد از تدویر لویه جرگه در افغانستان .

۷ اسد ۱۳۷۳ : قتل میرویس جلیل خبرنگار افغانی رادیوی بی . بی .سی و پیدا شدن جسدش در منطقه تحت کنترول حزب اسلامی حکمتیار .

۸ سنبله ۱۳۷۳ : حامد الغابد گفت ، شوراي هرات تهدابي براي حل قضیه افغانستان ازطریق تفاهم است .

۱۱ سنبله ۱۳۷۳ : تلاش هاي دور دوم محمود میسطري ناکام گردید ودولت افغانستان را دراین ارتباط مسؤل خواند .

۱۹ سنبله ۱۳۷۳: سقوط خنجان بدست محالفین دولت .

۲۶ سنبله ۱۳۷۳ : انتخاب مولوی محمد نبی محمدی به صفت رئیس کمیسیون تدویر لویه جرگه .

۱۲ سنبله ۱۳۷۳ : اعلامیهء وزارت خارجه در ارتباط ختم مرحلهء دوم مساعی صلح هیئات ملل متحد تحت ریاست محمود میسطری برای حل قضیه افغانستان .

۲۳ سنبله ۱۳۷۳: کودتای عبدالعلی مزاری علیه اعضای شورای مرکزی غرب وحدت و حرکت اسلامی در غرب کابل .

۲۳ میزان ۱۳۷۳ : مذاکرات پروفیسور برهان الدین ربانی رئیس جمهور دولت اسلامی افغانستان با پروفیسور سیاف ، مولوی محمد نبی محمدی و مولوی محمد یونس خالص در جلال آباد .

۲۳ میزان ۱۳۷۳ : اولین عملیات طالبان در سپین بولدك .

۲۸ میزان ۱۳۷۳: ملاقات میسطري با استاد ربانی درجلال آباد .

اول عقرب ۱۳۷۲ : سفر نصیر الله بابر وزیر داخلهء پاکستان به بعضی از ولایات جنوبغرب افغانستان .

۶ عقرب ۱۳۷۳: ابراز نگرانی حکومت ایالات متحده امریکا نسبت وضع زنده گی مردم افغانستان .

۶ عقرب ۱۳۷۳: ملاقات محمود میسطری با احمد شاه مسعود .

۱۱عقرب ۱۳۷۳: پیشنهاد کشور اندونیزیا به کمیتهء صلیب سرخ مبنی بر در اختیار قرار دادن یك طیارهء ترانسپورتی آنکشور برای انتقال مواد اولیه وادویه به شهریان کابل .

۱۶ عقرب ۱۳۷۳ : تصرف کندهار توسط گروه طالبان .

۱۶ عقرب ۱۳۷۳: افشاي مداخلات ازبکستان درامور داخلي افغانستان وارائه شش موردمداخله به ژورنالستان توسط دولت افغانستان .

۱۷ عقرب ۱۳۷۳: سفر نصیر الله بابر همراه با عده ای از سفرای کشورهای خارجی به بعضی از ولایات جنوب غربی کشور .

۱۸ عقرب ۱۳۷۳ : موسوریس تنظیم کنندهء کمك های ملل متحد به افغانستان در ارتباط جنگ های کندهار اظهار نگرانی کرد .

۲۱ عقرب ۱۳۷۳ : خانم رابین را فایل معین وزارت خارجهء امریکا از کمپ مهاجرین افغان در سر شاهی ولایت ننگرهار دیدار نموده و حمایت کشورش را از تلاش های محمود میسطری اعلام داشت .

۲۲ عقرب ۱۳۷۳ : پیشنهاد محمود میسطری مبنی بر تدویر کنفرانس بین المللی در مورد افغانستان .

۲٤ عقرب ۱۳۷۳: ورود نخستین کاروان تجارتی پاکستان به آسیای مرکزی از طریق سپین بولدك - تورغندي .

- صلیب سرخ از جامعهء جهانی انتقاد نموده و اظهار داشت که آنها به افغانستان پشت کرده اند .

اول قوس ۱۳۷۳ : گزارشگر حقوق بشر اعلان داشت که در افغانستان هزاران نفر در معرض تهدید فقر و گرسنگی قرار دادند .

۳ قوس ۱۳۷۳ : اعلام دولت اسلامی ایران برای میانجگیری بین نیروهای درگیر در افغانستان .

٦ قوس ۱۳۷۳ : اتحاد اسلامی از شرکت در اجلاس تهران امتناع ورزید.

۹ قوس ۱۳۷۳ : شورای امنیت ملل متحد طی اعلامیه ای ادامهء جنگ در افغانستان را محکوم نمود .

۱۲ قوس ۱۳۷۳ : ورود یك تیم مقامات ملل متحد به پایتخت کشور غرض بازگشائی دفاتر آن سازمان .

- تقاضای پطروس غالی سرمنشی ملل متحد از رهبران جهادی افغانستان برای رهائی دوکتور نجیب الله رئیس رژیم کمونیست که در دفتر سازمان ملل درکابل پناهنده گردیده است .

۲۱ قوس ۱۳۷۳: سفر پروفیسور برهان الدین ربانی به المغرب غرض اشتراك در جلسه سران کنفرانس اسلامی منعقدهء کازابلانکا .

اول جدی ۱۳۷۲ : ملاقات بی نظیر بوتو صدر اعظم پاکستان با گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی .

پنهاني حکمتيار در کودتاي تني از حزب اسلامي خارج شدند . در کودتاي ۱۱ جدي ۱۳۷۲ قاضي وقاد و تعدادي از سران حزب ايجاد شوراي همآهنگي را ميان حزب اسلامي و جنبش ملي زاده اراده‌ء فردي حکمتيار دانستند و برأت خود را اعلام نمودند .

موضعگيريهای تند و صريح حکمتيار براي جوانان جذاب بوده است و حتي در بيرون از کشور براي بسياري از نهضت هاي اسلامي که ازواقعيات داخل افغانستان اطلاع کافي ندارند ، نيز فريبنده و موثر ثابت شده است و از همين جاست که عده اي از جوانان احساساتي عرب هميشه در کنار او بوده اند . مهارت حکمتيار در اين نهفته است ، که باوجود موضعگيريهاي تند اش ميتواند ، در خفا معامله نمايد ، در ۱۳٦۷ از ملاقات با رونالد ريگان رئيس جمهور امريکا اجتناب ورزيد ، امادر طول جهاد بيشترين امکانات را از غرب بدست آورد .

در ميان رهبران احزاب جهادي حکمتيار که سن اش از ٤۷ سال تجاوز نمي کند ، جوانترين فرد بشمار ميرود ، او با جديت و سخت کوشي فراوان بر مشکل نا تمامي تحصيل خويش فايق آمده ، زبانهاي عربي ، انگليسي و اردو را فراگرفته و در علوم اسلامي مدارجي را پيموده است ، اما رقبايش او را به تاويل آيات و احاديث به نفع خويش متهم ميسازند و « معمر القذافي » افغانستان خوانده اند .

اول جدی ۱۳۷۲ : اعتراض دولت اسلامی افغانستان علیه ورود بدون اجازهء کاروان های تجارتی پاکستان به داخل خاك افغانستان .

۳ جدی ۱۳۷۳ : سفر دوستم به پاکستان .

۱۷جدی ۱۳۷۳ : اظهار نظر حاجی عبدالقدیر والی ننگرهار مبنی بر عدم درنظر گرفتن وقت کافی برای انتقال قدرت در افغانستان از طرف سازمان ملل متحد .

٤ دلو ۱۳۷۳ : بمباران مناطق شمال افغانستان توسط طیارات روسی مستقر در تاجکستان .

۱۱ دلو ۱۳۷۳ تقاضای اتحادیهء اروپا از طرف های درگیر در افغانستان مبنی بر ختم جنگ و آغاز مذاکرات صلح .

۱٦ دلو ۱۳۷۳ : اعتراف حزب اسلامی به شکست در مقابل گروه طالبان.

۲۰ دلو ۱۳۷۳ : حکمتیار سفیر اسبق برتانیه در اسلام آباد را متهم به ایجاد گروه طالبان نمود .

۲۳ دلو ۱۳۷۳ : تسخیر میدان شهر توسط گروه طالبان .

۲۵ دلو ۱۳۷۳ : فرار حکمتیار از چار آسیاب .

۲۵ دلو ۱۳۷۳ : فتح مجدد کندز وفتح غوربند .

۲۹ دلو ۱۳۷۳ : پروفیسور برهان الدین ربانی تقاضا نمود تا در هر طرح صلحی گروه طالبان باید شرکت داده شوند .

- تعدادی از اعضای مجلس نماینده گان پاکستان از حکومت آنکشور بخاطر مداخله در امور داخلی افغانستان انتقاد بعمل آوردند .

اول حوت ۱۳۷۳ : حزب اسلامی مولوی خالص عدم همکاری خویش را با تلاش های ملل متحد اعلام کرد - گروه طالبان از همه نیروها در افغانستان تقاضا کردند تا اسلحهء شانرا به طالبان بسپارند .

- نمایندهء جنبش ملی دوستم اعلان کرد که در صورت پیشروی طالبان ، آنها دولت جداگانهء خود را در صفحات شمال ایجاد خواهند کرد .

* مراسم انتقال قدرت از رژیم کمونیست نجیب به مجاهدین (۸ ثور ۱۳۷۱)

* نخستین دسته از مجاهدین در کابل در مقابل ارگ ریاست جمهوری

* مذاکرات حکمتیار و مسعود در پلچرخي کابل به وساطت اعجازالحق ،
جنرال حمیدگل و شهزاده نایف

* گوشه، از گردهمائي سران مجاهدین در جلال آباد ، که منتج توافقات جلال
آباد گردید

*** ادامه جنگ در افغانستان به سطح ملی ، منطقوی و بین المللی اثرات سوء بر جا گذاشته است ، ازین رو مسوولیت تامین صلح بهمین پیمانه گسترده است.

این درگیریها از یکسر به ویرانی های دوران اشغال افغانستان بس افزود ، به حدیکه لذت پیروزی را از گروه غالب در آینده گرفت ،زیرا چیزی باقی نمانده که موجب خرسندی آنها گردد، از جانب دیگر توجه جهانیان را در امر باز سازی افغانستان فوق العاده کاهش داد.ازین رو کار بازسازی خرابی های ناشی از جنگ یک امر نهایت مشکل تبدیل شده است

گروه های مجاهدین کوشیده اند تامسوولیت جنگ ، کشتار ، ویرانی ناشی از آنرا به گردن یک دیگر اندازند و خود را تبرئه نمایند ولی قضاوت مردم ساده و واضح است وآنانیکه تمام مجاهدین را در این راستا یک سان مقصر می شمارند ، حیثیت و افتخارات گذشته مجاهدین زیر سوال رفته است ، و مردم بخوبی می بینند که مجاهدین امروز در حق هموطنان شان کارهائی را روا می دارند که روسها از ارتکاب آن ابا داشتند و این امر موجب آن گردیده تا در مورد افتخارات گذشته و پیروزیهای مجاهدین در برابر قوای اشغالگر شوروی اظهار شك و تردید نمایند .

* کشورهای همسایه که عامل عمده در جنگ های بعد از پیروزی مجاهدین در افغانستان بوده اند ، باید متوجه باشند که هرکدام آنها به مراتب نسبت به افغانستان آسیب پذیر تر اند و این فرصت جاری تقاضای آنرا دارد که در دوستی به افغانستان از یکدیگر سبقت جویند نه در دشمنی با آن .

از متن کتاب

البوم عکس

* مراسم امضاي توافقات اسلام آباد

* مراسم تحليف گلبدين حكمتيار و اعضاي كابينه در قلعه حيدر خان پغمان

* نمونه اي از پارچه هاي متلاشي شده تانك و ساير سلاح هاي ثقيل كه از جلال آباد به پاكستان فروخته مي شود

* عبدالعلي مزاري رهبرحزب وحدت اسلامي بعد از اسارت بدست گروه طالبان

* اولین دیدار احمدشاه مسعود با جنرال عبدالرشید دوستم در جبل السراج

* نمائي ازمنزل حکمتيار درچارآسياب بعد از فتح آن منطقه بدست قواي دولتي

- اهل تشیع افغانستان طی مظاهراتی در کابل از ایران خواستند تا در امور افغانستان مداخله ننماید .

۷ حوت - ۱۳۷۳: عبدالمنان نیازی نماینده طالبان طرح سازمان ملل را تکرار مشکلات قبلی خواند .

۸ حوت ۱۳۷۳ : پاکستان تعزیرات جدید تجارتی را بر امتعهء تجار افغانی اعلان کرد .

۱۶ حوت ۱۳۷۳:تقاضای مزاری از دوستم بخاطر انداخت راکت اسکاد بالای خیر خانه ، پغمان و چار یکار در صورت ادامهء حملات اردوی اسلامی بالای مواضع این حزب در غرب کابل .

۲۰ حوت ۱۳۷۳: فتح مراکز عبدالعلي مزاری درغرب کابل توسط دولت

۲۲ حوت ۱۳۷۳ : قتل مزاری توسط گروه طالبان بعد ز اسیر شدن اش بدست این گروه .

۲ حوت ۱۳۷۳ : سفر پروفیسور برهان الدین ربانی رئس جمهور افغانستان به اسلام آباد غرض اشتراك در کنفرانس سران E.C.O .

۲۲ حوت ۱۳۷۳: اعلان مقاطعه مولوی محمد نبی محمدی از دولت اسلامی افغانستان .

۲۷ حوت ۱۳۷۳: سفر پروفیسور برهان الدین ربانی به ایران و اشتراك در مراسم افتتاح خط آهن بندر عباس .

۳

مسعود و شورای نظار

از شگفتي هاي جنگ افغانستان آن است که درآن تنها ارتش سرخ شوروي بزانو در نيامد، بلکه سي . آي . اي . و آي . اس . آي نيز سر افگنده شدند و به موفقيت کامل دست نيافتند و اين امربا نقش برازنده « شوراي نظار » در سقوط رژيم کابل تثبيت گرديد .

سازمان استخباراتي پاکستان درطول جهاد روي انجنير گلبدين حکمتيار سرمايه گذاري کرده بود و بدين باور بود که سر نوشت آئنده افغانستان بدست حکمتيار رقم خواهد خورد . پاکستان توانائي خويش را در حمايت از گلبدين حکمتيار با دادن سلاح ، پول و مشاور بکار برد ولي بي نتيجه ماند، در مقابل شوراي نظار تحت رهبري احمد شاه مسعود در شرايطي که سياستمداران جهان روي موفقيت طرح ملل متحد به سرپرستي بينن سيوان مي انديشيدند در ثور ۱۳۷۱ موفق به سقوط رژيم نجيب در کابل گرديد، که اين پيروزي نا تواني آي . اس آي را نيز بازگو نمود ، زيرا آن سازمان پيوسته کوشيده بود تا گلبدين حکمتيار را وارد کابل نمايد که ناکام ماند .

آي . اس . آي براي بقدرت رسانيدن حکمتيار مستقيماً درعمليات جلال اباد سهم گرفت و سپس از کودتاي مشترک حکمتيار با شهنوازتني و وطنجار

حمایت نمود که هیچکدام نتیجه دلخواه براي شان نداد .

گلبدین حکمتیار رقیب سر سخت احمد شاه مسعود همیشه کوشیده است ، تا شوراي نظار را سازمان جدا از جمعیت اسلامي افغانستان قلمداد نماید تا بتواند رابطه میان استاد رباني و مسعود راتیره سازد ، ولي در عمل بخصوص بعد از پیروزي مجاهدین دیده شد که احمد شاه مسعود نه تنها در برابر استاد رباني بحیث یك افسر مطیع عمل میکند ، بلکه هردو میدانند که به یك دیگر نیازمند اند - براي موصوف شوراي نظار چیزي زیاد تر ازیك تشکیلات خود ساخته و قابل دسترس نمي باشد و بعید نیست که آرزوي آن را داشته باشد تا در آینده نظم و دسپلین حاکم بر شوراي نظار را به سطح کل جمعیت اسلامي تطبیق نماید زیرا بعد از پیروزي مسعود شوراي نظار را بار بار به « بوت تنگ » تشبیه کرده است .

مسعود کار خود را از زادگاهش دره‌ء پنجشیر (۱۳۵۷) شروع وگام به گام ساحه‌ء نفوذ خویش را انکشاف بخشید و تشکیلات نیرومندي بنام « شوراي نظار » را در داخل جمعیت اسلامي تأسیس نمود .

شکست حملات پیهم قواي شوروي بین سالیان ۱۳۵۸ - ۱۳۵۹ در دره‌ء پنجشیر احمد شاه مسعود را به سطح جهاني شهرت داد و البته در پهلوي قابلیت رهبري اش ، موقعیت استراتیژیکي ، ساختمان فزیکي مناسب و پشتیباني کم نظیر مردم پنجشیر از مجاهدین به حیث عوامل عمده موفقیت هاي نظامي مسعود به حساب میروند و این امر قبل ازاینکه وي دست به تأسیس شوراي نظار بزند، یك دست آورد خوب وضروري بود. زیرا عملاً مسعود به یك مودل عالي نیاز داشت که بکارائي آن همه معتقد بوده باشند که پنجشیر چنین رولي رابخوبي ایفا نمود .

احمد شاه مسعود در میان قوماندانان مجاهدین یگانه فرماندهي بوده است که از دید استراتیژیکي برخوردار است در محدوده هاي تنگ جغرافیائي ، قومي و حتي سیاسي محدود نماند، بلکه براي تشکیل یك نیروي منسجم از

پایگاه اولیه اش « پنجشیر» بیرون شد، با تعداد زیادي از فرماندهان تاجك ، پشتون ، ازبك وهزاره دست وحدت داد واساس « شوراي نظار » را گذاشت کسانیکه با مسعود دست همکاري دادند تنها اعضاي جمعیت نبودند، بلکه احمد شاه مسعود با استراتیژي « تفاهم و نفوذ » در صفوف احزاب جهادي توانست افراد و فرماندهان متعدد متعلق به احزاب مختلف جهادي به استثناي حزب اسلامي حکمتیار را دور خود جمع نماید و براي مقابله با ارتش سرخ جبهات وسیعي را هماهنگ نمود که این امر میتواند عمده ترین عامل پیروزي شوراي نظار بوده باشد .

مقاومت قهرمانانه مجاهدین پنجشیر تحت فرماندهي مسعود ، گرچه وي را درمحراق توجه علاقمندان قرار داده بود، ولي او با عقد قرار داد یك ساله آتش بس « ۱۳٦۱ » با روسها در پنجشیر بطور موثري به سطح افغانستان مطرح شد رقباي وي از جمله گلبدین حکمتیار همیشه این قرار داد را فروش داعیه جهاد از جانب مسعود خوانده اند ، اما فرصتي را که احمد شاه مسعود در این مدت کسب نمود صرف پایه گذاري شوراي نظار نمود که بعد ها موجب تغییر تاریخ افغانستان گردید ، از جانب دیگر توافق براتش بس میان مجاهدین و روسها از سوي تحلیلگران نخستین نشانه ضعف و ناتواني روسها در برابر مردم افغانستان محسوب گردید .

از تأسیس شوراي نظار تا سقوط رژیم کابل شش بار مسوولین آن شوري در نقاط مختلف دور هم جمع شدند و تصامیم دلخواه خویشرا اتخاذ نمودند ، نخستین جلسه که رسماً در آن براي تأسیس مرکز واحد سیاسي ، نظامي میان فرماندهان پنج ولایت بغلان ، کندز ، تخار ، بدخشان و پروان فیصله بعمل آمد ۱۵ قوس ۱۳٦۲ واقع شرشر اشکمش ولایت تخار بود. خاواك پنجشیر در ۱۳٦۳ شاهد دومین جلسه شوراي نظار بود که در آن یك هیئت اداري چارنفره براي پیشبرد ولایت تخار برگزیده شد ، جلسه سومي که مهمترین جلسه میتوان آنرا نامید ،(دلو ۱۳٦٤) در دره سلطان اشکمش منعقد

گردید که در آن مسوولین شوراي نظار فیصله نمودند تا گارنیزیون هاي رژیم کابل را که در اطراف شهرها قرار دارند تصفیه کنند . در چارمین جلسه « ۱۳٦٦ » منعقده « ورسج -فرخار) فیصله بعمل آمد تا قلمرو شوراي نظار را به ولایات شرقي افغانستان مانند لغمان و جلال آباد گسترش بخشند و بدین منظور محمد اسمعیل طارق امیر مجاهدین در لغمان بحیث مسوول زون شرقي کشور پذیرفته شد که بعد تر توسط افراد حزب اسلامي بشهادت رسید وکار ها نیمه تمام ماند. طبق این پالیسي رهبري شوراي نظار میخواست ساحات میان دوجادهء مهم افغانستان « جاده کابل حیـرتان و جادهٔ کابل تورخم » را تحت نظم و دسپلین دلخواه خویش در آورد .

البته با گذشت هر سال مجاهدین ولایات بیشتري به عضویت شوري در آمدند که رفته رفته شامل ولایات سمنگان ، بلخ و جوزجان ، فاریاب ،کاپیسا و کابل نیز گردید .

سیر انکشاف شوراي نظار درست به« لکه روغن » مشابه است که آهسته آهسته وسعت مي یابد و منتشر میشود ،ولي آنچه در چار چوب این سیاست شگفت انگیز مي نماید، دقت در طرح مسایل است که همیشه مسعود خواست خویشرا با نیرو وتوانمندي اش متناسب نموده است، یعني پیش از آنکه توان کاري را بیابد از اظهار نظرات بلند پروازانه اجتناب ورزیده و طبق مقوله نظامي « مخفي در قدرت ضعیفي است ، اما مخفي در ضعیفي قدرت است » لذا مراعات همین اصل، موصوف را از بسیاري خطرات مصئون نگهداشته است .

احزاب رقیب عامل تأسیس شوراي نظار در شمال افغانستان را زاده گرایشهاي قومي احمد شاه مسعود میدانند ، زیرا موصوف از ملیت تاجیك است ، ولي مسوولین شوراي نظار رول علاقمندي فرماندهان شمال ،مشخصات طبیعي و امتیازات اقتصادي صفحات شمال افغانستان را درین رابطه مهم دانسته اند ، زیرا شمال افغانستان با داشتن کوه هاي مرتفع و دره هاي پر آب

مکان مناسبي براي جنگ چريکي بوده است - همچنان داشتن راههاي متعدد مواصلاتي به پاکستان و وجود معادن زمرد پنجشير ، لاجورد بدخشان ، نمك تالقان و ذغال سنگ پلخمري از امتيازات ديگر شمال افغانستان ميباشد که در پهلوي حاصل خيزي اراضي آن ولايات مجاهدين را تا حد زيادي خود کفا ميسازد .

همچنان قلع و قمع گروپ هاي ستم ملي در پنجشير و بدخشان ۱۳۵۹ بوسيله مسعود و درگيري هاي سخت شوراي نظار در ساليان ۱۳۶۹ - ۱۳۷۰ با « سازا » (سازمان انقلابي زحمتکشان افغانستان و « سفزا » سازمان فدائي زحمتکشان افغانستان در ولايت تخار که بر اساس قوم گرائي بنايافته اند ادعا هاي مخالفين مسعود را غلط ثابت ميسازد .

مسعود در افغانستان اساس يك جنگ چريکي را بر اساس قواعد علمي بنا نهاد ، در حاليکه دسته بنديهاي ساير جبهات جهادي درگروپهاي قومي ويا تشکيلات کلاسيك نظامي مانند تولي، کندك ، غند و فرقه محدود ماند و بدين ترتيب افغان ها نخستين مردمي بودند که از طريق جنگ چريکي روسها را که در جهان خود را معلم جنگ چريکي ميدانستند و از ويتنام گرفته تا کيوبا ازين طريق موفق شده بودند بزانو در آورند و از همين جاست که «مارك کپلان» يکي ازمفسرين امريکائي نقش مسعود را در فروپاشي امپراطوري شوروي همرديف ريگان و ليخ واليسا ميداند، البته خود روسها نيز بارباراذعان داشته اند که بيشترين تلفات را در افغانستان از جانب احمد شاه مسعود متحمل شده اند .

ايجاد قرارگاه ها براي مجاهدين بشکل مدرن تشويق جنگ بر عليه ارتش اشغالگر شوروي بصورت« حمله وگريز » از ابتکارات مسعود در افغانستان بود ، همچنان تشکيل گروپ هاي رزمي مناسب بزمان بسان گروپهاي ضربتي و سيار و سر انجام ايجاد قطعات منظم صحت تصاميم وي را در طول جهاد نشان داد .

نقش اراضي و موقعيت در يك جنگ چريكي بسيار ارزنده ثابت شده و اما مسعود هيچ گاهي براي تصرف اراضي بيشتر عجله نكرده، زيرا اداره و تنظيم ساحات تحت كنترول مجاهدين خود وظيفه خطيري بشمار ميرود ، كه با اندك سهل انكاري به زيان چريكها مي انجامد، طوريكه در بسياري از جبهات مجاهدين تعداد وسيعي از مردم بدليل ضعف اداري مجاهدين بصورت مليشيا در خدمت روسها و رژيم كابل در آمدند .

توجه به خدمات اجتماعي در پهلوي پيشبرد جنگ شوراي نظار را مصروف گردانيد ، تا حديكه وقتي گذارشگر مجله « اكونوميست » از شهر تالقان در ۱۳٦۷ ديدن نمود ، مسعود را « شاه كوچك» لقب داد ، و آنچه ظاهراً افراد تحت فرماندهي مسعود را از ساير مجاهدين متمايز ميساخت دريشي و كلاه پكول بود كه كليه مجاهدين مربوط شوراي نظار بدان ملبس بودند.

ازنظر نظامي حمله بالاي ضعيف ترين مراكز دشمن خط درشت استراتيژي احمد شاه مسعود را تشكيل ميدهد ، حتي بعد از فرار عساكر شوروي ازافغانستان كه علاقمنديهاي زيادي براي حمله بالاي شهرهاي بزرگ ازجمله كابل پيدا شده بود ، مسعود از حمله بالاي كابل مركز افغانستان اجتناب ورزيد و آنرا بيك فرصت مناسب به تعويق انداخت و عملكرد گذشته وي نشان ميدهد كه هرگز نخواسته است ضعف را با قوت بجنگاند و اگر باري بمشكلي برخورد نموده ، در جستجوي راههاي آسان تر ديگري بر آمده است ،بطور مثال جنگهاي نه ماهه پنجشير در ۱۳٦۱ مسعود را واداشت تا جبهات اطراف پنجشررا تنظيم نمايد و آتش دشمن را پراگنده سازد و با عدم پيروزي شوراي نظار در حمله بالاي علاقداري شهر بزرگ مربوط ولايت بدخشان (۱۳٦۷) وي را متوجه فعاليت هاي سياسي نمود و بهمين دليل بعد از سالها حضور در جبهات جنگ عازم پاكستان گرديد و يا جنگهاي كم نتيجه ۱۳۷۱ شهر كابل ، مسعود را در تلاش يافتن راه هاي ديگري انداخت كه در نتيجه به تشديد فعاليت در بيرون از مركز كابل از جمله پروان ، كاپيسا مبادرت ورزيد و آن

ولایات را از وجود مخالفین تصفیه نمود .

مطابقت اراضي شمال افغانستان با شمال چین وضع مشابه عملکرد ، چریکهاي چین به رهبري مائورا بیاد میاورد ، یعني رهبران شوراي نظار با تقسیم اراضي بدودسته مناطق کوهي و مناطق هموار شهري به تسخیرمناطق کوهي ارجحیت دادند - طوریکه با تصفیه آن مناطق ساحات شهري بصورت طبیعي در محاصره قرار میگرفت ، طرح حمله بالاي گارنزیون هاي مستقر در مناطق کوهي چنین ریخته شد « جمع شدن نیروها از پایگاه هاي مختلف - حمله ناگهاني بالاي ضعیف ترین نقطه دشمن و پراگنده شدن بسرعت » و با اجراي این طرح مسعود همچون ویتنامي ها حمله بالاي گارنیزیون هاي کوچك دشمن را به تجربه گرفت ، که بالترتیب از سال ١٣٦٤ ببعد گارنیزیون هاي پیشغور در پنجشیر - فرخار در تخار - نهرین در بغلان - کران و منجان در بدخشان ، بورکه در بغلان ، تنبنه در پنجشیر و سپس شهرتالقان بدست مجاهدین شوراي نظار افتاد .

روسهادر سالیان اخیر حضور قواي شان در افغانستان که از پیروزي کامل نظامي مایوس شده بودند تصمیم داشتند تا با تجزیه افغانستان شمال آن را بحیث یك کمربند امنیتي تحت تسلط خود داشته باشند ، ازین رو همزمان با ادامه مذاکرات ژنیو به تقویه مستقیم ملیشیاي نشنالیست ستم ملي که در شمال افغانستان مرکز داشتند مبادرت ورزیدند و همچنان درین راستا گام هائي درجهت توسعه و انکشاف شهرمزار شریف به پیش نهاد ند، ولي موفقیت شوراي نظار در امر بسیج وسیع مردم در شمال افغانستان و پیروزیهاي درخشان نظامي اش در ساحات متذکره بحیث عمده ترین عامل مانع ازتجزیه افغانستان گردید .

در داخل افغانستان این پیروزي ها سرمشق قرار گرفت و فرماندهان نخبه مجاهدین کوشیدند تا مراکز مشابهي با شوراي نظار در سایر حصص افغانستان ایجاد نمایند ، محمد اسمعیل خان فرمانده هرات در ١٣٦٧ باري

فرماندهان جنوب غرب افغانستان را در ولسوالي «ساغر» ولايت غور گرد هم آورد . داكتر فضل الله قوماندان ولايت لوگر كوششهاي براي نزديكتر ساختن فرماندهان ولايات جنوب و جنوب شرق انجام داده ، امارقباي مسعود دست بيك سلسله عكس العمل ها زدند، استخبارات پاكستان كوشيد تا در جنوب افغانستان مولوي جلال الدين حقاني قوماندان معروف « خوست » را با پول ، اسلحه و تبليغ يك شخصيت بزرگتر از مسعود بسازد، ازين رو تشكيلاتي بنام « شوراي سراسري قومانداتان افغانستان » روي صحنه آمد كه در عمل كاري رااز پيش برده نتوانست و گلبدين حكمتيار با دستور و تجهيز جبهات شمالي خويش تحت فرماندهي انجنير بشير شهادتيار خواست تا از گسترش شوراي نظار جلوگيري بعمل آرد و جنگ هاي متعدد برعليه شوراي نظار براه انداخته شد و درسال ۱۳۶۸ سيدجمال قوماندن حزب اسلامي چند تن از فرماندهان سرشناس شوراي نظار را در « تنگي فرخار» ولايت تخار طي يك كمين به شهادت رسانيد كه درآنجمله داكتر سيد حسين ، قاضي اسلام الدين حامد ، سرمعلم طارق و مولوي عبدالودود شامل بودند .

عقب نشيني قواي شوروي از افغانستان فضاي جديدي در كشور بوجود آورد و اولويت هاي تازه اي براي گروه ها و احزاب جهادي پيشكش نمود و تمام كشورهاي دوست و احزاب جهادي را خوشبيني مفرطي مبني بر سقوط رژيم نجيب در كوتاه مدت فراگرفت ، تنها درين ميان مسعود بود كه گفت در كار مجاهدين خلائي بوجود آمده ومدتي ضرور است تا مجاهـــــدين ازحالت « دفاع» بحالت « تعرض » عيار شوند . تعليم و تربيه لازم ببينند ، اسلحه و تجهيزات مناسب بدست آرند و تشكيلات نظامي منظمي بميان آيد، كه اين مسايل مدتي را در بر ميگيرد لذا در پنجمين اجلاس شوراي نظار (۱۵ جوزا ۱۳۶۷) موضوع تشكيل اردوي اسلامي در صدر برنامه كاري قرار داده شد، چه بنظر وي در مـــــرحله « دفاع چريكي » چريكها كار اساسي راانجام ميدهند ولي براي انجام تعرض بالاي شهرهاي بزرگ و اهداف قوي به

۱

سلاح پیشی جست

حکومت کمونیستان درست ، بعد از چارده سال و یك روز حکمروائي در افغانستان توسط مجاهدین سرنگون گردید . رژیمي که با کودتاي هفت ثور آغاز وطي یك رقابت تماشائي میان احمد شاه مسعود و بینن سیوان نمائنده خاص سرمنشي ملل متحد ، سر انجام رژیم کمونیست کابل توسط مجاهدین ساقط گردید .

بینن سیوان کوشید ، تاافتخار بر کناري دکترنجیب الله را به خود و سازمان ملل منحد اختصاص دهد و بدین منظور کار انتقال قدرتاز دکتر نجیب الله به کمیسیون دوران انتقالي به آخرین مراحل خود نزدیك شده بود ، بحدیکه گفته شده ، برخي از اعضاي آن کمیسیون در میدان هوایي اسلام آباد آماده پرواز بسوي کابل شده بودند ، اما گلبدین حکمتیار و احمد شاه مسعود ، این امر را لکه ننگي بر تاریخ جهاد دانستند ، و درهمان آخرین روزها باتوسل به نفوذي که در درون رژیم کمونیست کابل داشتند ، دست به اقدام نظامي زدند ،که باعث ناکامي طرح بینن سیوان گردید .

در ماه هاي اخیر دستگاه رژیم دکتر نجیب الله به سه گروپ تقسیم شده بود، که با یکدیگر مخالفت شدیدي داشتند ، دکتر نجیب الله براي به ثمر

ارتش منظم نیازاست .

شکست قواي شوروي در جنگ افغانستان و سر انجام عقب نشيني آنها آینده رژیم کمونیست کابل رامعین ساخته بود و از آن گذشته اعلان « مصالحه ملي » از سوي نجیب رئیس رژیم کابل و دعوت از مخالفین براي تشکیل حکومت ائتلافي روحیه نظامیان رژیم را بزمین زده بود، زیرانه آینده اي براي خود میدیدند و نه دلیلي براي جنگ .

آنچه که در سالیان اخیر عمر رژیم کابل به نفع مسعود تمام شد ، سیاست هاي غلط نجیب و گلبدین حکمتیار بود ،نجیب با تشدید پالیسي جنگاندن یك قوم علیه قوم دیگر بخصوص جنگاندن ملیشه هاي جنرال دوستم بر علیه اقوام دیگر و انحصار قدرت بدست خویش ، چهره هاي بلند پایه رژیم نجیب متعلق به اقوام غیر پشتون را به ستوه آورد و در پشتیباني ازاحمد شاه مسعود قرار داد همچنان کودتاي ناکام تني که اساس آنرا مسایل قومي میان گلبدین حکمتیار و شهنواز تني وزیر دفاع رژیم کابل تشکیل میداد ، ملیت هاي دیگر افغانستان را به عکس العمل واداشت که در نتیجه نبي عظیمي معاون وزیر دفاع ، آصف دلاور لوي درستیز ، بابه جان قوماندان لواي ۵۵ . ، جنرال مومن قوماندان لواي ۷۰ مستقر در حیرتان و ده ها جنرال دیگر به احمد شاه مسعود دست همکاري دادند و سر انجام اینهمه عوامل مسوولین شوراي نظار را واداشت تاتوانمندي شان را در امر سقوط رژیم کمونیست نجیب در ششمین اجلاس شوراي نظار (ثور ۱۳۷۰) محاسبه نمایند .

احمد شاه مسعود شهرت خود را در جنگ علیه ارتش اشغالگر شوروي و محبوبیت اش را در توجه بخدمات اجتماعي ، زنده گي ساده و همگونش بامجاهدین بدست آورد و در اعماق قلوب مردم افغانستان جا داد و به « آمر صاحب » ملقب گردانید .

وقتي تحسین مردم وزیر دستانش نسبت به وي اوج گرفت، که شنیده شد مسعود قوماندان معروف مجاهدین مراسم ازدواج ساده اي بر پا داشته و آن

نیز بدلایل امنیتي مدتها از اطلاع عامه مخفي ماند، اما سطح همکاري جمعي مردم نسبت به وي بقدري بالاست که مردم پنجشیر دربهار ۱۳۶۳ آنرا به نمایش گذاشتند و بدستور آمرصاحب بیش از صد هزار فامیل تمام هستي و دارائي شان را رها نموده ویا به کابل و یا بدره هاي اطراف پنجشیر کوچیدند .

تخلیه غافلگیرانه دره پنجشیر چند روز قبل از هفتمین تهاجم ارتش سرخ بدانجا از جانب دیگر آوازه توانائي شبکه اطلاعاتي مسعود را به سطح رسانه هاي خبري جهان کشانید . زیرا کا . جي . بي و خاد (خدمات امنیت دولتي) بدون اینکه ازین تخلیه اطلاع یافته باشند صورت گرفت و قواي مهاجم شوروي با یك دره کوهستاني خالي از سکنه و مملو ازماین چند روزي جنگیدند .

کارسازماندهي مسعود بیك عبارت درست به « یخ شناور » مشابهت دارد که بخش اعظم آن زیر آب قرار داشته و درنگاه اول دیده نمیشود و بدین ترتیب غالباً مخالفین او از همین جهت فریب میخورند .

سیاست هاي مستقلانه احمد شاه مسعود در برابر کشورهاي کمك دهنده به مجاهدین باعث آن گردید ، تا وي امکانات زیادي از خارج کشور بدست نیاورد علاوه بر آن کمك دهنده گان بخصوص پاکستان براي یك فرمانده تاجیك آینده خوبي پیشبیني نمیکردند ، لذا کمك هاي وافر را بدان بیهوده مي انگاشتند واین امر بعد از پیروزي مجاهدین بر رژیم کابل ، مشکلات زیادي را بر مسعود و افغانستان ایجاد نمود - کشورهاي همسایه بخصوص پاکستان در صدد تقویه گلبدین حکمتیار برامدند و آتش جنگ را در افغانستان شعله ور ساختند . ولي مسعود با نبوغ نظامي در بکار گیري درست نیروها و دقت در تعیین اهداف این خلاء را پر نمود .

موفقیت هاي چشمگیر مسعود، وي را به هیچ صورت از اشتباهات مصئون نداشته بلکه اغلاط خورد و بزرگ گاه گاهي در روندکاري اش مشاهده میشود بقول خودش آغاز جنگ در سال ۱۳۵۸ بر علیه تره کي

بشکل جبهوي در پنجشير يك غلطي جدي بشمار ميرود ، يا بي اعتنايي وي نسبت به رهبران جهادي مستقر در پشاور، کم اهميت دادن به تحصيلات عالي براي جوانان مجاهد زيانهاي سختي رامتوجه وي گردانيده است .اما گلبدين حکمتيار يکسره تمام پيروزي هاي شوراي نظار رازادهء تبليغات بنگاه هاي خبري غرب قلمداد ميکند در حاليکه واقعيت امراينست که مسعود در طول جهاد با سياست هاي صريح و چهره جذاب اش براي خبرنگاران خارجي يك شخصيت محبوب بشمار ميرود ، يکي آنرا « چيگوارا» ديگري « مارشال تيتو» و حتي عبدالله عزام دانشمند مسلمان عرب وي رابزرگتر از ناپليون ميخواند والبته تسلط مسعود بزبان فرانسوي که در دوران تحصيل در ليسه استقلال کابل فرا گرفته درين زمينه ياري اش نموده و اين امر چيزي از قابليت رهبري و دستآورد هاي درخشانش نمي کاهد ، بلکه بجاي خود امتياز ديگري بحساب ميرود .

نظرات نيك خبرنگاران و کارمندان امداد موسسات غربي حتي بسياري ازجوانان تند رو عرب متعلق به سازمان هاي اسلامي را نيز نسبت به احمد شاه مسعود مظنون نموده و در برخي موارد در مخالفت قرار داده است، در حاليکه سابقه همکاري وي در نهضت اسلامي افغانستان بسال ۱۳۵۲ آنگاه که تازه بيست ساله و محصل انستيتوت پولتخنيك بود برميگردد ، وي در پلی تخنيك با انجنير حبيب الرحمن شهيد يکي از پيشروان نهضت اسلامي افغانستان آشنا شد و عضويت جمعيت اسلامي را حاصل نمود در سال ۱۳۵٤ رهبري يکدسته از جوانان مسلمان را در قيام پنجشير عليه رژيم داود خان بعهده داشت ، که متعاقباً به پاکستان رفت و از همانجا باگلبدين حکمتيار در اختلاف افتاد و با کودتاي هفت ثور توسط کمونيستان مسعود درنقش فرمانده درهء پنجشير و سپس رئيس عمومي شوراي نظار تا پيروزي مجاهدين فعاليت ورزيده است .

علاقه مسعود به امور نظامي از طفوليت متبارز بوده، طوريکه از انتخاب

ورزشهاي رزمي براي خود ميتوان اين خصيصه رادرك نمود ، باوجود آن قسمتي از آن را به ارث برده است، پدرش دوست محمد خان وظيفه افسري در عهد محمد ظاهر را داشت و يكي از اجدادش در جنگ استقلال عليه قواي متجاوز انگليسي بحيث يك قوماندان فعال ايفاي خدمت نموده.

دشمنان مسعود چندين بار كوشيد اند تا او را از سر راه خويش بردارند و ياحد اقل در روحيه وي خدشه اي وارد نمايند، روسها چند بار بااعزام افراد بدين كار مبادرت ورزيدند كه يكي از آنجمله بنام «كامران» خود را به مجاهدين تسليم كرد و در حال حاضر در جرمني بسر ميبرد . حكمتيار درسال ١٣٦٧ «دين محمد» برادربزرگ مسعود را در پشاور اختطاف و بعداً بقتل رسانيد و شايع است كه مرگ پدرش دراسلام آباد نيز در سال ١٣٧١ دسيسه اي از جانب استخبارات پاكستان بوده ولي عكس العمل مسعود دربرابر دشمنانش توام با عفو وگذشت بوده ، طوريكه يك جوان مسلح را كه در ١٣٥٩ وي راهدف رگبار قرار داد بخشيد و همچنان رفتار ملايم وي دربرابر اسراي جنگي ، شوراي نظار رادرطول جهاد زبانزد ساخت .

مسعود در سال ١٣٥٨ در ارتفاعات جبل السراج از ناحيه پا مجروح گرديد و از آن زمان تا كنون چندين بار از دم مرگ برگشته است . واقعه دلچسپ در بهار ١٣٦١ بوقوع پيوست ، كه مسعود در محاصرهء كماندوها شوروي قرار ميگيرد و به « شاه نياز» محافظش دستور ميدهد هرگاه مي بيند ،اسير روسها ميگردد ، وظيفه دارد تا او را هدف مرمي قرار دهد .

با گذشت بيست سال اشتغال به كار نظامي هنوز هم مسعود مصروف جنگ است ، مقابله با رژيم داود خان ، جهاد در برابر قواي شوروي و اكنون بقول خودش جنگ بر ضد استخبارات ايران و پاكستان - مردم افغانستان آرزو دارند تا ابتكارات مسعود را ازين ببعد در بازسازي فغانستان مشاهده كنند و خرابي هاي ناشي از جنگ را آباد .

٤

کودتای یازده جدی

محمود بریالي برادر ناتني ببرك کارمل چند روز قبل از کودتاي نافرجام یازده جدي ۱۳۷۲ در حضور جمعي از دوستانش در مسکو گفت ، روز کودتا را روز تاسیس حزب دموکراتیك خلق افغانستان (یازده جدي) تعین کرده است .

وي غافل ازین بود ، که چنین مناسبت شومي ، هرگز نمیتواند آینده کودتا را تضمین نماید ، بلکه همچون گذشته کمونیستان را بسوي نابودي سوق خواهد داد .

آي . اس . آي . در ایجاد اختلاف میان دولت و دوستم و سرانجام کشانیدن پاي ملیشیاي دوستم در کودتا نقش خوبي ایفا نمود . در ابتدا پاکستان با وعده پول و ایجاد نماینده گي سیاسي دوستم در آن کشور ، او را که در پي کسب حمایت سیاسي و پول بود وادار به بیطرفي در جنگ میان دولت و حکمتیار نمود .اما بعد تر در اثر تصمیم مشترك پاکستان و ازبکستان حکمتیار و دوستم این دو دشمن دیرینه با هم آشتي یافتند و براي بر اندازي دولت افغانستان همدست شدند .

درشب کودتا جنرال دوستم در قلعه جنگي مزار شریف کلیه جنرالان تحت فرمانش را گرد هم آورده و به امید پیروزي تا صبح بیدار ماندند ولي چند ماه بعد تر طي تماس پنهاني از وقوع کودتا معذرت خواست و مسوولیت آنرا

بدوش رسول پهلوان انداخت .

از پيشروي کودتا چيان که تا قصر رياست جمهوري دو صد متر فاصله نداشتند، درهمان ساعات اول از جانب نيروهاي دولتي جلو گيري شد ، مراکز آنها در مرکز شهرتسخير و پايگاه مهم آنها در فرودگاه کابل سه روز بعد تر کاملاً توسط مجاهدين تصفيه گرديد .

کردتا چيان تحت تاثير تبليغات رسانه هاي خبري جهان در باب توانائي رزمي شان ، پيروزي خود را حتمي ميدانستند ، طوريکه پروفيسرربجددي در حومه کابل آمده بود وخود را براي نشستن در کرسي رياست جمهوري آماده ساخته بود ، امادرعمل اين حرکت بيك جنگ فرسايشي تبديل شد و ماه ها بطول انجاميد .

بعد ازتصرف ميدان هوائي کابل نيروهائي دولتي بحالت دفاع در آمدند و طي ششماد بيش از سي و شش حمله مشترك نيرهاي دوستم - گلبدين رادفع نمودند و سر انجام قواي دولتي طي يك حمله برق آسا بالاحصار و تپه مرنجان دومرکز مليشا را به تصرف خويش در آوردند ، و به حضور موثر جنبش ملي در کابل خاتمه دادند .

کودتاي يازده جدي روابط دولت را با بسياري از احزاب جهادي تحکيم نمود ، برعکس دوستم و حکمتيار در داخل به اعتراض بسياري از کسان خويش روبرو شد - زيرا در گذشته افراد شان را در جنگ عليه يکديگر تحريك و تشويق کرده بودند . همچنان ترافق ميان حکمتيار و دوستم دشمني ميان صفوف را از ميان برده نتوانست و اختلافات ميان افراد دو جانب ادامه پيدا کرد ، و در بيرون ماهيت هر دو جانب رازير سوال برد ، زيرا گلبدين به بنياد گرائي و دوستم در دشمني با آن شهرت يافته بود و اين ترکيب متضاد مرکب بي خاصيتي بوجود آورد .

گلبدين حکمتيار که بعد از پيروزي مجاهدين پيوسته حضور نيروهاي دوستم رادرکنار دولت بهانه ادامه جنگ قرار داده بود ، به يکباره گي گفته

هاي خويش را بباد فراموشي سپرد و سخن از هماهنگي بر زبان آورد و اتحاد با دوستم را نتيجه انحصار طلبي دولت و همبستگي مليت هاي مختلف ساكن افغانستان ، اعم از پشتون ، ازبك و هزاره قلمداد نمود .

استاد رباني رئيس دولت افغانستان در برابر كودتا چيان به اعلام جهاد پرداخت ، اين امر در داخل مجاهدين را يكبار ديگر به خشم وستيز در برابر مليشا آورد ، ولي از آنجائيكه در گذشته روابط گرمي ميان دولت و دوستم بر قرار بود ، طوريكه او بحبث معاون وزارت دفاع خوانده شد و بحيث نماينده رئيس دولت افغانستان به ازبكستان سفر نمود . مجاهدين خشم خود را نسبت به دولت نيز پنهان نميداشتند .

رهبران دولت افغانستان همچون استاد رباني و احمد شاه مسعود دائماً با جنبش ملي بديدهء شك مي نگريستند ، اما اختلافات عميق خود را پيوسته با دادن امتيازات مادي پنهان ميكردند و بدين باور بودند كه براي مقابله در برابر حكمتيار استفاده از آن ضرر نيست .

عمده ترين اختلاف ميان دولت و جنرال درستم بر سر رسميت يافتن جنبش ملي بود ، اما سران دولت از شناسائي آن اجتناب ورزيدند ، زيرا جنبش ملي را نام جديد حزب ديموكراتيك خلق افغانستان ميدانستند كه در خفا توسط ببرك كارمل رهبري ميشود . همچنان دوستم در طول دوران جهاد در رأس يك گروپ مليشه در جبهات مختلف بر عليه مجاهدين رزميده و در قساوت و بيرحمي شهرت زيادي بدست آورده است ، وزماني شهرت وي فراتر از مرزهاي افغانستان رسيد كه در سال ۱۳۶۹ مركز معروف حزب اسلامي گلبدين حكمتيار را موسوم به « لشكر ايثار » در ولايت لوگر تا رومار گردانيد .

تحليلگران اوضاع افغانستان عامل اساسي همدستي جنرال دوستم با احمد شاه مسعود را ضعف و شكست قواي رژيم كمونيست كابل در برابر مجاهدين ميدانند كه راهي براي پيروزي سراغ نداشتند و نا چار يا فرار و يا به صفوف مجاهدين پيوستند .

حکمتیار در بهار ۱۳۷۱ طي نامه اي از اقدام دوستم درتسخیر شهر مزار شریف تقدیر و تمجید بعمل آورد ، نامه اي که پروفیسور مجددي طي زمامداري دو ماه هه اش بار بار آنرا در تلویزیون در محضر تماشاي عامه قرار داد ، ولي بعد ها وقتي همدستي دوستم با احمد شاه مسعود مسجل گردید، دوستم را جنایت کاري شریر خواند واتحاد مسعود باوي را ائتلاف با کمونیستان تبلیغ داشت .

دشمني مرموز میان مسعود و جنرال دوستم زماني از عمق و ریشه برخوردار گردید که دوستم در ساحات تحت کنترول مجاهدین بخصوص مناطق تحت سیطره شوراي نظار به جلب و جذب افرادو تاسیس قوت هاي نظامي پرداخت ، و بقول خودش بیش از یکصد و بیست هزار میل کلاشینکوف را در مدت یکسال بعد از پیروزي مجاهدین توزیع نمود ، بیرق سه رنگ رژیم کمونیست قبلي را بر افراشت و جنبش ملي را که در آغاز به « جنبش ملي صفحات شمال » مسمي بود به « جنبش ملي اسلامي افغانستان » ارتقا بخشید و بدین ترتیب در سراسر افغانستان به تجهیز و تمویل بقایاي رژیم قبلي حتي در هلمند ، غور ، بادغیس ، بدخشان و کندهار پرداخت و شهر مزار شریف را به مرکز تجمع کمونیستان تبدیل نمود .

وجود ذخایر هنگفت تسلیحاتي و ارتزاقي در مزار شریف بالخاصه در بندر حیرتان که از شوروي سابق به آنجا سرازیر شده بود ، امکانات وسیعي دردسترس وي قرار داده . همچنان روسها که قبل از خروج عساکر شان از افغانستان باري تصمیم انتقال پایتخت افغانستان را از کابل به شهرمزار شریف در نظر داشتند ، دران شهر تاسیسات ملکي ونظامي لازم راایجاد کرده بودند ، که جملگي بعد تر در اختیار جنرال دوستم بحیث امکانات قابل ملاحظه اي قرار گرفت .

درگیریهاي متعدد دولت با گلبدین حکمتیار، باعث جلوگیري از تحکیم بیشتر پایه هاي دولت گردید، از جانب دیگر مداخلات کشورهاي همسایه براي

تضعيف دولت اسلامي افغانستان و تحريك كمونيستان بطور روز افزون رغبت كارمل را براي حضور مجدد در عرصهء سياست افغانستان افزايش داد و در حيرتان منتظر فرصت بود .

دوستم ازتبليغاتي كه راجع به توانائي عسكري وي شده بود ، استفاده برد ، طوريكه كشور هاي همسايه افغانستان در صدد تأمين رابطه با وي شدند و با دعوت از دوستم تهران ، استانبول ، اسلام آباد و رياض به پذيرائي از وي شتافتند . اما اسلام كريموف رئيس جمهور ازبكستان كه خواسته است ، نقش برژنيف را در افغانستان بازي نمايد پا را فرا تر نهاده و دوستم را به عروسك خويش مبدل نمود . و دولت ايران بدليل بي اطلاعي ازين طرح ، از شموليت افراد عبدالعلي مزاري درين جنگ جلوگيري نمود .

كريموف با سهم گيري درتاسيس فرودگاه شبرغان و ارسال پول و تجهيزات بيشتر به دوستم پشتيباني قاطع خود را ازين جنرال بيسواد نشان داد . و اين ازبكستان بود كه در تباني با پاكستان در جهت سرنگوني دولت اسلامي افغانستان كودتائي را در (١١ جدي ١٣٧٢) در افغانستان سازماندهي نمود .

خويشتن داري دولت در برابر افراد دوستم و جنگ هاي نوزده ماهه دولت با گلبدين حكمتيار تئوري پردازان حزب كمونيست افغانستان را بدين بار ساخته بود كه چنانچه وعده داده بودند ، ظرف دو ساعت ميتوانند كار كابل را به نفع خويش يكسره نمايند . همچنان عدم تصفيه ادارات دولتي و صفوف اركانهاي امنيتي كشور از وجود افراد كمونيست نيز خوشبيني ايشان را نسبت به كسب پيروزي عاجل بيشتر گردانيده بود . امامعلوم نيست بعد از اشغال شهر كابل براي مقابله با ملت سرا پا مسلح افغانستان چه طرحي در نظر داشتند ؟

تبليغات رسانه هاي خبري مبني بر توانائي رزمي نيروهاي دوستم براي سران كمونيست افغانستان غرور كاذبانه اي ايجاد نمود و شكي نيست كه

موفقیت کمونیستان در تاجکستان به حمایت ازبکستان ، آنهارا به پیروزي امید وار ساخته بود .

در میان رهبران مجاهدین پروفیسور مجددي بیش از همه در تشویق وتحریك ملیشیاي دوستم رول بازي کرد ، او بود که به دوستم رتبه نظامي « ستر جنرالي » منظورکرد و به وي لقب « مجاهد کبیر» داد . مجددي فکر میکرد که با این عمل میتواند ملیشیاي دوستم را به محافظین تاج وتخت خویش مبدل سازد و براي مدت طولاني بر اریکه قدرت باقي ماند .

دوستم از نوجواني با حلقات کمونیستي در تفحصات نفت و گاز شبرغان که کار گر جواني بود ، آشنا شد و با آغاز پروسه ملیشه گري در افغانستان ، بحیث سرگروپ ملیشیا در قریه پدري اش « خواجه دوکو » ولایت جوزجان ثبت نام نمود .

دوستم بعد ازینکه در پهلوي رهبر نظامي ، مسوولیت رهبري جنبش ملي را بدوش کشید . سعي نموده است تا از خود یك چهره ملایم وبا منطق جلوه دهد ، امارشته ایکه نیروهاي او را بهم پیوند داد ، فساد اخلاقي و بي اعتنائي نسبت به شعایر دیني است که میزان نفرت و انزجارمردم نسبت به آنها در جنگ شهرکندز « تابستان ۱۳۷۳ » به ملاحظه رسید ، طوریکه مردم با بیل و تبر بجان آنها ریختند و صد هاتن شان را به هلاکت رسانیدند .

نیروهاي رزمي دوستم از ملیشیاهائي ترکیب یافته که در دوران اشغال افغانستان به نفع روسها رزمیده اند ، عمده ترین چهره هاي آنها عبارتند از رسول پهلوان (فاریاب) غفار پهلوان (سرپل) که در بسیاري مسایل در برابردوستم استقلال خود را دارند وحتي درمواردي دوستم و رسول در صدد قتل یکدیگر بر آمده اند .

دوستم در حال حاضر داعیهء رهبري ملیت ازبك را به سر مي پروراند و خواستار تشکیل یك نظام فدرالي در افغانستان است که بر اساس آن بتواند ، در شمال آزادي خود را حفظ نماید . ولي این امر گرچه در بسیاري حلقات

رسانیدن مساعي سازمان ملل متحد کوشید ، و براي آنکه خود را تبرئه نماید و به جهان نشان دهد که سرانجام مجاهدین قادر به سقوط رژیم نجیب از طریق نظامي نشدند. سعي نمود تا قدرت را به کمسیون انتقالي سازمان ملل متحد بسپارد ، ولي دو دسته دیگر این مجال رااز وي گرفتند ، و هریکي از آنها بنابر علایق قومي با حکمتیارو مسعود متحد گردیدند .

اکثریت سران حزب خلق بطرفداري از حکمتیار بر آمدند ، و نیروهاي حزب اسلامي را در برخي از ادارات دولتي مخفیانه جابجا نمودند ، برخلاف بخشي از اعضاي پرچم تحت رهبري نجم الدین کاویاني و فرید مزدك و ملیشیاي تحت فرماندهي جنرال عبدالرشید دوستم از احمد شاه مسعود حمایت نمودند ، و درین استقامت به موفقیت نیز نایل آمدند .

احمد شاه مسعود ، در همان آغاز تدبیر و دور اندیشي خویش را به اثبات رسانید ، طوریکه وقتي عبدالوکیل وزیر خارجه رژیم کابل در پنجم ثور ۱۳۷۱ تسلیمي رژیم کابل و حزب وطن را در چاریکار به مسعود اعلان داشت ، موصوف از ورود انحصاري به شهر کابل ابا ورزید و از سران مجاهدین خواست تا با تفاهم یکدیگر هیأتي براي تسلیمي قدرت ترتیب نمایند ، که بر اساس این درخواست توافقات گورنر هاوس در پشاور صورت پذیرفت و صبغت الله مجددي بحیث رئیس شوراي جهادي بر گزیده شد .

حزب وحدت اسلامي برهبري عبدالعلي مزاري و ملیشیاي جنرال دوستم قبل از ورود بکابل بر تقسیم قدرت میان سه جناح با مسعود در جبل السراج پافشاري داشتند ، که مورد قبول احمدشاه مسعود قرار نگرفت ، و این امر سرآغاز اختلاف میان طرفین گردید .

براي تحویل گیري قدرت در هشتم ثور ۱۳۷۱ مراسمي در ساختمان وزارت خارجه تشکیل شد ، ولي ان مراسم بعد از ان شکل گرفت ، که شهر کابل از طریق نظامي عملاً در تحت کنترول مجاهدین در آمده بود ، و افراد حزب اسلامي بعد ازینك درگیري شدید در شهر کابل توسط نیروهاي شوراي نظار و

جذابيت خود را دارد ، اما در شرايط فعلي تشكيل حكومت فدرالي ، افغانستان را بطرف تجزيه و چند پارچه گي خواهد كشاند .

۵

منتظران مرگ

۵ ثور ۱۳۷۱ گلبدین حکمتیار با احمد شاه مسعود گفتگوي مفصلي از طریق مخابره انجام داد که در آن آمده است :

احمد شاه مسعود (چاریکار) : (شما تهدید کردید که بروز یکشنبه حمله نظامي بکابل میکنید ماباصراحت میگویيم نشود که خداي ناخواسته حمله بکابل باعث یك درگیري بسیار شدید بین خود مجاهدین شود - چرا که یك طرف وقتي که داخل کابل شود ، گروپها و نیروهاي مختلف داخل کابل میشوند ، هرج و مرج در کابل ایجاد میشود ، وضع خرابي در کابل ایجاد میکند - به یقین که منجر به زدو خورد بین مجاهدین خواهد شد -خواهش من از شما اینست که این تهدید را بردارید و همراي رهبران خود شما بنشینید...)

گلبدین حکمتیار (لوگر) : (من از طرف خود میگویيم که این فیصله ماست ، بهمه جبهات هدایت داده شده ، وقت تحدید وتدابیر دقیق اتخاذ شده... این ضرب الاجل براي کابل تعیین شده ...)

بعیدنیست هرگاه مسعود این گفته اش را بیاد آورد، هیجاني گردد وخود را درزدوخوردهاي کابل بیگناه بشمارد . اما از آنجائیکه وي نتوانست، بعد از سقوط داکتر نجیب الله صلح و امنیت رادر افغانستان وبخصوص درکابل

برقرار سازد . دربرابر سوالات مردم پاسخ اطمینان بخشي نداشته است ، زیرا بعد از پیروزي مجاهدین حوادث وحشتناکي بسراغ مردم کابل آمد .

«مستمند غوري » در قصیده اي به آهنگ قصیده « صائب تبریزي » اوضاع کابل را چنین شرح میدهد :

دریغا کابل محنت کش و دامان خونبارش
که موج خون زند هرلحظه جوش از کوي و بازارش
ز آلات مخرب کرده دست ظلم ویرانش
زبمباران موشک درگرفته خاره وخارش
شهیدانش بکوچه کوچه بي گور و کفن خفته
هزاران طفل و زن در خون غنوده زیر آوارش
کنون آن کابل عشرت سرا ویرانه را ماند
که کردند از ستم یکبارة گي برخاک هموارش

جنگهاي متواتر در شهر کابل بیش از چهل هزار کشته و زخمي بر جا گذاشت ونیمي از دو ملیون باشندهٔ شهر یا به ولایات دیگرو یا بخارج از کشور پناه بردند . مقتولین جنگ غالباً اهالي غیر نظامي است که یا در روي جاده ها به اثر اصابت راکت کشته میشوند و یا یکجا با فامیل شان زیر آوار میگردند. جمع آوري پارچه هاي اعضاي متلاشي شده انسان در کابل همچون راکت باران شهر بیك امر عادي مبدل گردید و تنها اصابت راکت و توپ درمحافل عروسي و یا صنف درسي پوهنتون که باعث شهادت دسته جمعي عده اي میکردد ، باشندهٔ گان شهررابراي مدتي متاثرمیسازد ، ورنه هلاکت تعدادي از شهریان بطورپراگنده موضوع روزانهٔ پنداشته میشود . و مواردي وجود داشته که جنگ مجال انتقال مقتولین به قبرستان را نداده است ، بلکه در داخل حویلي ها زیر خاك شده اند .

در پشتو ضرب المثلي ایست که « جنگ اخبار شیرین و لحظات تلخ دارد » و این امر بیشتر در مورد کسانیکه در طول جنگ زنده میمانند صدق میکند،

زندگي در شهري كه هر لحظه در هرجا احتمال اصابت راكت و انفجار بمب ميرود و كليه باشنده گان آن با چهره هاي زعفراني و مضطرب كه غالباً در پي لقمه ناني مي دوند ، به منتظران مرگ ميمانند .

جنگ هاي كابل محل معيني ندارد ، گاهي در يك گوشه و زماني درگوشه ديگرصورت مي پذيرد وتمام مردم صدمات انرا متقبل شده اند - بيش از پنجاه هزار باشنده شهر به پاكستان هجرت نموده هزاران تن ديگر در كمپ هاي جديد التاسيس جلال اباد مستقر گرديده اند .

مساجد ، تعميرات دولتي ،مكاتب نواحي امن تر شهر مملو از مهاجرين گرديد و اكثراً در يك اطاق بيش از چند فاميل اعم از زن ومرد زنده گي مي نمايند ، و اين صحنهء براي مجاهدين سابقه دار فقط تداعي كننده دوران فرار و مهاجرت خود شان ميباشد كه يا در مغاره كوه ها بسر برده اند و يا در دشت هاي سوزان پاكستان و ايران .

اثرات ناشي از جنگ تنها قتل و ويراني نيست ، بلكه مصائب ديگر ، آن از قبيل فقر و بيخانگي تاثير خطرناكي ازنظررواني واخلاقي بر انسان هاتحميل ميدارد ، در حاليكه جنگهاي شهر كابل آن شهررا حدود سي سال به عقب برده است . برق و آب صحي آشاميدني قطع گرديده ، مكاتب و مدارس مسدود شده نرخ اشيا نسبت به سه سال قبل پنجاه برابر ارتقا يافته است . شفاخانه هاي شهر اكثر اوقات مملو از مجروحين جنگي است ، و ديپوي مركزي وزارت صحت عامه در اثر اصابت راكت طعمه حريق گرديد و قلت ادويه و پرسونل طبي يك امر محسوس ميباشد .

در بلند رفتن نرخ ها نا امني در سراسر افغانستان ، محاصرهء اقتصادي كابل از سوي مخالفين دولت همچون حكمتيار و دوستم بحيث عوامل عمده بوده است . حكمتيار همواره گفته است كه در مناطق تحت تسلط دولت افراد ملكي وجود ندارد و بهمين دليل ازورد مواد غذائي به شهر جلوگيري بعمل آورده است ، همچنان وجود پاتك هاي متعدد در مسير شاهراه كابل - جلال

آباد و کابل - حیرتان نرخ اشیاء را چند برابر بلند برده اند - زیرا هر پاتك طبق دلخواه خویش از دریوران ومالداران پول اخذ میدارند و بقول یك دریور وقتي دربرابر فرد مسلحي استدلال نموده است که پول بیشتري ندارد ، سر بریده اي را از درون بوري بیرون نموده و گفته است - این هم بي پول بود !

دولت افغانستان ، بار بار کمیسیون هائي براي رفع نیازمندیهاي اولیهء مردم توظیف نمود ، ولي از آنجائیکه این مسئله به شرایط سیاسي - نظامي عام کشور بستگي دارد ، کار زیادي از پیش برده نتوانست ، و درین زمینه اگر جانبي در حل معضلات اقتصادي مردم مصیبت دیده کابل سهم گرفته باشد نقش صلیب سرخ جهاني قابل ذکرست.

فقر و تنگدستي ، رشوت و اختلاس را درمیان مامورین دولت رایج نموده و تعدادي را واداشته است تا طور غیر قانوني در زمان واحد در دوارگان و یا بیشتر ازآن ثبت نام نمایند و معاش اخذ کنند و اکثراً به دست فروشي و یا کسب و کار دیگري رو آورده اند . صدها زن ونوجوان از مناطق تحت سلطه حکمتیار با تحمل خطرمرگ به انتقال مواد اولیه مي پردازند ، و ازین تجارت ناچیز امرار معاش میدارند . وعده اي دیکر که خود را خوشبخت احساس میکنند - بفروش اموال و امتعه خانه هاي شان در روي جاده ها مي پردازند . این اشیا شامل هرگونه جنس یك فامیل میشود ، از تخت خواب گرفته ، تا سازمان بازي اطفال ، قاب هاي عکس ، مفروشات و ظروف که هرکدام آن میتواند داراي یك خاطره جالب براي اعضاي فامل بوده باشد . مارکیتهاي عمده شهر کاملاً از بین رفته است و بازار هاي جدیدي روي جاده ها از سوي افراد کم بضاعت شهر شکل گرفته است . این در حالیست که اکثریت سران دولتي و بالخصوص قوماندانان در موترهاي آخرین مودل جاپاني به گشت و گذار در شهر مي پردازند ، و وضع مردم را از پشت شیشه هاي سیاه نگاه میکنند .

کابل به چار قسمت تقسیم گردیده ، هرکدام تحت سلطه دولت ، حزب

اسلامي ، اتحاد اسلامي و حزب وحدت اسلامي میباشد ، نزد جنگجویان در هر صفي که هستند کمتر تفاوت میان مال حرام وحلال براي شان مطرح بوده است و ازین ناحیه اموال هزاران خانواده به تاراج رفته است و حتي دروازه ،کلکین و چوبهاي سقف منازل جهت فروش به بازار عرضه شده است . و این معمولاً حاصل یك عمر کسان است که با هزاران رنج و مشقت در کابل سرپناهي براي خود اعمار کرده اند ، و اکنون در حالیکه زن و فرزند رهبران شان در خارج کشور در کمال راحت بسر مي برند ، خود مجبور اند براي جلوگیري از مرگ اطفال شان در برابر سرماي زمستان به قطع اشجار دو طرف جاده ها وپارك ها بپردازند . و زماني اعصاب شان به شدت تکان میخورد ، که در چنین وضعي از طریق امواج رادیو توصیه هاي مکرردولتمردان رادر باب عدالت حضرت عمر (رض) مي شنوند .

این رویداد ها باشنده گان شهرکابل رابه یاد گفته هاي داکتر نجیب الله انداخت که درماههاي اخیر زمامداري اش مي گفت- در صورت کنار گیري از قدرت جاده ها و کوچه هاي کابل راخون خواهد گرفت .

در نخستین جنگهاي کابل بود ،که مردم آن شهر از انتظاري که نسبت به مجاهدین داشتند پشیمان شدند ، طوریکه بگزارش خبرنگار بي بي سي پیرزن هفتاد ساله ایکه خانه اش دراثر جنگ ویران وخودش مجبور به مهاجرت شده بود ، ازینکه سالیان متمادي براي پیروزي مجاهدین دعا کرده بود بر سرش مي کوفت و خود راملامت میکرد امادرمقابل عده اي از مجاهدین که غالباً از روستاها به شهر سرازیر شده اند و ازینکه دردوران اشغال افغانستان خانه هاي خود شان قبلاً تخریب گردیده ، و زنده گي شان به تاراج رفته ، ویراني و تاراج شهر کابل را یك مسئله عادي مي شمرند .

درین کشمکش هاي خونین انگیزه هاي متعددي وجود داشت ، انگیزه هاي قومي ، سمتي ، باني ، گروهي و حتي در برخي موارد قضیه به شکل و شمایل و لهجه کشید و چه بسا کساني که بخاطرداشتن دماغ پهن تر مجازات

نشده باشد و یا در مواردي شباهت لهجه ،شخصي را بزندان نبرده باشد .

انواع مجازات نهایت تکان دهنده است ، گرسنگي براي چند شبانه روز ، تجاوز جنسي ، زنده در چاه انداختن ، طریقه هائیست که میان باشنده گان کابل برسر زبان است ، گویا استاد خلیلي بدین مناسبت گفته است:

اي بس فقیر زار که شد کشته رایگان

بهر حصول مقصـــــد عالي جناب ها

بس نوجوان ساده که در جنگ این وان

جان عزیـــــز داده بزیــــر رکاب ها

وقتي آواز ها در گلو خفه شد و اشکها در دیده ها خشکید ، که بعد از فتح غرب کابل جسد برهنه مادري یافت شد، که شکمش دریده شده و طفلش با برچه بیرون آورده شده است .

اثرات این جنگ جنایات کمونیستان را از اذهان از بین برد و مجاهدین مغرور را بشدت رام کرد و در بسیاري مواقع از مواجه شدن با مردم بر حذر داشت ،ولي براي سران مجاهدین اسباب نا راحتي بیشتري را ببار آورد گلبدین حکمتیار در برابر خواست موي سفیدان چار دهي کابل مبني بر قطع جنگ از ایشان میخواهد تا براي مرگ وي دعا کنند -احمد شاه مسعود باري به غیظ و غضب فراوان پوستر عکسش را از دیوار پاره میکند و آنرا سردسته دزدان میخواند و یا باري ازینکه در مسیر راه میان چاریکار و کابل شهید نگردیده اظهارتأسف نموده است .

٦

دولت و احزاب

براي سازمان هائيكه در دورران جنگ ايجاد ميگردند و براي ايام آرامش آماده كي لازم ندارند ، رسيدن بقدرت سياسي نه تنها مفيد نيست ، بلكه بقيمت بربادي آن تمام خواهد گرديد . بنابرين غفلت و عدم آماده گي احزاب جهادي افغانستان براي اداره‌ء كشور ، هم به حيثيت مجاهدين و هم به افغانستان لطمه شديد وارد آورد .

اساس دولت مجاهدين طي يك نشست عاجل ميان رهبران احزاب جهادي در پشاور گذاشته شد ، كه بالترتيب در دو ماه نخست پروفيسور مجددي بحيث ممثل رياست دولت و سپس استاد رباني براي چهار ماه عهده دار رياست گرديد. زمينه عقد اين موافقتنامه زماني ميسر افتاد ، كه نيروهاي تحت فرماندهي احمد شاه مسعود مناطق سالنگ جنوبي ، ولايت پروان و ميدان هوائي بگرام را به تصرف خويش در آوردند و موصوف بجاي اينكه خود بكابل بشتابد ، از رهبران مجاهدين مستقر در پشاور خواست تا براي تحويل گيري قدرت از رژيم دكتر نجيب الله در كابل آمادگي بگيرند ، زيرا نجيب در شب ٢٨ حمل ١٣٧١ كه ميخواست ذريعه طياره مربوط سازمان ملل متحد بخارج فرار نمايد ناكام ماند و در دفتر سازمان ملل متحد در كابل پناه برد نه روز بعد عبدالوكيل

وزیر خارجه رژیم تسلیمي بدون قید و شرط رژیم را به مسعود طي ملاقاتي در چهاریکار بیان داشت .

انتقال قدرت در ۸ ثور ۱۳۷۱ بدون خونریزي صورت پذیرفت و مجاهدین افغان خلاف تصور همگان جنایات کمونستان را به فراموشي سپردند که با سرفرازي دولت کنوني افغانستان میتواند براي همیشه روي این نکته حساب نماید ، اما برخلاف آغاز درگیري میان مجاهدین اوضاع را به گونه دیگري در آورد .

پروفیسور مجددي با هیاهو و عجله در مدت زمامداري اش اساس غلطي را بنا نهاد روزانه به دها تن رتبه جنرالي منظور کرد و به توزیع وزارت خانه ها و سفارت ها بدون در نظر داشت لیاقت و کفایت پرداخت ، در حالیکه وي در نقش ممثل ریاست دولت از چنین صلاحیتي برخوردار نبود . بلکه وظیفه عمده آنرا انتقال قدرت از رژیم قبلي به مجاهدین تشکیل میداد .

وي خود سرانه در شوراي جهادي که مرکب از نماینده گان نه تنظیم جهادي مستقر در پشاور بود ، هشت کرسي براي حزب وحدت اسلامي و سه کرسي براي نماینده گان جنبش ملي برهبري جنرال دوستم داده ، همچنان سه کرسي بشمول وزارت امنیت دولتي در کابینه براي حزب وحدت اسلامي و یك کرسي براي جنبش ملي منظور نمود .

در مقرري وزرا که بطور مساوي بالاي احزاب اسلامي تقسیم گردید وهیچ گونه معیاري در نظر گرفته نشد، بطورمثال عبدالحفیظ بیگ چاپ انداز معروف در رأس وزارت شهرسازي و مسکن قرار گرفت و وقتي شهریان کابل در تلویزیون دیدند که وزیر خارجه کشور شان آقاي سید سلمان گیلاني از خواندن خط دري عاجز است از چنین انتخابي به خنده افتادند .

پروفیسور مجددي بعد از دو ماه با اکراه حاضر به تسلیمي قدرت به استاد رباني گردید، ولي از آنجائیکه چنین تسلیمي قدرت بطور مسالمت امیز صورت پذیرفت در تاریخ سیاسي افغانستان بحیث پدیده شگفت انگیز شناخته شده

است، زیرا کسانیکه درافغانستان بر ارگ سلطنتي تکیه زده اند یا کشته و یا مجبور به فرار از کشور گردیده اند ،نه اینکه خود به تسلیمي قدرت بپردازند . عمده ترین دست آورد دوره کار استاد رباني که پنج ونیم ماه بطول انجامید تشکیل شوراي اهل حل و عقد بود که در آن ۱۳٤۰ تن از شخصیت هاي دیني ، قوماندانان جهادي و چهره هاي اجتماعي شرکت ورزیدند و استا رباني را براي دوسال بحیث رئیس جمهور افغانستان انتخاب نمودند .

گرچه نماینده گان ولایت ننگرهار در این شوراي حضور نیافتند و برخي از احزاب جهادي همچون حزب اسلامي و حزب وحدت اسلامي آنرا رد نمودند ، ولي در واقعیت چنین گرد همائي در تاریخ افغانستان کم نظیر بوده است و در فرصت هاي نزدیك تشکیل چنین شورائي نیز بعید به نظر میخورد، طوریکه شوراي هرات به تناسب آن از وسعت و قدرت کمتري برخوردار بود .

گلبدین حکمتیار فیصله هاي شوراي اهل حل و عقد رابه راکت بست،و تدویر این شوري سر آغاز یك دوره ء دیگر از جنگهاي خونین در کابل گردید و سر انجام دو ماه بعد سران مجاهدین براي انعقاد آتش بس به میانجي گري نواز شریف در اسلام آباد گردهم آمدند .

دولت افغانستان شاید بخاطر علاقمندي نسبت به صلح در مذاکرات اسلام آباد موضع نرم تري اتخاذ نمود ، حکمتیار بحیث صدراعظم پذیرفته شد و از مدت دو سال کار رئیس دولت شش ماه تقلیل بعمل آمد . رئیس دولت پرداخت چنین امتیازي را براي تأمین صلح اندك و ناچیز خواند اما اعضاي شوراي اهل حل و عقد ازچنین پیشامدي بخشم آمده و تقلیل دوره کار دو ساله رئیس جمهور را در انحصارصلاحیت شورا قلمداد نمودند، ولي سیاستمداران این حرکت را نخستین نقض فیصله هاي شوراي اهل حل و عقد دانستند که از جانب رئیس دولت صورت پذیرفت .

گلبدین حکمتیار تا اخیر از آمدن به مقر عنعنوي صدارت اجتناب ورزید ، ولي رادیو تلویزیون حزب اسلامي تا ختم دوره هژده ماهه از وي به حیث صدر

مليشياي دوستم عقب زده شده بود ،و ضرورت تدوير جلسه تسليم دهي قدرت را عملاً منتقي ساخته بود .

شكست پلان بينن سوان در افغانستان رهبران احزاب جهادي را كه در پشاور در دنيائي از يأس و سرخورده گي بسر مي برند ، شادمان ساخت و درين ميان پوهاند سياف امير اتحاد اسلامي را كه تا اخير در مخالفت با آن مقاومت نشان داد ، هيجاني گردانيد . اما اين حادثه بالمقابل سازمان ملل متحد را عصباني نمود ، گرچه هيچگاهي از آن سخن بميان نياورد ، ولي بي توجهي هاي ملل متحد راجع به معضله افغانستان در طول سه سال گذشته به اثبات رسانيد ، كه اين اقدام را توهيني بخود شمرده است .

دومين اشتباه وقتي بمنصهء ظهور رسيد ، كه سران جمعيت اسلامي كه قدرت را در كابل بدست گرفتند ، در درجه بندي مخالفين خويش، حكمتيار را در ردهء اول قرار دادند و بدين انديشه بودند ، كه ميتوانندگلبدين حكمتيار را طي يك عمليات سريع از ميان بردارند ، كه گذشت زمان عدم صحت اين فكر رابه اثبات رسانيد ، و قواي حكمتيار سه سال تمام بر بخشي از شهر كابل مسلط بوده ، و جلو پيشروي نيروهاي دولتي را سد نمودند . در حاليكه دوستم با فراغ خاطر در شمال افغانستان به تسخير مراكز مجاهدين و تقويه خويش پرداخت .

جنگ با حزب اسلامي برهبري گلبدين حكمتيار بوسيله نيروهاي مشترك جمعيت اسلامي و مليشياي دوستم ، از نظر سياسي و تبليغاتي به حيثيت مسعود در آن مرحله لطمه زدو شخصيت محبوب آنرا زير سوال برد ، طوريكه ازين پيشامد برخي از فرماندهان نخبه جمعيت اسلامي نيز رضايت نداشتند ، و حتي رهبراني كه باالتماس از مسعود خواسته بودند ، تا بهر صورت ممكن براي براندازي رژيم دكتر نجيب الله دست بكار شود ، گفته هاي خود را بفراموشي سپرده و در پي دشمني با دولت بر آمدند .

از جانب ديگر سران جمعيت اسلامي از نيات كشورهاي همسايه نسبت به

اعظم کشور یاد نمود ، وطي این مدت مسافرتي به عنوان صدر اعظم افغانستان به پاکستان ، ایران و عربستان انجام داد .

در سرطان ۱۳۷۳ استاد رباني مجدداً براي ایجاد یك شوراي مردمي سعي به خرج داد . و این بار اسمعیل خان و الي هرات میزبان این گردهمائي بود که در نتیجه شورا هرات دو باره بر تصامیم شوراي حل و عقد صحه گذاشت و شش ماه دیگر بر دوره کار استاد رباني اضافه شد .

عمده ترین مسأله درین گردهمائي ها دیدگاه هاي دولت ومخالفین آن است ، دولت و احزاب متحد آن براي تضعیف رهبران احزاب جهادي با سهیم ساختن نمایندگان ولایات گام برداشتند، برخلاف سران احزاب مخالف تعیین زعیم کشور را حق بلا منازع رهبران احزاب جهادي دانستند و بدان پا فشاري ورزیدند .

ولایات افغانستان از جانب قوماندانان مختلف که مربوط بیکي از احزاب جهادي میباشند اداره میشود و میزان روابط آن با مرکز بستگي با سیاست هاي حزبي و یا پالیسي فرمانده ولایت دارد . بطور مثال حاجي عبدالقدیر والي ننگرهار طبق دلخواه خویش آن ولایت را اداره میکند ، هم با دولت و هم با مخالفین در ارتباط میباشد و از آن گذشته با موسسات بین المللي و پاکستان خود به معامله میپردازد . در ولایات شمالي که جنبش ملي حاکمیت دارد بعد از کودتاي یازده جدي رابطه خصمانه ئي میان دولت و انجا بر قرار است و مردم در آن ولایات در مضیقه فراواني بسر میبرند در باب جنایات پهلوان رسول قدرتمند ترین متحد دوستم روایات جانسوزي وجود دارد که رقبا و مخالفین اش را با شدید ترین شکنجه ها محاکمه مینماید .

عدم کنترول مرکز بر ولایات باعث شده است ، تا دولت نتواند به جمع آوري مالیات بپردازد و عواید گمرکي بدست بیاورد در حالیکه در گذشته تنها ٤٨ فیصد عواید دولت افغانستان از درك گمرکات بدست مي آمد، بدین لحاظ دولت افغانستان چاره ئي جز چاپ بانکنوت بطور مسلسل ندارد که در آخرین

اقدام دست به چاپ بانکنوت هاي پنجهزار افغانيکي و ده هزار افغانيکي زد ، و حکمتيار آنرا پول بدون پشتوانه ميشمارد .

در شهر کابل به اثر جنگ بيش از دو صد فاربريکه خورد و بزرگ و بران گرديد ، موسسات دولتي يا ويران و ياشديداً صدمه برداشتند ديپلمات هاي خارجي از آن شهر بيرون شدند و فرود گاه کابل بسته شد و اين يکي از اساسي ترين آرزو هاي گلبدين حکمتيار بود.

عده ئي ازرهبران احزاب در طول اين مدت از اتخاذ يك سياست معين عاجز ماندند و اکثر اوقات از مخالفين دولت که عمدتاً حکمتيار در رأس آن قرار دارد پشتيباني نمودند، ايشان براي نرفتن به افغانستان دلايل گوناگوني دارند از جمله مولوي محمد نبي محمدي طي مصاحبه اي نامساعد بودند آب و هواي کابل را به صحت اش دليل آورد .

احزاب سهم شان را در کابينه بدست گرفته ولي در دفاع از دولت هيچ گونه 'يتي رامتقبل نشده اند ، برعکس وجود بسياري از نماينده گان احزاب به ظاهر بيطرف در ارگانهاي دولتي باعث سؤ استفاده هاي مالي ، تضاد فکري ، بي نظمي و بي اطاعتي در ادارات شده اند . و به يقين بيشتراز جنگهاي گلبدين حکمتياردر تضعيف دولت اين عناصر موثر بوده اند . سران دولت تمام اين مشکلات را بامصلحت انديشي تحمل کرده اند به اين ترتيب بيجا نيست که گفته شود هيچ کلمه ئي بعد از جنگ به اندازه مصلحت در تحقير وتخريب مردم و کشور ما سهم نداشته است .

جنگ هاي متواتر و بي نظمي در ادارات دولتي باعث شده تامخالفين ، دولت را غير قانوني بشمارند و مجامع بين المللي و دول همسايه در راپورهاي خويش از عدم موجوديت يك حکومت مرکزي در افغانستان سخن به ميان آرند ، ولي سران دولت دست آورد هاي خويش را چه در سطح ملي و چه در مقياس منطقوي مهم و ارزنده بحساب مي آورند .

دولت جنگ هاي کنوني را دفاع از حاکميت افغانستان در برابر مداخلات

پاکستان ایران و ازبکستان میداند و دفاع در برابر این مداخلات دست آوردیست که مردم افغانستان نسل تا نسل میتوانند روي آن حساب کنند . به نظر دولتمردان افغانی عامل جنگ ها، عدم وابستگي دولت است که خود بیانگر حقانیت آن میباشد .

مخالفین دولت ادعا دارند که نظام کنوني بیك قوم خاص مربوط است در حالیکه ترکیب کابینه و سران دولتي خلاف این ادعا را ثابت میسازد و حتي درترکیب اعضاي شوراي اهل حل و عقد و شوراي هرات نماینده گان ولایات جنوب وجنوب غرب گرمتر از سایرین به جانبداري از استاد رباني پرداختند . بسیاري از احزاب جهادي معتقد اند ، که افغانستان در نتیجه فدا کاري هاي آنها به آزادي رسیده است از اینرو حکمروائي در آنکشور مال بلا منازع آنهاست در حالیکه دولت کنوني از هر فرصتي براي سهیم ساختن طبقات بیشتر مردم در حاکمیت دولتي استفاده نموده و در پذیرش انتقادات حوصله مندي فراواني نشان داده است .

روشنفکران افغان فعلاً مصروف انتقاد از نابساماني هاي دولت اند و این انتقادات که بسیاري اوقات باخشم ونفرت نیز همراه بوده از سرویس شهري گرفته تا ادارات دولتي و بازار وجود دارد ، اماتا کنون راپوري حاکي از برخورد مامورین امنیتي با این گونه اشخاص بدست نیامده است در حالیکه اگر غیر از سران کنوني دولت اشخاص دیگري بجاي ایشان قرار میداشت به یقین برخورد رژیم هاي تره کي و امین دوباره زنده میشد .

جمعیت اسلامي در میان احزاب جهادي داراي ویژه گي هایست ، که سایر احزاب جهادي عاري از آن اند - داشتن قدرت سراسري در افغانستان ، میانه روي درتمام عرصه ها، وسعت قاعده مردمي که کلیه اقشار جامعه میتواند در آن شرکت نماید ، خصوصیات دولت فعلي را تشکیل میدهد.

دریك کلام طرز کار دولت مملو از نواقص جدیست ، ولي با ویژه گي هاي منحصر به خودش توانسته است از تجزیه افغانستان جلو گیري نماید و جاي یك نظام خود کامه و دکتاتوري را در افغانستان پر نماید.

۷

افغانستان دردمند و همسایگان آزمند

تاسیس حکومت اسلامي در کابل بوسیله مجاهدین و استقلال پسندي آنها، همسایگان افغانستان را بدشمنان آن کشور مبدل گردانید .

پاکستان و ایران که در زمان اشغال افغانستان بوسیله قواي سرخ از مجاهدین حمایت سرسختانه بعمل آوردند ، بعد از پیروزي مجاهدین اهداف خویش رادر افغانستان تحقق یافته نیافتند ، بدین منظور بمداخله از طریق تحریك و تجهیز مخالفین دولت پرداختن د ، و کشورهاي تازه به استقلال رسیده ء آسیاي میانه دولت افغانستان را بنیاد گراي اسلامي شمرده و به تقویه بقایاي رژیم کمونیست قبلي (جنبش ملي) بر آمدند ، که بدین ترتیب کشورهاي همسایه به استثنائي چین همنوائي مشترکي در مخالف با دولت کنوني افغانستان پیدا نمودند .

پاکستان آرزوي یك افغانستان وابسته به خویش را دارد و براي رسیدن به این منظور به تجهیز وتحریك گلبدین حکمتیار که از سالیان قبل با اهداف آن کشور نقاط نظرمشترکي را داراست، پرداخت ـ همچنان پاکستان بر سر مسئله

« پشتونستان » با افغانستان اختلافات تاریخي دارد ، و خود را در تلاش براي حل دايمي قضيه حق بجانب ميداند .

پاکستان از نداشتن « عمق » در برابر تهديدات هند رنج مي برد و يك افغانستان وابسته به او ميتواند از اين ناحيه توان دفاعي پاکستان را بالا ببرد ، از جانب ديگر جنگ چارده ساله افغانستان را بيك زراد خانه بزرگ در منطقه مبدل ساخته بود که براي کشورهاي همسايه اسباب ترس ووحشت را فراهم آورده بود . بقول کارشناسان نظامي تجهيزات جنگي افغانستان درآوان پيروزي مجاهدين بالغ بر چهل مليارد دالر ميگرديد .

درزمان سقوط رزيم داکتر نجيب الله « بهـــار ١٣٧١ » افغانستان داراي (٢٥٠٠) زنجير تانك بود که بيشتر از مجموع تانك هاي ايران و پاکستان ميباشد و تنها از ١١ جدي ١٣٧٢ بدينسو حدود سي فروند طياره مختلف النوع از طرفين درگير از بين رفته است که براي کشور فقيري چون افغانستان جبران آن سالهاي زيادي بطول خواهد انجاميد .

پاکستان در قلع و قمع قواي نظامي افغانستان پيروز گرديد ، ولي درمقابل کمکهاي آن کشور در طول جهاد که رنگ دوستي و برادري را بخود گرفته بود از أذهان مردم افغانستان زدوده شد و خشم و نفرت مردم را کمايي کرد . جنگهاي سه ساله از يك سو تجهيزات جنگي افغانستان را به نابودي کشانيد و در ولايات همسرحد با پاکستان تعداد زيادي از وسايل جنگي شانرا بوسيله ديناميت منفجر نموده و پارچه هاي آن ، به نرخ آهن پاره در پاکستان فروخته اند و اخيراً چند عراده زرهپوش از سوي فرماندهان ولايت پکتيا به پاکستان فروخته شد .

پاکستان دراول جنگ تمام نياز مندي هاي سياسي ونظامي گلبدين حکمتيار رامرفوع نمود ، بخود اجازه داد تا در کنار سفارت افغانستان ، نماينده گي سياسي مخالفين دولت در خاك آن کشور فعال بوده باشد و از نظر تسليحات جنگي فلکس ارماکورا گزارشگر خاص حقوق بشردر افغانستان سال گذشته در

راپور خویش از استعمال مهمات ساخت ۱۹۹۲ در جنگهاي کابل نام برد ، که این امر عمق حمایت پاکستان رااز گلبدین حکمتیار نشان میدهد .

براي تضعیف دولت افغانستان ، پاکستان به تقویه نظامي - سیاسي مخالفین دولت بسنده نکرده ، بلکه براي جنرال شهنواز تني که بعد از کودتاي ناکام ۱۳۶۷ در پاکستان بسر مي برد سازمان سیاسي (دسولي او دموکراسي د پلویانو غورحنگ)ایجاد نمود وبراي آنکه بتواند دولت افغانستان را از درون متلاشي سازد ،مراکز فرهنگي و تعلیمي متعددي با امتیازات مادي خوب در پشاور تاسیس یافت که مثال عمده ء آن « پوهنــتون احمد شاه ابدالي » است که توانسته است تعدادي از استادان پوهنتون کابل را بخود جذب نماید.

ایجاد مخالفت براي پرواز طیارات دولت افغانستان که اکثراً از آن کشور تیل هاي اهدایي کشور سعودي رابه بگرام انتقال میدهند ، بیك امر دایمي تبدیل شده است ، وقتي اینهمه تدابیر اهداف استخبارات پاکستان رادر افغانستان بر آورده نمیسازد ، طي یك صحنه سازي مضحك و شرم آور سه جوان افغان را به اتهام گروگان گیري متعلمین پاکستاني در سفارت افغانستان دراسلام آباد (۷ حوت ۱۳۷۲) بقتل رسانیدند . در مقابل سفارت پاکستان در کابل مورد حمله ء اهالي خشمگین ان شهر قرار گرفت ، و کار مندان آن لت و کوب شدند . پاکستان موافقت نامهٔ اسلام اباد را که میان رهبران مجاهدین به وساطت نواز شریف صدر اعظم پاکستان به امضا رسید ، تضمین کرد ولي وقتي فکر نمود ، که در کودتاي یازده جدي دولت افغانستان سرنگون میگردد مسوولیت خود را فراموش نموده و هیئت کودتا چي رارسماً براي ملاقات پذیرفت .

مردم افغانستان ، دولتمردان شانرا به خاطرصبر و تحمل بي پایان در برابر مداخلات پاکستان بباد ملامت مي گیرند ، ولي این حوصله مندي تاکنون در اراده ء سران پاکستان تزلزلي وارد نکرده است . پاکستان با ختم دوره کار هژده

ماهه استاد برهان الدين رباني فكر ميكرد ، زمينهء خوبي براي اسقاط دولت افغانستان يافته است ، وزير خارجه آن كشور اعلان داشت كه دولت قانوني در افغانستان وجود ندارد ، ولي دو روز بعد مجبور گرديد تا آنرا توجيه نمايد.

فتح بالاحصار وتپه مرنجان در (سرطان ۱۳۷۳) توسط قواي دولتي از يكسو و اعلاميهء وزارت خارجه افغانستان در تقبيح اظهارات سردار آصف علي ، پاكستان را چنان به خشم آورد ، تااينكه در صدد بهانه بر آمد ، و كمك نظامي هند رابه افغانستان بهانه قرارداد ، مساله ملا عبدالسلام راكتي را جدي گرفت و هشدار داد كه در صورت عدم رهائي گروگان ها دفاتر اتحاد اسلامي را در پاكستان مسدود مينمايد . قضيه اي كه دوسال قبل افسران پاكستان بر منزل شخصي ملا راكتي يورش برده ، مقداري پول و سه قبضه راكت استينگر را با خود بردند ، در عوض ملا راكتي چند افسر پاكستاني و دو انجنير چينائي را تا.استراد پول و اسلحه خويش گروگان گرفته بود .

پاكستان پيوسته براي تضعيف دولت مركزي باولايات افغانستان ارتباط مستقيم بر قرار نموده و سازمان هاي بين المللي و ساير كشورها را بدين امرتشويق نموده است ، ايجاد قونسلگري در مزار شريف ، جلال آباد و هرات از سوي آن كشور بهمين نيت صورت گرفته است .

ايران با ازمندي كمتري به آتش جنگ در افغانستان با تحريك عبدالعلي مزاري رهبر حزب وحدت اسلامي دامن ميزد ، چون اختلاف مذهبي ميان اكثريت مردمان دوكشور مجال مداخله بيشتري را براي ايران نميدهد . تلاش آن كشور را براي اخذ امتيازات بيشتر به متحدين هم كيش خود در افغانسستان منحصر ومحدود كرده است . ايران به كار در كشورهاي آسياي ميانه علاقهء مفرطي نشان داده است ، و خصوصيات جغرافيايي و مشتركات فرهنگي آن كشور با جمهوريت هاي آسياي ميانه امتياز خوبي به وي بخشيده است ، تا در برخي موارد در ميدان رقابت با تركيه ، سعودي و پاكستان از

آنها سبقت جوید . ویگانه کشوري که درین عرصه میتواند نسبت به ایران تفوق حاصل نماید افغانستان است ، ازین رو دوام اغتشاش و کشمکش هاي خونین در افغانستان زمینهء مساعدي براي ایران بشمار میرود، تا با فراغت خاطر بتواند به توسعهء مناسبات اقتصادي ، فرهنگي و حتي مذهبي خویش بپردازد .

رهبران سیاسي ایران پیوسته با شعار هاي انقلابي خویش دل خوش داشته اند و ازینکه از طریق انقلاب زمام امور را بدست گرفته اند ، نسبت به همتاهاي شان در جهان اسلام فخر مي کنند ، بنابرین پیروزي انقلاب اسلامي افغانستان در همسایگي آن کشور براي ایران چندان دل خوش کننده نیست ، زیرا هم از نظر شکوه و عظمت انقلابي و هم از حیث متعلق بودن به جهان بزرگ تسنن ، انقلاب اسلامي افغانستان میتواند انقلاب ایران را در درجه دوم قرار دهد .

ایران از یکسو میخواست با افراد وابستهء خویش امتیازات لازم سیاسي در افغانستان بدست آورد ، از جانب دیگر ادامهء درگیري و جنگ را به نفع خویش مي دید .

ایران متوجه است ، که شیعیان افغانستان از نظر مذهبي و قومي در اقلیت قرار داشته ، و از حیث بود و باش در محاصرهء شدید سایر اقوام و ملیت هاي ساکن افغانستان میباشند . بنابرین سعي مي نماید تانفوذ تشیع را درشهرهاي بزرگ افغانستان مانند کابل ، بلخ و هرات مسجل سازد .

در کابل توسل به زور را یگانه راه تشخیص داده بود ، تا از طریق اسلحه نقاط بیشتري را تصاحب نمایند . که با کودتاي عبدالعلي مزاري علیه مخالفینش در درون حزب وحدت اسلامي و حرکت اسلامي زمینه یك درگیري فراگیر در غرب کابل آماده شده و ساحات حزب وحدت از جانب دولت ، حزب اسلامي و اتحاد اسلامي تصرف گردید .

در آغاز دفاع در برابر خطربنیاد گرایي اسلامي ، ازبکستان را براي حمایت

از دوستم در برابر دولت افغانستان وا داشته بود ، امابعد تر اهداف بلند پروازانهء تشکیل ترکستان بزرگ این آرزو را تحت الشعاع خویش قرار داد ،که بر اساس آن ازبکستان خود رامکلف میداند تا از تصرف کامل صفحات شمال افغانستان توسط نیروهاي جنرال دوستم پشتیباني نموده و در مرحله بعدي ساحات متذکره را از بقیه افغانستان جدا و به ازبکستان یکجا نماید .

فروپاشي امپراطوري شوروي که باعث مرگ سوسیالیزم در جهان گردید ، بر عکس ناسیونالیزم را درمنطقه و بخصوص در جمهوریت هاي مستقل مشترك المنافع تقویت نمود ، که استقرار دولت افغانستان که آنهم در راس خود یك تاجیك (استاد رباني) را داشته باشد ، چند ملیون تاجیك تحت سلطهء ازبکستان را در بخارا و ثمرقند قویاً تحریك مینماید که به حیات سیاسي اسلام کریموف تهدیدیست جدي واین امر دلیل دیگر جانبداري ازبکستان از جنرال دوستم بوده میتواند .

۸

توفان جنوب

ارتش سرخ بزانو در آمد
امپراطوري شوروي فروپاشید.
اروپاي شرقي آزاد شد
دیوار برلین منهدم گردید
جهانیان از خطر جنگ سوم جهاني رهیدند .
جنگ سرد پایان یافت .
و کمونیزم بزباله دان تاریخ سپرده شد .

این دستآورد هائیست که بگونه اي به جهاد افغانستان ارتباط دارد و رهبران مجاهدین علاقه دارند تا درهر سخنراني خویش از آن ذکري بعمل آورند - این امرزادهء همان خصیصه انساني است که انسان بیشتر مایل است، تااز پیروزیهایش صحبت نماید ، در حالیکه افغانستان بهاي گزافي درین راستا پرداخته است و هنوز جنگ درین کشور ادامه دارد ، گویا که تاکنون بهاي لازم را براي آزادي نپرداخته است .

در طول تاریخ اکثریت مشکلات افغانستان ناشي از مداخلات خارجي بوده، چه همیشه جهانگشایان طماع و نظامیان مغرور هرگاهي که در صدد لشکر کشي درآسیا بر آمده اند، افغانستان بخاطرموقعیت اش این امتیاز را

افغانستان تحلیل واقعبینانه اي نداشتند ، آنها بدین عقیده بودند ،که حکومت پاکستان با ایجاد حکومت اسلامي در کابل از پشتیباني گلبدین حکمتیار دست خواهد کشید ، و هرگزکشوري که عمده ترین حمایت ها را از جهاد افغانستان بعمل آورده ، براي تخریب افغانستان و براندازي دولت مجاهدین برنخواهد بر آمد ازین رو گلبدین حکمتیار در تمام عرصه ها مایوس گردیده ، و راه تفاهم را بادولت پیش خواهد گرفت .

داشته است تا در مسیر جنگ و تجاوز قرار گیرد . شوروي در ۱۳۵۸ در جهت پیشروي بسوي هند به اشغال افغانستان پرداخت تادرآینده از آن بمثابهء تخته خیزي استفاده نموده و خود را به آبهاي گرم برساند . که درین مرحله اکثریت جهانیان بالخاصه جهان غرب از داعیه آزادي افغانستان حمایت بعمل آوردند و از مجاهدین سرسختانه پشتیباني نمودند . ولي اکنون غرب با بي تفاوتي به جنگهاي خونین افغانستان مي نگرد ، و حقي را که بقول برخي از سیاستمداران امریکا مردم افغانستان بگردن غرب دارد ، فراموش کرده اند .

وسایل ارتباط همگاني غرب که در طول دوران جهاد ، صحنه هائي از قهرماني هاي مجاهدین و مظالم روسها را نشر مي شهرد ، در حال حاضر از نظرآنها افغانستان بمرکزتروریزم و زرع مواد مخدره بدل شده است .

بدنبال سقوط رژیم دکتر نجیب الله در کابل ، غرب خطر بنیاد گرائي اسلامي در افغانستان را عنوان کرد ، و جهانیان را از آن بر حذر داشت ، و بدین ترتیب بر علیه آنهائیکه که بخاطر دفع خطر شوروي با آنها همدست شده بود ، جبهه خصمانه اي باز نمود و گذشته ها را بفراموشي سپرد .

امریکا میکوشد افغانستان همانطوریکه به قبرستان کمونیزم مبدل گردید ، بنیاد گرائي اسلامي را نیز در آنجا دفن نماید ، و بهترین وسیله ، ادامهء کشمکش هادر افغانستان است که با گذشت هر روز ، باعث بدنامي بیشتر مجاهدین در سطح ملي و بین المللي میگردد و سر انجام راه براي ایجاد یك حکومت غیر جهادي متمایل به غرب در افغانستان باز خواهدشد .

براي امریکادر طول دوران جهاد ، عمده ترین مسئله تشدید جنگ علیه ارتش شوروي بشمار میرفت ، ازین رو براي سران پاکستان این امتیاز را داده بود ، تا طبق دلخواه خویش در توزیع اسلحه و امکانات جنگي میان احزاب جهادي عمل نمایند ، اما موضوع حکومت افغانستان بعد ازآنکه پاکستان در ایجاد حکومت مورد نظرش در کابل ناکام ماند ، نظر امریکا را بخود جلب نمود .

میان پاکستان و امریکا در عهد زمامداري نواز شریف ،تفاوت هاي نظر وجود داشت ، در پاکستان نظریه پشتیباني از متحد دیرین شان انجنیر گلبدین حکمتیار صائب شمرده میشد . ولي با بقدرت رسیدن خانم بي نظیر بوتو ، تغییراتي درین رابطه بوجود آمد . خانم بوتو خود رادر مبارزه علیه بنیاد گرائي اسلامي با امریکا هماهنگ گردانید ، و براي سرکوبي نهضت هاي اسلامي خود را متعهد ساخت . بنابرین وي کوشهد ، تا مداخله پاکستان را در افغانستان ازطریق دیگري سازمان دهد .

اشتباه اساسي دولتمردان کابل در ارتباط به سیاست افغاني پاکستان ازین جا آغاز میشود ،که اختلاف نظر میان سیاستمداران پاکستاني را باموضوع دخالت پاکستان در امور افغانستان تفکیك نکرده اند ، و ازین رو بود که با موفقیت بوتو ، سران دولت افغانستان با خوشحالي و سرور ازآن استقبال نمودند و آنرا آغازي براي پایان مداخلات پاکستان برشمردند ، در حالیکه پاکستان مداخله در امور افغانستان را جزء مسایل امنیتي خویش محسوب میدارد ، و هر حکومتي در پاکستان مکلف خواهد بود تادرین راستا گام بردارد .

پاکستان درپالیسي جدید خویش با یك تیر دونشانه گرفت ، یکي افغانستان و دیگري بنیاد گرائي اسلامي ازین رو طالبان مدارس دیني را که مناسب ترین حربه بشمار میروند ، آله دست خویش قرار داد ، و نصیر اله بابر وزیر داخله پاکستان رهبري این گروه را بعهده گرفت .

عملیات گروه طالبان با جوسازي ماهرانه و تاکتیك هاي موفق غافلگیرانه آغاز یافت ، آنها بعد ازینکه یك کاروان مواد امدادي پاکستان در قندهار مورد تاراج قرار گرفت ، عملیات نظامي خود را تحت نام گشایش راههاي مواصلاتي و تطبیق احکام شرعي شروع کردند ، این گروه با سرعتي اعجاب بر انگیز طي شش ماه ساحه خود را از سپین بولدك تا دروازه هاي کابل وسعت بخشیدند و از جمله سي ولایت نه ولایت جنوب و جنوب غربي افغانستان را

به تصرف خویش در آوردند .

موفقیت برق آساي گروه طالبان درچند نکته نهفته است ، به ستوه آمدن مردم از ظلم و جبر قوماندان مجاهدین در قندهار ، زندگي ساده ء طالبان ، احترام مردم مسلمان افغانستان نسبت به علماي ديني ، و بكار گيري شعارهاي مردم پسند همچون جمعآوري اسلحه و گشايش راه هاي مواصلاتي . وقتي در سپين بولدك بمقاومت مجاهدين منطقه مواجه شدند ، طبق اطلاعات موثق شبانگاه يك قطعه مجهز پاكستاني به ياري آنها شتافته و جنگ را بسود طالبان پايان بخشيد . از آن گذشته دولت افغانستان به كليه فرماندهان خويش در ولايات قندهار ، هلمند ،غزني ، زابل و لوگر توصيه نمود ، تا از درگيري با طالبان خود داري ورزند ، و در غزني عملاً قواي هوائي دولت بطرفداري ازطالبان بكار گرفته شد .

رسانه هاي گروهي غرب بعد از جنگ سرد ، وسيع ترين تبليغات را به نفع طالبان در منطه رويدست گرفتند ، و اذهان را متوجه پيروزيهاي طالبان در سراسر افغانستان نمودند .

با رسيدن طالبان به نزديكي هاي كابل ، شعارشان تجديد گرديد و خلع سلاح عمومي را عنوان قرار دادند . از دولت افغانستان خواستند ، تا اسلحه خويش را به آنها تحويل دهد ، احمد شاه مسعود براي آنكه آخرين تلاش خود را براي جلوگيري از جنگ نشان داده باشد ، به ولايت ميدان رفت و با ملا رباني معاون گروه طالبان به توافقاتي دست يافت ، كه در نتيجه آن دولت مناطق چار آسياب و ريشخور را تخليه نموده وبه طالبان سپرد ، اما طالبان بر اهداف خويش پافشاري داشتند ، كه سر انجام جنگ ميان دولت و گروه طالبان اجتناب ناپذير گرديد .

پديده ء طالبان نه تنها ظهور و رشد شان، بلكه پيامد هاي حركت شان نيز بسيار دلچسپ و قابل توجه است. دولت بدين انديشه بود ، كه طالبان بالاخره در جهت پيشروي بسوي كابل نخست با مخالفين دولت همچون حزب اسلامي و

عبدالعلي مزاري دست و پنجه نرم خواهد کرد و یا حد اقل در عقب جبهه حکمتیار ، جبهه جدیدي بمیان امده که قبل از دولت براي حکمتیار خطري جدي خواهد بود که این نظر درست ثابت شد . و در نتیجه گلبدین حکمتیار از چار آسیاب عقب نشیني نمود ، و عبدالعلي مزاري بعد از اسارت بدست طالبان کشته شد .

براي دست اندر کاران سیاست سخت عبرتناك است ، که مي بینند ، چگونه افراد و احزاب وابسته به خارج به آساني از صحنه بیرون میروند ، و جاي شان را مهره هاي جدیدي میگیرد ، گلبدین حکمتیار که پیوسته از ادامه۲۵ سال جنگ بر علیه دولت از پایگاهش در چار اسیاب صحبت مینمود ، بدون مقاومت با کسب یك امتـــیازو همانا سلامتي جان خود و یاران نزدیکش به « اند » متواري گردید .

شکست حکمتیار در چارآسیاب ، نیروهاي عبدالعلي مزاري را در محاصرهء شدید قرار داد ، امامزاري مانند همیشه از درك این واقعیت عاجز بود ، مزاري بجاي اینکه راجع به سرنوشت خود و افرادش باندیشد ، در صدد آن بر آمد تا طالبان را بر علیه دولت بجنگاند ، اما طالبان بمجرد دخول بمناطق تحت سلطه مزاري به خلع سلاح افراد حزب وحدت پرداختند ، و مزاري را در حالت غیر منتظره اي قرار دادند ، که راهي جز تسلیمي نداشت ، با این اختیار که میان دولت و طالبان یکي را میتوانست انتخاب کند ،که در آخرین انتخاب خویش نیز بخطا رفت .

بعد از تصرف غرب کابل توسط قواي دولتي ، طالبان در برابریگانه حریف خود قرار گرفتند . جنگ بزودي نتیجهء خود را داد و طي یك نبرد سه روزه گروه طالبان سي کیلومتر دور ترازکابل مجبور به عقب نشیني گردیدند ، و به این ترتیب در نخستین رویا روئي باقواي دولتي به شکست سختي مواجه گردیدند .

این شکست بر افسانه طالبان خط بطلان کشید ، وحتي براي خبرنگاران و

مفسرین خارجي دید تازه اي بخشید ، طوریکه از آن ببعد بنگاه هاي خبري بجاي پخش اخبار فتوحات طالبان ، به پخش رویدادهاي نقض حقوق بشر از جانب طالبان پرداختند .

شکست طالبان در واقع بار دیگر ثابت گردانید ،که خارجیان درتحمیل اداره، شان بر مردم افغانستان عاجزاند و امریکا و متحدانش باید قبلاً چنین برداشتي را ازمردم افغانستان میداشتند ، اما در پاکستان این امر ابعاد وسیع تري خواهد داشت ، زیرا آي . اس . آي حتماً حکومت پاکستان را بباد ملامت گرفته ناتواني هاي اش را در افغانستان بر ملاخواهد ساخت و بر صحت انتخاب خویش مبني بر گلبدین حکمتیار تاکید خواهد ورزید .

۹

مساعی مستیری

تلاش هاي نماننده ملل متحد که بخاطر تأمین صلح در افغانستان آغاز گردیده ، بر عکس به تشدید جنگ کمك کرده است . از یکسو نیروهاي خاصم را براي اخذ امتیازات بیشتر در عرصهء سیاسي به جنگ و حمله تشویق کردیده اند ، از جانب دیگر نماننده سازمان ملل متحد با عملکرد هاي خویش زمینهء بیشتر تشتت و پراگندکي نیروها را در افغانستان فراهم آورده است .

حوادث یکسال گذشته بخوبي نشان میدهد که چگونه جنگجویان افغان موازي با کوشش هاي سیاسي میستري بجان هم حمله کرده ، و به آتش جنگ دامن زده اند .

اقاي میستري از آغاز فعالیتش براي انتقال قدرت و تشکیل حکومت جدید ، از چار وسیله استفاده برده است : فشار تبلیغاتي ، تقویهء فرماندهان محلي و شخصیت هاي افغاني در کنار سران احزاب جهادي ، اشتیاق به پیروزي مخالفین دولت بالخاصه گروه طالبان و تهدید سیاسي .

میستري در نخستین روزهاي ماموریت اش سران احزاب جهادي را سر دسته گروه هاي مسلح خواند ، که با ملت و سرنوشت آن ارتباط و اعتنائي

ندارند . نماننده سر منشي ملل متحد فكر ميكرد ، كه بر قراري تماس با شخصيت هاي افغاني و فرماندهان محلي و انتقال ادراه دفتر ملل متحد از كابل به جلال آباد در نومبر ١٩٩٤ ، به تضعيف دولت منجر گرديده و براي ايجاد تفاهم ياري ميرساند ، اما اين سياست در عمل خلاف انتظار به تفرقه بيشتر انجاميدو كار تفاهم و هماهنگي را دشوار ساخت. زماني گروه طالبان با سرعت فوق العاده اي چند ولايت جنوب وجنوب غربي كشور را به تصرف خويش در آوردند ، ميستري مشتاقانه به تماشا نشست و انتظار رسيدن به دروازه هاي شهر كابل را كشيد ، وي بدين باور بود كه پيروزي هاي گروه طالبان ، دولت افغانستان را زير فشار بيشتر قرار داده و به انتقال قدرت كمك مينمايد ، كه بعدتر ديده شد عدم شركت نماننده طالبان در كميسيون انتقال قدرت بحيث يك مشكل جدي عرض اندام و پروسهء انتقال قدرت را تخريب نمود .

ميستري در حمل١٣٧٤ به دولت افغانستان هشدار داد ، كه اگر در راه انتقال قدرت مانع ايجاد كند ، در سطح بين المللي به انزواكشانده خواهد شد .

مشكلات عمده بر سر راه ميستري بچند گونه تقسيم ميشود : عقيدتي ، سياسي ، تاريخي و رقابت كشورهاي منطقه با سازمان ملل متحد .

سازمان ملل متحد از نظر اتحاد اسلامي و گروه طالبان يك سازمان كفريست ، كه بدستور امريكا عمل مينمايد و در افغانستان چيزي غير از خواست آن كشور را دنبال نه ميكند ، بنابرين آن دو سازمان تن دادن به مساعي ملل متحد را خلاف عقيده و آرمان خويش مي شمارند . عده اي ديگر از احزاب جهادي بدين انديشه اند ،كه سازمان ملل متحد در پي ختم جنگ وآتش بس در افغانستان نيست، بلكه آن سازمان ميكوشد ، عده اي از افراد دلخواه خويش را در افغانستان بقدرت رساند ، افرادي كه به غرب متمايل اند و ساليان درازي بدين آرزو انتظار كشيده اند - سازمان ملل آنهارا شخصيت هاي متخصص ، و طندوست و بيطرف ميخواند ، در حاليكه

مجاهدین و دانشمندان داخل کشور ایشان را « مزدوران غرب » مي نامند .

درست سه سال قبل ، روزهاي انتقال قدرت از رژیم دکتر نجیب الله به کمیسیون منتخب بین سیوان نزدیك شده بود ، که کابل توسط یك اقدام نظامي بدست مجاهدین سقوط نمود واین امرگویاي این واقعیت است که تن دادن به امر مردود سه سال قبل براي سران دولت کنوني افغانستان نهایت دشوار خواهد بود ، در حالیکه اکنون دولت از جهات مختلف نسبت به گذشته دست بالائي دارد ، و حکمتیار سرسخت ترین مخالف خویش را ازکابل بیرون رانده است .

نماننده خاص سرمنشي ملل متحد آقاي میستري بیش از تامین صلح در افغانستان به مسائل دیگري مي اندیشد ، مسائلي همچون ایجاد حکومت دلخواه خویش در افغانستان ، ور نه حضور دکتر محمد یوسف صدر اعظم سابق افغانستان و یا دکتر عبدالصمد حامد درکمیسون انتقال قدرت چه کمکي به تامین صلح مي نماید ؟در حالیکه خود آنها نقطه اختلاف و نزاع اند. نمایندگان دولت افغانستان در چانه زدن هاي سیاسي از ملل متحد « تضمین بین المللي براي صلح » میخواهند ، زیرا تضمین احزاب جهادي ، فرماندهان داخل کشور ، ضمانت همسایه ها سودي نه بخشید ، ولي میستري مسئله « انتقال قدرت » را ازاستاد برهان الدین رباني رئیس جمهور فعلي افغانستان گام اولي و کلید حل کلیه مسایل مي شمارد .

تقریباً همه میدانند که میان مسئله انتقال قدرت » و « تامین صلح » تفاوت زیادي موجود است و پافشاري میستري که ناشي ازکم فهمي او بلکه از شیوه هاي اوست که دقیقاً درراستاي اهداف خویش که همانا تشکیل یك حکومت ساخته دست غرب است ، میباشد.

فکر مي شود این طرز دیدمیستري را به راه بین سیوان برده است ، و فرجامي نیکو تر از آن برایش پیشبیني کرده نمیتوانیم ، یعني با چنین طرز دیدي انتقال قدرت صورت نخواهد گرفت . ملل متحد ثابت ساخته است که

نميتواند صلح رادر هيچ گوشه اي از دنيا بر قرار نمايد ، بلكه ميتواند براي تامين صلح باري و كمك نمايد ، كه بدين ترتيب براي نيل بيك صلح سراسري درافغانستان اقدام دوگانه ذيل موثر خواهد بود : (١) ملل متحد بايد از جناح مشروع در افغانستان حمايت سياسي و اقتصادي بعمل اورد ،تا منجر به تقويهء آن جناح گردد .و قادر به تأمين صلح در افغانستان گرد .

(٢) سازمان ملل متحد بايد با جديت تمام از كليه اعضاي خويش بخواهد تا از مداخله درامور افغانستان دست بردارند .

۱۰

سخن آخر

ادامهء جنگ در افغانستان به سطح ملي ، منطقوي و بين المللي اثرات سوء بر جا گذاشته است ، ازين رو مسوولیت تامین صلح بهمین پیمانه گسترده است.

این درگیریها از یکسو به ویراني هاي دوران اشغال افغانستان بسي افزود ، به حدیکه لذت پیروزي را از گروه غالب در آینده گرفت ،زیرا چیزي باقي نمانده که موجب خرسندي آنها گردد ، از جانب دیگر توجه جهانیان را در امر باز سازي افغنستان فوق العاده کاهش داد. ازین رو کار بازسازي خرابي هاي ناشي از جنگ بیك امر نهایت مشکل تبدیل شده است

گروه هاي مجاهدین کوشیده اند تامسوولیت جنگ ، کشتار ، ویراني ناشي از آنرا به گردن یك دیگر اندازند و خود را تبرئه نمایند ولي قضاوت مردم ساده و واضح است وآنانیکه تمام مجاهدین را در این راستا یك سان مقصر مي شمارند ، حیثیت و افتخارات گذشته مجاهدین زیر سوال رفته است . و مردم بخوبي مي بینند که مجاهدین دیروز در حق هموطنان شان کارهائي را روا مي دارند که روسها از ارتکاب آن ابا داشتند و این امر موجب آن گردیده تا در مورد افتخارات گذشته و پیروزیهاي مجاهدین در برابر قواي اشغالگر شوروي اظهار شك و تردید نمایند .

۲

چهل جنگ در سه سال

بعد از پیروزي مجاهدین ، شهر کابل شاهد چهل درگیري خونین میان جناح هاي مختلف بوده ، که مسوولیت این درگیریها را عمدتاً گلبدین حکمتیار بدوش دارد .

نخستین جرقه هاي جنگ زماني شعله ور گردید ، که رژیم دکتر نجیب الله طي یك رقابت نظامي میان گلبدین حکمتیار و احمد شاه مسعود بتاریخ ۵ ثور ۱۳۷۱ سرنگون گردید ، و این زدو خوردهاتا شکست گروه طالبان در چار آسیاب بطول انجامید .

با ورود مجاهدین در شهر کابل ، هرجاده و هرکوچه و هر ساختمان بدست افراد یکي از گروه ها افتاد ، افراد جنایت کار و فرصت طلب نیز از این موقع استفاده نموده ، به تاراج و چپاول شهر پرداختند ، که نیروهاي دولتي در حدود سه سال وجب به وجب مجبور به تصفیه شهر گردیدند ، و در هر گامي انساني از پا در آمد .

در اثر این جنگ ها کابل پایتخت سه صد ساله افغانستان به ویرانه اي مبدل گردید ، که دیدن برخي از مناظر آن اعصاب آدمي را کرخت میسازد ، هزاران کشته ومجروح ثمره تلخ دیگر این جنگ است ، که اکثراً بر غیر نظامیان تحمیل گردید .

جنگهاي بعد از پيروزي مجاهدين به اختلافات قومي ومذهبي وسيعاً دامن زد و در فاسد ساختن اخلاق جوانان ونوجوانان موثر افتاد که جبران آن در آينده يکي از وظايف خطير دولت بشمار ميرود .

در سطوح مختلف براي پايان دادن به جنگ و تامين صلح پايدار در افغانستان تلاش هائي صورت پذيرفت ولي هر کدام براي چند روز منجر به آتش بس شده . آيت الله محسني از شهريان کابل خواست تا بخاطر قطع جنگ شبانه بر بامهاي شان بلند شده و نعره تکبير سر دهند . فرماندهان کابل کوششهائي براي تامين صلح در آن شهر به راه انداختند ، علماي ديني و شخصيت هاي مربوط به سازمانهاي اسلامي پاکستان ، سعودي و سودان طرفين درگير را به صلح ، اخوت و برادري دعوت نمودند .

درين ميان کشورهاي همسايه از يکسو به پشتيباني از مخالفين دولت برخاستند و به ادامه جنگ و کشمکش ياري رسانيدند از جانب ديگر تلاش هاي صلح جويانه اي را براه انداخته وگاهي به توصيه و تنبيه نيز پرداختند ، طوريکه رفسنجاني عامل اين درگيريها را « ناداني » سران مجاهدين دانست و پاکستاني ها آنرا « کشمکش قدرت » خواندند .

ملل متحد از (۱۳٦۰) بدينسو نمايندگان خاصي درامور افغانستان داشته است ، ولي موفقيت آنها در زمينه بسيارمحدود بوده است . طوريکه بينن سيوان بدون کدام دستاورد از سمت اش کناررفت . اکنون آقاي محمود ميستري سابق وزير خارجه تونس ماموريت تامين صلح را در افغانستان دارد که با توجه به عملکرد سازمان ملل در بوسنيا و صوماليا آينده روشني براي آن سازمان در افغانستان بمشاهده نميرسد . اما مردم افغانستان بدين باور اند که اگر قرار است قضيه جاري را ميانجي گران خارجي حل نمايند نمايندهء ملل متحد چه از نظر سياسي وچه از حيث اقتصادي نسبت به همه برتري دارد .

ميانجي گوان اکثراً اوقات شان را يا به نصيحت گري پرداخته ويا بدنبال يك فورمول قابل قبول براي همه صرف داشته اند . در حاليکه در طول سه سال

گذشته توافقات متعددي ميان سران و احزاب صورت گرفته وشوراهائي داير گرديد . اما كليه فيصله ها به گلوله بسته شد ازين رو قبل از همه نياز بيك ناظر و ميانجي قدرتمند است كه بتواند در مواقع لازم به سر زنش متخلف بپردازد تا بيك طرح .

موقعيت افغانستان نميتواند اثرات جنگ و صلح رادر خود محدود نمايد ويا به تعبير رساي علامه اقبال فساد وگشاد افغانستان بمثابه قلب آسيا تمام آن قاره را فرا ميگيرد و سرانجام به سراسر جهان سرايت مينمايد .

در حال حاضر ادامه جنگ در افغاسنتان ، فعاليت هاي سازمان همكاري هاي اقتصادي منطقوي (ايكو) را به ركود مواجه ساخته و در برخي موارد زيان هاي اقتصادي شديدي بر همسايگان نيز وارد آورده است . جلوگيري از تجارت ميان پاكستان و كشور هاي آسياي ميانه سرازير شدن هزاران آواره جديد افغاني به پاكستان يكي از آن جمله است .

سرحدات افغانستان و پاكستان امروز منطقه درجه اول جهان در كشت خشخاش شناخته شده و اين جنگ است كه به قاچاقچيان كمك نموده تادر كشت و ترافيك مواد مخدر موفقيت بيشتري داشته باشند .

شبكه سراسري تلويزيون سي . ان . ان در گزارش مستندي آتش سوزي مركز تجارت جهاني در لاس انجلس را به منطقه «كنجك» لوگر ارتباط ميدهد و مدعيست كه تروريستان در آنجا تحت نظر حزب اسلامي حكمتيار آموزش ديده اند ، و با در هر قتل سياسي كه در شمال افريقابوقوع مي پيوندد نام افغانستان بر زبان آورده ميشود .

در جنگ آذربايجان افغان ها بطور دسته جمعي سهم گرفتند و راپورهاي منتشره حكايت از شركت مجاهدين سابق افغان در مبارزات كشمير و چيچن مينمايد . و اين مساله گوياي آنست كه اگر همسايگان بكوشند تا صلح را از افغان ها بگيرند ، آنهانيز قابليت برهم زدن اوضاع را در هرجائي كه خواسته باشند دارند و ايجاد چنين جوئي نه به نفع مردم افغانستان و جهان است ، بلكه

بسود باندهاي قاچاق ، دلالان اسلحه و گروه هاي تروريستي خواهد بود .

کشورهاي همسايه که عامل عمده در جنگ هاي بعد از پيروزي مجاهدين در افغانستان بوده اند ، بايد متوجه باشند که هرکدام آنها به مراتب نسبت به افغانستان آسيب پذير تر اند و اين فرصت جاري تقاضاي آنرا دارد که در دوستي به افغانستان از يکديگر سبقت جويند نه در دشمني با آن .

ايران در عرصه بين المللي يک کشور منزويست و غرب هرگز درايجاد اختلاف ميان افغانستان و ايران کم علاقه نيست ودولت پاکستان با هند دشمني ديرينه دارد وادامه سياست خصمانه با دولت افغاسنتان هند و افغانستان را دو باره نزديك ميسازد ، داعيه پشتونستان را زنده ميکند و تمام رشته هائي را که درزمان جهاد ميان دوملت ايجاد گرديه بود برهم ميزند . ادامه سياست نشناليستي اسلام کريموف در ازبکستان ايجاد روابط دوستانه ميان فارسي زبانان را تشويق خواهد کرد از جانب ديگر روسيه با ذرايع مختلف براي مقابله با اين سياست به مقابله خواهد پرداخت و سرانجام تنش هاي قومي را در درون ازبکستان دامن خواهد زد .

خوشبختانه سال جاري ۱۳۷٤ با ويژگي هاي ذيل آغاز يافته است :

(۱) کنترول کامل دولت بر کابل ، پايتخت کشور .

(۲) از صحنه بيرون رفتن برخی از احزاب جهادی .

(۳) ساده تر شدن معضله افغانستان

در طول سه سال گذشته کابل بدست گروه های مختلف اداره ميشد ، که عمده ترين مانع پيشرفت و انکشاف برنامه های دولت افغانستان گرديده بود . مخالفين دولت نه تنها مانع اقدامات دولتی در ساحات تحت کنترول شان می شدند ، بلکه ازآن نقاط بر عليه مواضع دولت بر خورد مسلحانه داشتند . که در نتيجه تمام فعاليت های دولت فلج بود ، و با گذشت هر روز در اثر درگيريهای متعدد به ميزان تلفات و خسارات بر کابل و باشندگان آن اضافه ميشد ، درحاليکه اکنون دولت با تحکيم مواضع خويش در بيرون از شهر

کابل این فرصت را یافته است تا به ادارات خویش سروسامان بدهد ، و نسبت به سیاست کادری خویش تجدید نظر نماید و دیگر اجازه ندهد تا وزارت خانه ها میان تنظیم ها تقسیم گردد .

از جانب دیگر پاك سازی کابل از وجود مخالفین به حیات سیاسی برخی از احزاب نقطه پایان گذاشت و برخی دیگر را شدیداً تضعیف گردانید، حضور قوت های جنرال دوستم در کابل خاتمه یافت و سرسخت ترین مخالف دولت گلبدین حکمتیار مجبور به عقب نشینی از مواضع اش واقع چار آسیاب گردید و بشدت لطمه دید که برای حکمتیار جبران آن نهایت دشوار بنظر میآید .

همچنان جبهه نجات ملی که در کنار مزاری و حکمتیار بر علیه دولت تبلیغ میکرد ، اکنون این زمینه را نیز در دست نخواهد داشت . حرکت انقلاب اسلامی برهبری مولوی محمد نبی محمدی و محاذ ملی که توسط گروه طالبان با سرعت جاروب گردیدند ، اکنون نمیتوانند در سیاست گذاری افغانستان رول موثری ایفا نمایند .

در دوران سه سال گذشته هر یك از احزاب جهادی در دولت افغانستان سهم داشت و همیشه برای کسب امتیازات بیشتر تلاش می ورزیدند ، عده ای با مذاکره و گاهی با احتجاج ، و عده ای دیگر با جنگ و خشونت . ولی با از میان رفتن برخی ازین احزاب جهادی در سال جاری فقط سه باز یکن اساسی باقی مانده است ، دولت ، نیروهای دوستم و گروه طالبان ، که بدین ترتیب میتوان گفت ، قضیه افغانستان نسبت به گذشته واضح تر گردیده ، و تصمیم گیری برای سیاستمداران را سهل تر ساخته است .

پیشبینی ما از سال ۱۳۷٤ اینست که کشور های همسایه با توجه به تحولات سال قبل نسبت به قضایای افغانستان واقعیبنانه تر خواهند اندیشید و در صدد بهبود روابط خواهند برآمد ، برخی ازین کشورها بمرحله ای رسیده اند که قهراً بایلا با دولت افغانستان روابط حسنه ای بر قرار نمایند ، زیرا

آزمایش راه های دیگر ثمره دلخواه را برای شان نداد .

ازجانب دیگر برای حل کامل معضله افغانستان لازم نیست تا بطور دایم با همسایه ها درحال نزاع و کشمکش بسر برده شود ، بلکه می باید دولت افغانستان خود را بجامعه جهانی معرفی نماید زیرا حوادث سال گذشته نشان داد ، که جهانیان درشناخت هویت اصلی دولت اسلامی افغانستان دچار شك و تردید های بوده اند ، گاهی از عدم مصونیت قلمرو فضائی افغانستان سخن میگفتند ، زمانی دولت افغانستان رابخاطر عدم مبارزه کافی بر علیه مواد مخدر متهم مینمودند .

شواهد موجود میرساند که در سال جاری درگیری میان گروه های متخاصم در افغانستان کمتر خواهد شد و بجای منازعات داخلی دولت افغانستان با معضلات خارجی دست و پنجه نرم خواهد نمود ، حل موضوع هزاران پناهندهء تاجیك در شمال افغانستان یکی از مهمترین مسایل ایست که باید در سال جاری روی آن توجه صورت گیرد . با آنکه دولت بیشترین امکانات و توجه خویش را برای تأمین صلح در سراسر کشور بخرج خواهد داد ، توجه به باز سازی خرابی های ناشی از جنگ و فعال کردن سیستم اداری در پایتخت و ولایات تحت کنترول دولت در صدر برنامه های سال جاری قرار خواهد گرفت ، و این امر دولت افغانستان را ناگزیر مسازد تا به جلب و جذب کمکهای بین المللی بپردازد .

اسناد

متن گفتگوی مخابروی بین حکمتیار و مسعود

(۲۸ حمل ۱۳۷۱)

حکمتیار : السلام علیکم

مسعود : السلام علیکم ، سلام خدمت شماهم تقدیم میکنم انشاء الله صحت دارید .

حکمتیار : موفق باشید شما خوب هستید ؟

مسعود : این جاخیریت است ، طرف شما خیریت است .

حکمتیار : الحمد الله این طرف هم خیریت است به شما اطمنیان میدهم من منتظر هستم تاحرف هاي شمارا بشنوم .

مسعود : دفعتاً کدام گفتني بخصوص ندارم - خوب است یك مرتبه صحبت شمارا بشنوم بعد اگر چیزي بود خدمت تان خواهم گفت .

حکمتیار : موفق باشید من احساس میکنم که وضع فعلاً نهایت حساس است ولازم است هرقدم را محتاطانه بگذاریم ، هرحرف ما وتصمیم ما دقیق وسنجیده باشد وکاري نکنیم که خداي ناخواسته منتج به درگیري ها میان مجاهدین شده وفتنه ها ایجاد شود هرچند من گمان میکنم که انشاء الله امکانات درگیري خیلي خیلي ضعیف است .

مسعود : دوام به گوش هستم .

حکمتیار : حتما متوجه هستید که دشمنان اسلام ، کشورما ، ملت ما ومجاهدین میخواهند که باعث درگیري ها میان مجاهدین شوند ، افغانستان راتجزیه کنند وحدت ملي مارا متلاشي بسازند، نگذارند حکومت قوي ونیرومند اسلامي به دست مجاهدین در افغانستان تشکیل شود تعصبات نژادي ، لسانی ومذهبي را دامن میزنند باید این توطئه ها را درك کنیم وبا هوشیاري دربرابر این توطئه ها بایستم وآنرا خنثي کنیم ونباید تحت تاثیر تبلیغات دشمن قرار بگیریم انشاء الله میشنوید ؟

مسعود : دوام به گوش هستم .

حکمتیار : باقریب شدن مجاهدین به فتح نهایي وتقرب به پیروزي نهائي مي بینیم که توطئه ها تشدید شده تبلیغات دشمن هم یك قسمت کوچکي ازتوطئه ها خطر ناکي را تمثیل مي کند که علیه جهاد ومجاهدین به راه انداخته میشود . خداي ناخواسته طوري نشود که برخی هاتحت تاثیر تبلیغات رسانه هاي خبری دشمن قرار بگیرند که زماني به نفع یکي است و زماني علیه دیگري است مبادا این تبلیغات ذهنیتي را به ما ببخشد که درنتیجه اش دربرابر برادر مسلمان خود قرار بگیریم .

انشاء الله میشنوید ؟

مسعود : به گوش هستم داوم .

حکمتیار : نظر ما اینست که نخست باید یك حکومت مؤقت قابل قبول براي همه تشکیل شود وزمام امور به آن سپرده شود واین حکومت موقت

کارش صرف انتقال ازمرحله فعلي تا به مرحله تشکیل یك حکومت منتخب اسلامی باشد درظرف یکسال انتخابات باید برگذار شود ... شرط اساسي مافقط اینست که طرحي وضع شود که انتخابات را تضمین کند و شرایطي را برابر کنیم که درآینده هر حکومت ماحکومت منبعث ازاراده مردم وحکومت منتخب باشد مادراین رابطه درجریان چند سال کوشش کردیم تاهمه احزاب براین طرح توافق کنند واین را تضمین کنیم که درآینده هرحکومت ما حکومت منتخب خواهد بود ولي متأسفانه که سایر دوستان همکاري نکردند ازانتخابات بیم داشتند سعي شان برآن بود تا برطرحي توافق صورت بگیردکه نتیجه اش یك حکومت ثابت ودوامدار درپشاورتشکیل شود ومسئله مراجعه به آرای مردم وحق انتخاب مردم براي همیش منتفي شود عده یي با صراحت میگفتند که اصلا دراسلام انتخابات وجود ندرد وضرورتي به آن احساس نمیشود وزارت ها باید به دنبال حکومت سابق وظایفش شناخته شود ودیگر ضرورت این نیست که انتخابات درافغانستان برگزار شود - متأسفانه در نتیجه اصرار ویا مخالفت سایر گروه ها مانتوانستیم به این هدف نایل شویم اگر دیگران ازانتخابات بیم نمي داشتند ما اصل انتخابات را مي پذیرفتیم ، شاید کار به این جانمي کشید واین سوء تفاهمات ایجاد نمیشد ومامدت ها قبل توانسته بودیم که یك اداره، موقت را تشکیل بدهیم انشاء الله حرف هاي مرا مي شنوید ؟

مسعود : به گوش هستم دوام .

حکمتیار : شما حتمادرجریان هستید که مادراین مدت چند طرح ارائه کردیم ، اول اینکه شوراي قیادي تشکیل شود وحکومت موقت مجاهدین که درآن رهبران عضویت نداشته باشند تشکیل شود دیگران نپذیرفتند حتي بعد ازموافقه بعدازامضاي موافقت نامه مخالفت کردند همه احزاب به این توافق کردند که شوراي قیادي که درآن رهبران احزاب عضویت دارند وآن حکومت موقت غیر ازرهبران تشکیل شود به این طرح توافق صورت گرفت رهبران

امضاء کردند ولي هنوز يکروز نگذشته بود که عقب نشيني کردند و بر تعهدات خود وفا نکردند، طرح دوم ما اين بود که اگر اين ممکن نيست حکومتي را تشکيل بدهيد ازافراد متفق عليه که براي همه قابل قبول اند نسبت به يك حزب يايك گروه تعصب ندارند بااين هم توافق کردند ليست تهيه شد وامضا کردند ولي هنوز يکشب نگذشته بود ، فردا ديديم ازتعهدات خود عقب نشيني کردند وتبليغ ميکردند که گويا ديگر وقت تشکيل حکومت ازبين رفته مخصوصا حوادث اخير درکابل برخي ازدوستان مارا شايد بسيار اميد وار ساخته بود به حدي که گمان ميکردند که شايد ضرورت به توافقات هم نباشد ، متأسفانه اين طرح هم عملي نشد واين همه درنتيجه مخالفت همان برادرانيکه چند بار توافق نموده ولي ازتوافق خود برگشتند حرف هاي مره مي شنويد ؟

مسعود : به گوش هستم دوام .

حکمتيار : دراين اواخر اين راهم گفتيم که اگر تشکيل حکومت مجاهدين ممکن نيست ، پس هرتنظيم وياحزب يکي ازعلماي جيد خودرا که درجهاد هم فعاليت داشته معرفي کنند قدرت به اين شوراي علماء درکابل انتقال شود واين شورا درمدت موقت يامرحله عبوري ويا انتقالي قدرت رابدست داشته باشدوبراي يك سال انتخابات برگزارشودويا همين شورا يك حکومت موقت ديگري رابدون رهبران تشکيل دهند ما با اين هم توافق داريم متأسفانه که ديگر ان اين راهم نپذيرفتند .

اين طرح راهم ارائه کرديم که شورايي ازقوماندانان جبهات موثر کابل ومناطق همجوارش تشکيل شود زمام امور به اين شورا سپرده شود که اين شورا حکوت موقت را تعيين کند همه رهبران واحزاب به اين حکومت همکاري کنند ودرمدت يکسال براي تشکيل شوري منتخب اسلامي انتخابات برگزارشود ودرظرف شش ماه انتخابات براي انتخاب رئيس دولت برگذارشود مشکل به اين ترتيب حل شود متأسفانه ديگران بااين هم توافق نکردند

پینشهاد دیگر این بوده که حکومتي تشکیل شودکه مشتمل بر رهبران احزاب باشد ووزارت هاهم به رهبران تفویض شود ویاحد اقل اگر حکومتي غیر ازرهبران تشکیل میشود باید به اساس تساوي باشد هرحزب سهم مساوي بادیگري را درحکومت داشته باشد ، دودونفر هرحزب خورد وبزرگ معرفي کند واین هم پسروداماد رهبر باشد وهمین حالا لیست هاي رامن باخود دارم که دودو نفر معرفي شده ولي اکثر رهبر ها پسر خود ، داماد خود خویش وقریب خود را معرفي کردند آنها میخواهند حکومتي درت شود که بالاخره ازآن یك حکومت ثابت بسازند وخود درآن مطرح باشند اگر ضمنا حکومت رهبران تشکیل شود هدفش روشن است وآن اینکه خوداو درحکومت مطرح باشد که متأسفانه به همین دلیل مانتوانستیم تاحال به یك توافق برسیم ویك حکومت موقت رادرست کنیم .

حکمتیار : میشنوید انشاءالله

مسعود : دوام به گوش هستم .

حکمتیار : حوادث اخیر درکابل متأسفانه وضع را پیچیده ترساخت ، برخي ها این راتأیید میکردند وامیدواري نسبت به آن داشتند وبرخي آنراتوطئه خطر ناك تلقي میکردند ماهم درجمله کساني بودیم که ازنظر ما حوادث اخیر نتیجه یك توطئه خطرناك بوده هدفش درگیر ساختن مجاهدین میان هم است ویااینکه حزب وطن درمجموع ویا برخي ازین دراقتدار شریك باشند وحکومت ائتلافي تشکیل شود وحتي تصور میکردیم که شاید دست هایي درکاربوده که خواستند افغانستان را تجزیه کنند براساس سمت براساس قوم ، نژاد ، ازاین حوادث برداشت ما این است که دست هایي درکاربوده این حودث را میخواستند به این منتج بسازند که مشکلاتي را براي مجاهدین ایجاد کنند کم ازکم باعث درگیریها بین نیروهاي جهادي شوند ، میشنوید ؟

مسعود : به گوش هستم دوام .

حکمتیار : وما فعلاً وضع را طوري احساس میکنیم که مجبور هستیم

۱.

مردم تشنه صلح افغانستان بعد از چارده سال مبارزه و مقاومت علیه اشغالگران روسي و ایادي شان طعم آرامش را ناچشیده بسوي مصائب و مشکلات دیگري در اثر این درگیریها کشانیده شدند ، وکشورهاي در کمین نشسته همسایه ، که با خوشبیني با دولت نو پاي افغانستان برخورد داشتند ، در صدد تغییر مواضع خویش بر آمدند ، طوریکه صدر اعظم پاکستان یك روز بعد تر از انتقال قدرت به مجاهدین به کابل مسافرت نمود ، و کمك ده ملیون دالري را طور عاجل پیشکش نمود ، همچنان ایران علاوه بر وعده هاي دیگر ، دم از کمك پنجاه ملیون دالري زد ، که با آغاز زدو خوردها در کابل این وعده ها بباد فراموشي سپرده شد ، و جاي آنرا مخاصمت و دشمني فراگرفت .

با توجه اختلافات میان مجاهدین در طول دوران جهاد حدس در گیري میان دولت و احزاب مخالف بعد از پیروزي بعید بنظر نمیرسید ، اما هیچکس تصور نمیکرد ، که احزاب جهادي در رأس گلبدین حکمتیار تا این سرحد براي نیل بقدرت مطلقه به کشتار مردم و ویراني شهر بپردازند و افغانستان را تا مرز تجزیه سوق نمایند .

احمد شاه مسعود در نخستین کنفرانس مطبوعاتي بعد از پیروزي اش گفت ، در صورت ادامه جنگ ، نیروهاي گلبدین حکمتیار را تا جائي به عقب نشیني وادار خواهد نمود تا راکت آنها به شهر اصابت نه نماید - اما این امر با بهاي نهایت گزاف و سه سال جنگ تحقق یافت نه در هفته ها اول جنگ . شاید وي بدین باوربود که حکمتیار براي حفظ آبرو و حیثیت اش در حال و آینده ، راه جنگ را انتخاب ننماید ، و از آن گذشته به پست صدارت بر اساس موافقت نامه پشاور تن در خواهد داد .

گلبدین حکمتیار در طول این مدت شیوه هاي متعددي را بکار بست ، در ابتدا او راجع به تصرف کامل شهر کابل مي اندیشید ، وقتي این آرزو برآورده نشد ، به راکت باران شهر پرداخت و راه هاي مواصلاتي شهر را مسدود نمود .

برکابل عملیاتي صورت بگیرد بعد ازفتح کابل به دست مجاهدین شوراي مشتمل بر قوماندانان جبهات موثر کابل ومناطق همجوارش تشکیل شود شوراهایي شبیه به این درهمه ولایات تشکیل شود واین شوراي ولایت دودونفر را به شوراي مرکزي معرفي کند این شوراي مشتمل برقوماندانان جبهات موثر اطراف کابل یك حکومت موقت براي یکسال تشکیل دهند ، دراین مدت باید هم انتخابات براي تعین رئیس دولت تکمیل شود وهم انتخابات براي شوراي منتخب اسلامی درشش ماه اول باید رئیس دولت منتخب انتخاب شود ودرشش ماه بعدي همین یکسال باید پروسهء انتخابات تکمیل شود ودرپایان یکسال ماهم داراي یك شوراي منتخب خواهیم بود وهم داراي یك حکومت منتخب که قدرت عملا ازحکوت موقت به این حکومت منتخب انتقال میشود ، میشنوید ؟

مسعود : به گوش هستم دوام

حکمتیار : فعلا درپشاور بحث هایي درین رابطه جریان دارد که حزب وجمعیت باهم توافق کنند ما احساس میکنیم که شاید توافق حزب و جمعیت کافي باشد ویاحد اقل توافق حزب وجمعیت باعث میشود که سایر گروه ها هم بااینهاکنار بیایند وهمین توافق راپبذیرند ومشکل حل شود دراین رابطه طرح هایي ارایه شده واخیرا توافقاتي صورت گرفته که شاید دوستان درجمعیت ، شما رادرجریان گذاشته باشند ماهرتعهدي که میکنیم نسبت به آن صادقانه ومخلصانه التزام مي ورزیم وتوقع ما ازسائر دوستان و برادران همین است که آنها حرفي که میزنند وتعهدي که میکنند نسبت به ان صادقانه التزام داشته باشند ، عدم پابندي والتزام نسبت به تعهدات باعث شده که سوء تفاهمات وبي اعتمادي ها ایجاد شود . میشنوید ؟

مسعود : به گوش هستم دوام .

حکمتیار : اگر دوستان سایر احزاب تعهد کنند که پس ازاین ازطریق سازش ها درپي رسیدن به قدرت نمي باشند وانتخابات را یگانه راه تشکیل

حکومت هاي آینده افغانستان بشمارند ماتضمین میکنیم که نه متوسل به سلاح شویم ونه ازطریق کودتا ها حکومت هایي دلخواه خودرا برمردم تحمیل کنیم ما به این معتقد نیستیم وازین منکریم واین را مردود مي شماریم باید همه درك کنند که اصلا پس ازین ، وقت کودتا ها براي همیش گذشته هیچ نیرویي درکابل نمي تواند به کسي قدرت بدهد واورا به قدرت برساند اگر کسي درکابل بتواند به دیگري قدرت بسپارد باید قدرت خودرا تضمین کند درحالیکه آنها عاجز هستند فریاد میکنند که آنها دیگر قادر به اداره وکنترول اوضاع نیستند مجاهدین توافق کنند هرلحظه یي که آنها حکومت تشکیل بدهند قدرت را به آنها انتقال بدهند قدرت را به آنها انتقال بدهند حتي دیروز آنها احوال فرستادند که اگر تا امروز درپشاور درنتیجه توافق همه احزاب طرحي برآنها ارائه نشود شاید در پایان امروز طرح دیگري را اعلان کنند درنتیجه آن ازقدرت دست بکشند وبه یك اداره دیگر قدرت انتقال شود وحزب وطن هم منحل شود وضعیت کابل ازاین قرار است درصورتیکه آنها خود عاجز اند حتي بقاي خودرا تضمین کند بزرگ ترین آرزوي شان همین است که مورد عفو عام وتام مجاهدین قرار بگیرند چطور ممکن است که آنها بتوانند قدرت را به دیگري بسپارند من معتقد هستم که پس ازاین بدون مراجعه به آراي مردم به پشتیباني ازطریق مجاهدین وملت ما حکومت کردن درافغانستان ممکن نیست ، میشنوید ؟

مسعود : به گوش هستم دوام .

حکمتیار : باید این راحساب کنیم که همه اردو ، څارندوي ، ملیشه ، حتي اتحاد شوروي به آن قدرت بزرگ خود حتي پکت وارسا ازنجیب پشتیباني وتأئید کردند ولي آنها نتوانستند بر افغانها حکومت کنند گمان میکنم که پس ازاین امکانات حکومت کردن بر افغانها بدون موافقه شان براي همیش ازبین رفته وچانس براي حکومت هاي کودتایي دیگر باقي نمانده .

پیشنهاد من وپشنهاد دلسوزانه من همین است که بیایید باهم توافق کنیم

که پس ازاین راه رسیدن به قدرت را ازطریق کودتا وسازش هارا براي همشه مسدود کنیم ، دست برادري به هم بدهیم وفضاي اعتماد ایجاد کنیم وهمه درخدمت اسلام باشیم اهداف ما این باشد که اسلام حاکم باشد وپرچم اسلام دراهتزاز باشد وحکومت مردم تشکیل شود سلسله درگیریها وخونریزي ها براي همیشه ختم شود وپس ازین به رسیدن به قدرت هیچ کس علیه دگري سلاح نبردارد ویك قطره خون دراین راه ریخته نشود امنیت را تأمین کنیم کشور نیرومند وقوي بسازیم یك حکومت نیرومند اسلامي تشکیل بدهیم ما دراین جهت به هرنوع همکاري باسائراحزاب ونیروهاي متعهد حاضریم وازطرف حزب اسلامی اطمینان میدهیم .

مختصر حرف هایي که من میخواستم باشما درمیان بگذارم همین بود امید وار هستم که شنیده باشید .

مسعود : شنیدم ، شنیدم ، اگر گفتني دیگري نباشد من یك سلسله مسایلي که دارم خدمت تان تقدیم کنم .

حکمتیار : حرف هاي مقدماتي من تکمیل شد من منتظر هستم حرف هاي شمارا بشنوم .

مسعود : صداي مرا میشنوید ؟

حکمتیار : بلي میشنوم .

مسعود : اگر برداشت من درست باشد درتشریحات شما من سه مطلب را فهمیدم .

یکي : مسئله توطئه وکودتا وسازش ها ، دوم : تشکیل حکومت عبوري وسوم رفتن طرف انتخابات .

مسعود : صداي مرامیشنوید ؟

حکمتیار : بلي میشنوم مطالب اساسي وعمده تقریبا همین ها بودند .

مسعود : درقسمت توطئه ها فکر میکنم که کاملا هم نظر باشیم یك قسمت مسائل تبلیغات است که شاید تبلیغات مختلف پخش شده باشد

ویارسیده باشد ویامردم خواسته باشند تبلیغي بکنند مگر فکر کنم با اینکه من بزرگان را درپشاور درجریان قرار دادم که وزیر خارجه حاضر است که حکومت جهادي را قبول بکند یاشاید که شما درجریان نبوده باشید که باید مختصر بگویم که بعد ازفتح چاریکار وفتح بگرام دولت ثبات خودرا ازدست داده وهمان بود که تماس گرفت ودرتماس ها من حاضر شدم که وزیر خارجه را بپذیرم بیاید وهمرایش صحبت صورت بگیرد وزیر خارجه که آمده بود با دوطرح یك طرح شخصي خودش ویك طرح که به اصطلاح ازطرف رفقا خود آورده بودطرح رفقایش تقریبا شبیه یك حکومت ائتلافي بود وطرح خودش این بود که زمان حکومت ائتلافي گذشته وبهتر است که دیگر ما ازقدرت کنار برویم من خودم برایش جدي وقاطع گفتم که پائین تر ازحکومت مجاهدین هیچ چیز را ملت افغانستان قبول کرده نمیتواند ومجاهدین قبول کرده نمیتوانند ومن تشویقش کردم که رفته ورفقاي خودرا قناعت بدهد وحاضر شود که فرصت از ... نرود وبهترین فرصت همین است که فعلاً اعلان بکند که مایك حکومت جهادي رامي پذیریم ودرپرواز دوم آمد واعلان کرد که ما قبول داریم وحاضر هستیم که این پیام را آورد من به شخص استاد رباني شخص استاد سیاف حضرت صاحب وهمه توسط مخابره پیام دادم وگپ هم جدي شد وگفتن که شما فعلا سریك تشکیل حکومت جهادي که بیایند وقدرت را درکابل بگیرند مشوره کند وبه نتیجه برسید دیگر فکر میکنم که قضیه اگر ازاول تاآخر اگر تشریح هم بکنم همین مطلب آخرش است وان مطلب همین است که طرف مقابل یك حکومت جهادی را پذیرفته دیگر اصلا مسئله کودتا وتوطئه وقدرت را به زور نظامي غصب کردن چیزي دیگري وجود ندارد وانشاء الله وجود نداشته وندارد ...

تااینجاانشاء الله شنیده شد ؟

حکمتیار : من شنیدم ! منتظر باشم حرف هاي شما تکمیل شود ویادرهمین رابطه ملاقات باوکیل چیزي عرض کنم ؟

مسعود : خوب است که درهمین رابطه اگر چیزي داشته باشید بگوئید .

حکمتیار : تاجائیکه من درجریان هستم وبه من اطلاع دادند ازچندین چینل وازکسانیکه درملاقات با شما بودند وحتي جنرال رفیع که روز پیش آمده بود آنها چهار پیشنهاد داشتند .

اول اینکه تشکیل یك حکومت ائتلافي .

دوم عدم حمله برکمربند امنیتي کابل .

سوم درصورتیکه کمربند امنیتي پوسته هاي کابل مورد تعرض مجاهدین ما ویاسائر احزاب قرار بگیرد باید نیروهاي شما درپوسته هاي کمربند امنیتي کابل جابجا شوند .

چهارم اگر حکومت موقت طبق طرح بینن سیوان میشود باید امنیت شاهراه کابل حیرتان توسط نیروهاي یك ائتلاف سه گانه شوراي نظار ، رشید دوستم ودولت تأمین شود .

براي من این حرف ها چند بارگفته شد رشید دوستم آن ها گفتند که من با این توافق نکردم وگفتم که دیگر وقت تشکیل حکومت ائتلفي گذشته حزب وطن دیگر منحل است هیچ وجوذ ندارد وما به ائتلاف نیامدیم وگویا آنها ناراض شدند فرداي همان روز منطقه راترك گفتند وبرگشتند به مزار شریف آنها این مطلب را براي من گفتند وجنرال رفیع هم تقریبا مطالب شبیه به این داشته به هرصورت نمیدانم که حقیقت ازچه قرار است ؟

مسعود :صداي مرا مي شنوید ؟

حکمتیار : بلي میشنوم .

مسعود : چهار مطلبي راکه شما گفتید باراولي که وزیر خارجه آمده بود من گفتم که این شبیه به حکومت ائتلافي است همین چهار مسئله را پیش کرد که من این راجدا رد کردم وگفتم به هیچ صورت ازاین طرف قابل قبول نیست وبه هیچ صورت ماحکومت ائتلافي را قبول کرده نمیتوانیم وهمان بود که دوباره برگشت ودرسفر دوم خود آمد وقبول کرد که ما حکومت مجاهدین رابین

خود به جلسه فیصله کردیم که حکومت جهادي را مي پذيريم وبعد من این مسئله را به هرسه رهبریکه با ماصحبت کرده به شمول مولوي صاحب حقاني ، باهر چارنفر مخابره کردم که طرف مقابل حکومت جهادي را پذیرفته وشما درقسمت تشکیل حکومت جهادي به مشوره، بنشینید ورویش فکر کنید انشاء الله شنیده باشید ؟

حکمتیار : بلي میشنوم این مطلب راخود عبدالرحیم عاطف هم اعلان کده وازطریق رادیو تلویزیون اعلان شد وبعد مسئله ازاین قرار بود که آنها جلسه برگزار کردند وقوت هاي شما درکمر بند هاي امنیتي اطراف کابل جابجا شدند اگر شما میگوئید که باهیچ یك توافق نکردیم یك تعداد افراد تان رفته اند ومن میتوانم حساب کنم که درفلان فلان فلان موقعیت قرر دارند ودرآنجا وارد شدند واگر شما باحمله نظامی برکابل توافق ندارید واینرا لازمي نمي شمارید پس نباید باداخل شدن مجاهدین ازینطریق مخالفت نمائید ، بلکه باید باتوافق بابرخي ازجبهات اینکاررا میکردید همین حالا درمیدان هوائي خواجه رواش کساني هستند که درگارنیزیون درپوسته هاي یك بخش کمربند شمالي به طرف لوگر کساني که جابجا شدند ماطوري فکر میکنیم که اصلا یك تعداد ازجنرال هاي طرفدارببرك کارمل به خاطر تحمیل شرایط خود این کارراکردند شاید به برخي اطمنیان دادن وآنهارا تشویق کردند که تانیروهایي را به کمك آنها بفرستند این مسئله باعث شده که ماآن سلسله را آغاز کنیم وادامه بدهیم ولي اگر حکومت موقت مجاهدین امروز پذیرفته شود ملیشه هایي که درواقع طرفدار همین گروه اند کابل راتخلیه کنند حکومت مجاهدین درکابل زمام امور را بدست بگیرد درین صورت عملیات درکابل کاملا منتفي است من باشما کاملا توافق دارم .

مسعود : خوب است شما درست گفتید ، نیروي راکه شما گفتید جابجا شده است من منکرش نیستم ولي فعلا درخواجه روش قوت هاي ما است اگر وضع به همین منوال باشد شاید دست به عمل دیگر هم بزنیم بعدازین که من به

همه رهبران اعلان کردم که این مردم حاضر اند که حکومت جهادي راپذیرند وماخود اعلان نکردیم ودرفکر کدام توطئه هم نبودیم وهمه چیز را به شمارهبر صاحبان محول ساختیم ودر انتظار نشستیم که رهبر صاحب ها چه میکنند که باوجود این عملیات شروع شد ازچار طرف شهر ها شروع شد وقتي که میدیدیم که وضع کابل مختل میشود حالت قسمي میاید که شاید در آینده نیز کسي دوباره آنر ترمیم کرده نتوان. مجبورشدیم که دست به همچو عملي بزنیم کدام امتیاز طلبي خاص جمعیت ویا شوراي نظار دراین قسمت نداشته طرف مقابل آمده وبه ماگفته که ماحاضر هستیم تسلیم شویم وحکومت جهادي را بپذیریم وبه ما قطعا شرایطي نگفتند فقط اعلان شان همین بود که رهبر ها به هرتوافق که میرسند ماحاضر هستیم حکومت را براي شان تسلیم بکنیم اگر کدام شرطي یاشرایط داشته باشد (کمونست ها) درآن قسمت ماوشما مشترك عمل میکنیم تاهمه شرایط مجاهدین را کاملا بپذیرند فعلا اینها حاضر هستند همه شرایط مجاهدین راقبول بکنند وقتي که اینها همه شرایط را قبول میکنند دیگر چه ضرورتي به جنگ مانده .

حکمتیار : من باید برادر مسعود عرض کنم که روزي درپاکستان دریك جلسه ایکه متأسفانه من حضور نداشتم استاد رباني بعد ازحوادث اخیر درکابل تشریف آورد وگفت که مسئله ختم شده وحکومت ازبین رفته شوراي اسلامي درکابل تشکیل شده مابي جهت نشسته ایم ووقت خودرا ضایع مي کنیم دراینصورت ضرورت براي تشکیل حکومت موقت وبحث دراین رابطه منتفي شده همه مسئله حل است .

بعد ازیك ساعت دوساعت مسئله واضح شد که درآنجا قدرت رانبي عظیمي ورفقایش بدست گرفته اند وحتي پیامي راکه ازطریق شما به آنها رسیده بود یا ازطریق دیگري استاد طوری تعبیر میکرد که دیگردرکابل حکومت جمعیت ساخته شده وهمین حالا ازحرف هاي شما من طوري احساس میکنم که شما عملیات رادرکابل ویابرخي نقاط طوري تلقي میکنید که این عملیات برضد

شماباشد وگمان میکنم که این شاید یکي ازانگیزه هاي عملیات برکابل باشد وتصمیم مابايد مشترك میبود بجاي اینکه مابانبي عظمیي وامثال آنها توافق میکردیم باید بین خود مي نشستیم وتوافق میکردیم تصمیم جداگانه وبدون توافق بادیگران عواقبش وخیم است شما چه فکر میکنید اگر رهبریك تنظیم میآید دریك جلسه مشترك که همه رهبرها حضور دارند صحبت میکند که دیگر مسئله حل است ... وحتي بهتر است من شمارا درجریان بگذارم که تصمیم درکجا گرفته شده با کدام کشورها درمیان گذاشته شده بود واستاد رباني بابرخي ازحلقه ها صحبت کرده بود که حکومت جمعیت درکابل اعلان میشود من میتوانم به استاد آنرا ارائه کنم به هر صورت اگر خواسته باشیم که به تفصیلات این موضوع درآییم شاید وقت زیادي رابگیرد که ازطریق مخابره بحث وصحبت دراین رابطه شاید کمي مشکل باشد .

مسعود : صداي مرامیشنوید ؟

حکمتیار : بلي میشنوم .

مسعود : صحبتي که استاد کرده من آنجا در جریان نبودم وچیزي را که من گفتم همین مطلب است که شمامیتوانید از شخص استاد سیاف از حضرت صاحب از همه پرسان کنید ، روز اول هم که وزیر خارجه آمد ، من مطالب را به استاد سیاف انتقال دادم و به شخص استاد و حضرت صاحب وروز سوم است که آمدند و مطلب خودم را گفتم که به هیچ صورت قبول نکردم و این ها را رد کردم و آنروز بار دوم که باز گشت کردند و عین مسئله را کلمه به کلمه براي شان انتقال دادم که طرف مقابل کاملاً تسلیم است و دست هایش بالا است ، وحاضر است که حکومت جهادي را بپذیرد و نه خود مطرح کردیم و نه خود را از طریق دیگري مطرح کردیم ، فقط همه چیز را به رهبر صاحب ها محول ساختیم که به این ترتیب از خونریزي جلوگیري شود ، که طبعاً هر نفري که سالم فکر بکند مي فهمد که این افغانستان است ، احزابي مختلفي وجود دارد ، مردم مختلف وجود دارد ، همه زحمت کشیده اند ، همه تکلیف کشیده

اند ، همه حق دارند و من این کار را کردم فکر کنم که بهترین و معقول ترین کار را کردم که مسئله را دوباره به خود ، رهبر ها محول ساختم . حالا اینطرف مربوط به خود شما بزرگ هاست که در بین خود به چه فیصله مي رسید ، چگونه حکومت تانرا تعیین مي کنید .

انشا الله تا اینجا شنیده شد .

حکمتیار : من شنیدم ، ولي برادر مسعود ، باید متوجه باشید که کابل فعلاً به دست نبي عظیمي است و به دست مجاهدین نیست و تا زماني که در آنجا این افراد مسلط اند هیچ دلیل وجود ندارد که مجاهدین عملات خود را متوقف کنند و شما نباید باعملیات مجاهدین در آنجا مخالفت داشته باشید ، در کابل هنوز حکومت جمعیت تشکیل نشده حکومت بدست کساني دیگریست اگر کاري در کابل صورت میگیرد به توافق همه باید صورت بگیرد ، ما قطعاً اعتراض به این نخواهیم داشت که جمعیت حکومت را در کابل بسازد اگر جمعیت بتواند در کابل حکومت بسازد ما بسیار خوش مي شویم ، راضي میشویم . اگر این کار برایش ممکن باشد ما دعا مي کنیم ، اگرچند سال قبل این کار را میکرد ما خیلي راضي مي بودیم ، اصلاً ضرورتي به این همه جهاد نمي افتاد ولي ما گمان مي کنیم که خیلي مشکل است و اگرجمعیت به تنهایي مطرح میبود من باور دارم که شاید وضع در کابل به این شکل نمیبود ، که آنها حالا حاضر اند و خود را مجبور احساس مي کنند که قدرت را به مجاهدین بسپارند .

به هر صورت حرف مرا بشنوید که جریانات از هر قراریکه بوده ما خود را مجبور احساس کردیم که براي سقوط همین رژیم ، براي فتح کابل ، براي تشکیل حکومت مجاهدین دست به اسلحه ببریم و شما این عملیات به کابل را نباید عملیات بر خود تلقي کنید و استدلال تان طوري باشد که دیگر ضرورت منتفي شده ، ضرورت زماني منتفي میشود که عملاً قدرت از این گروه به مجاهدین انتقال شود . تازماني که عملاً قدرت از گروه حاکم برکابل به

حکومت دلخواه مجاهدین انتقال نشده ضرورت عملیات وجود دارد و نباید تصور کنیم که دیگر ضرورت منتفي شده است .

مسعود : درست ، صداي مرا میشنوید :

حکمتیار : بلي میشنوم .

مسعود : من این ادعا را ندارم که حکومت کابل بدست جمعیت است و واضح است که حکومت بدست خود حزب وطن است ، مگر من یك چیز را باز هم تکرار مي کنم ، شما خودتان پیشتر گفتید که هاطف میگوید که من حکومت جهادي را قبول دارم و کدام شرط و شرایط بخصوص هم نگذاشته و تا جائیکه من هم همراي شان به تماس هستم هیچ شرط و شرایطي هم ندارند ، عام و تام قبول میکنند حکومتي را که در پشاور ترتیب شود بیایند و قدرت را بگیرند ، زماني که اینها کاملاً تسلیم هستند که حکومت جهادي را بپذیرند و خود شان میگویند که حاضراند قدرت را بسپارند در اینصورت آیا ضرورت است که ما با سلاح وارد شویم ، بازهم در در کابل بگوئیم که ما جنگ مي کنیم و باید از طریق زور قدرت را بگیریم ؟ قدرت را از پیش مردمي که تسلیم شده به زور بگیریم ؟!

دیگر درین قسمت این مردم میگویند که ما تسلیم هستیم مشکل ، مشکل خود شما رهبرانست که بین تان تواق نمیکنید . شما حکومت را ترتیب بکنید ، اگر این مردم نپذیرفتند مشترکاً جنگ را شروع مي کنیم ، حالا این مردم اعلان مي کنند که منتظر آمدن حکومت جهادي هستیم و ما کاملاً تسلیم هستیم ، عام و تام .

حکمتیار : حال باید عرض کنم که جمعیت میتواند این پالیسي را اختیار کند ، بگوید عملیات درست نیست دیگر مجاهدین نباید مسلحانه داخل کابل شوند . همین گپ درست است ، جمعیت اگر وضع را به مصلحت مي بیند ، همین موقف را اختیار کند .

ولي اگر ما به عنوان حزب مستقلي تصمیمي دیگري را اختیار کنیم این

براي تشديد جنگ با متحدين دولت مانند جنبش ملي و حزب وحدت اسلامي به رهبري عبدالعلي مزاري پيمان بست ، و جبهه مشتركي راعليه دولت افغانستان تشكيل داد .

دربيرون از افغانستان حكمتيار همچون افسونگري محيل به قناعت كشور هاي همسايه پرداخت و حمايت آنها را در دشمني با دولت افغانستان بدست آورد ، وحتي براي بدست آوردن حمايت سياسي ايران ، و مبالغي دلار، صد ها تن از افراد خويش رادر برابر پول به جنگ آذر بايجان اعزام داشت. امانتيجه همه اين كوشش هاخلاً ناشي از غرور وخود خواهي مفرط او را پر نكرد ، وبا ظهور طالبان بار و بساط اش در ولايات غرب و جنوب افغانستان برچيده شد ، چار اسياب را كه خود ميخواست ۲۵ سال جنگ را عليه دولت از آنجا رهبري نمايد ، بسرعت از دست داد و به « ازر » عقب نشيني نمود .

موصوف هيچگاه از تكرار مطالب مورد نظرش خسته نشده و از تعويض بهانه ها براي ادامهء جنگ شرمنده ، در آغاز جنگ را بر عليه حكومت پروفيسور مجددي آغاز كرد كه به نظرش بدتر از حكومت « بوش » بود ، سپس حضور مليشياي دوستم را كه بقول او دستانشان تا آرنج بخون مردم مظلوم افغانستان آغشته است ، بهانه جنگ قرار داد ، اما وقتي طبق موافقت نامه ايكه بين حكمتيار و مسعود در پلچرخي به امضا رسيد ، قرار شد ، مليشياي دوستم شهر كابل را ترك گويند ، نيروهاي حزب اسلامي در شمال كابل جلو آنها را سد نمودند .

در اثر پافشاري حكمتيار بود كه درتوافقات جلال آباد ، احمد شاه مسعود از پست وزارت دفاع كنار رفت ، امااو با يك استراتژي گام به گام به تجديد بهانه هاي خويش پرداخت و رياست استاد رباني را در رأس دولت، عامل جنگ و كليه بدبختي هاي افغانستان خواند .

در توافقات جلال آباد ، حكمتيار مجدداً بحيث صدراعظم پذيرفته شد ، بنا برين وي درحاليكه خود را طبق توافقات اسلام آباد و جلال اباد صدر اعظم

حق ماست . و ما اینرا ترجیح میدهیم که مجاهدین فاتحانه ، سربلند با اسلحه خود وارد کابل شوند . هدف از وارد شدن به کابل با اسلحه این نیست که خداي نا خواسته در کابل خونریزي شود ، ما هرگز نمي خواهیم یك قطره خون هم در کابل ریخته شود ... ولي ما نمیخواهیم که در تاریخ مجاهدین نوشته شود که آنها نتوانستند کابل را فتح کنند ، از طریق ملل متحد قضیهء شان حل شد ، از طریق مداخلات بین المللي قضیه شان حل شد ، ما میخواهیم درپایان تاریخ جهاد ما نوشته شود که مجاهدین سربلند ، فاتح و با اسلحه خود با شعار هاي تکبیر در حالیکه پرچم اسلام را بر افراشته بودند از چارطرف وارد کابل شدند ، ما همین را میخواهیم ما همین پالیسي را اختیار کردیم و این را به نفع جهاد مي شماریم ، جمعیت میتواند این پالیسي را اختیار کند که دیگر ضرورت بر داخل شدن به شهر کابل نیست ، شما حتماً متوجه هستید که همین حالا ملیشه هاي خون اشام قاتل وسفاك جنرال مومن فعلاً یکه تاز میدان در کابل است آنها که به ناموس مردم تعرض کردند ،دست هاي شان تا آرنج به خون مردم سرخ است ، صدهاهزار نفر به دست آنها به قتل رسیده ، روس ها اینطور جنایت نکردند که این ها کردند ، آنها در کابل وجود دارند در موقعیت هاي حساس قرار دارند . فعلاً در میدان هوایي خواجه رواش شما هم هستید ولي تسلط و سیطره از آنهاست در صورتیکه وضع از این قرار است ضرورت این را احساس مي کنم که مجاهدین وارد کابل شوند ، فاتحانه با اسلحه خود ، جمعیت میتواند پالیسي دیگري را اختیار کند .

در این رابطه ما نباید با یکدیگر خود مخالفت کنیم ، شما دلایلي دارید آنرا ترجیح میدهید و ما دلایلي داریم که آن را ترجیح میدهیم ، ولي هدف از داخل شدن به کابل قطعاً این نیست که ما حکومت حزب اسلامي را درکابل اعلان کنیم ، ما نه این آرزو را داریم و نه این پالیسي ماست . پالیسي حزب کاملاً روشن است حتي تا امروز موقف ما اینست که اگرقدرت انتقال میشود به یك حکومت مؤقت متفق علیه بر همه مجاهدین یك حکومت قابل قبول

براي همه و يا به شوراي قوماندانان جبهات لوگر و کابل بايد انتقال شود که شامل قوماندان هاي همه احزاب است ، نظر ما اينست .

مسعود : صداي مراميشنويد ؟

حکمتيار: بلي به خوبي ميشنوم .

مسعود : قسميکه شما گفتيد که گروپ هاي آمده از مليشه جابجا شده در آنجا ، من دفعتاً روي آن تبصره زياد نميکنم که فرصت هم نيست که من بگويم که مليشه به چه ترتيب و چه ترتيب و چه کسي دعوت شان کرده بود ، مي ايم سر اصل مطلب که مردمي که تسليم شدند و دست هاي خود را بالا کردند ، مسئلهء فاتحانه داخل شدن همين باشد که بعد از اينکه او دست هاي خود را بالا کرده ما داخل شويم ،فکر کنم که اين افتخارزيادي نخواهد بود وجز از اينکه درکابل هرج و مرج را زياد تر بسازد ديگر هيچ نتيجه ئي نخواهد داشت، چرا شما حکومت تان را تشکيل نمي دهيد بين هم به توافق برسيد و بعد با شعارها و نعرهء تکبير که مردم کابل هم استقبال کنند و بفهمند که حال سرنوشت ما به دست کيست و به همين ترتيب استقبال خوب هم بکنند ، چرا به اين ترتيب داخل نمي شويد تا به اين ترتيبي که قدم به قدم در کابل جنگ صورت بگيرد . ؟!

حکمتيار : اين حرفي خوبي است ولي اگرشما به استاد رباني هم اين حرف ها را بگوييد خيلي خوب ميشود از طرف ما مانعي وجود ندارد ما کاملاً با اين موافق ايم اگر ديروز اين کار صورت ميگرفت خوب تر بود اگر يك سال قبل اين ميشد خيلي خوب ميبود ولي اگر آنها حاضر نشدند و در نتيجه عدم همکاري آنها اين کار صورت نگرفته است ما خود رامجبوراحساس مي کنيم که از طريق ديگري اقدام کنيم ، در اينصورت بهتراست با استاد رباني هم در اين زمينه صحبت کنيد ،ما موافق ايم با شما .

مسعود : مثلاً درچه قسمت صحبت کنم با استاد رباني ؟

حکمتيار : همين را بگويد که فعلاً بايد حکومت مجاهدين تشکيل شود و

زیاد فشار به این نداشته باشد که امتیازاتي را بدست بیاورد ، بهتر است یك اداره‌ء قابل قبول براي همه به یك مدت موقت تشکیل شود و هر حزب تلاش نداشته باشد که سهم دلخواه خود را بدست بیآورد . اقتدار به این اداره‌ء موقت سپرده شود و در ظرف شش ماه براي ریاست دولت انتخابات برگذار شود در ظرف یکسال براي شوراي اسلامي انتخابات برگذارشود . قدرت به حکومت منتخب انتقال شود اگر استاد رباني با این توافق کند مسئله حل است . ضرورت داخل شدن مسلحانه به کابل طبعاً منتفي میشود .

مسعود : کاملاً درست ، کاملاً درست است ، اما آیا استاد رباني حالا میگوید که من حکومت عبوري را قبول ندارم ؟

حکمتیار : در حرف شاید قبول داشته باشد ولي در عمل هنوز حکومت تشکیل نشده .

مسعود : در این قسمت انشا الله من براي تان وعده میدهم که اگر خداي ناخواسته استاد رباني همچو چیزي را قبول نکند ، ما و شما یك جا ایستاد میشویم و فشار مي آوریم که یك حکومت عبوري که قابل قبول به همه طرف هاي جهادي باشد ، باید تشکیل شود واینرا براي تان از همین جا وعده میدهم انشا الله شنیده شد .

حکمتیار : ولي چهوقت ؟ ما فرصت زیاد نداریم ممکن است امروز شام در کابل اعلاني صورت بگیرد که باز ما مجبور باشیم نسبت به آن اعلام التزام داشته باشیم ، ما طرحي را ارائه کردیم و به آنها کسیکه در کابل است و اگر این طرح پذیرفته نشود ما بعد از سپري شدن روز ششم ثور مجبوریم در مورد خود و در مورد حزب خوه تصمیمي بگیریم . شما حرف هاي تانرا تکمیل کنید .

مسعود : خوب ! در قسمت یك حکومتي که انشا الله صد در صد اسلامي باشد شکي نیست قسمیکه پیشتر گفتیم .

دوم در قسمت به وجود آوردن حکومت عبوري هم ما توافق داریم درین

قسمت هیچ اعتراضي وجود ندارد . حکومتي باید باشد که مورد تائید همه جوانب جهادي باشد همه جوانب جهادي مطمئن باشند .

در قسمت انتخابات و این چیزیست که در ملاقات سال گذشته که دوسال قبل که ما داشتیم در یك چوکات محدود شما که پیشنهاد کردید شما به یاد دارید که من فوراً جابجا آنرا پذیرفتم و حالا هم من به شما اعلان میکنم که یگانه راه و بهترین راه همین است که ما وشما به طرف انتخابات برویم و قسمیکه شما گفتید که واقعاً ملت خودش باید زعیم خود راتعین بکند . کسي راکه مي فهمد که به خیر اسلام است ... به خیر امروز و فرداي این جامعه است درین قسمت هم کوچکترین تردیدي وجود ندارد . انشا الله تا اینجا شنیدید ؟

حکمتیار : بلي میشنوم .

مسعود : این را من براي شما تعهد مي سپارم که در قسمت یك حکومت خالص اسلامي هیچ تردید نیست در قسمتحکومت عبوري هیچ گونه تردید نیست و در قسمت انتخابات هیچ گونه ما تردیدي نداریم ، بلکه خواست همیشگي ما همچو چیز ها بوده و در این قسمت فکر کنم کدام مشکل باقي نمانده وبه همین ترتیب خواهش من از خودت همین است انجنیر صاحب ، که قسمیکه شما گفتید شرایط و لحظات بسیار حساس است و ما خداي ناخواسته کدام امتیاز طلبي به خصوص نداریم واینرا هم به رخ مردم نمي کشیم که ما چه و چنان کردیم و فقط اجر خود را از خدا مي طلبیم و از گناه هاي خود از پیش پروردگار تضرع مي کنیم که ببخشد ، ودیگر من کدام گفتني ندارم ، در این قسمتها و در هیچ قسمتي ، بهتر اینست که دیگر خودشما رهبران براي تشکیل یك حکومت انتقالي به توافق برسید این تصمیم گرفته شود که این حکومت انتقالي بیش از شش ماه و یکسال دوام نکند و به تعقیب آن انتخابات شروع شود در کل این قسمت ها و در قسمت هاي که شما گفتید من کاملاً در این قسمتها موافق هستم ، و هیچ تردیدي وجود ندارد .

شنیده شده انشاً الله ؟

حکمتیار : میشنوم بلي !

مسعود : دیگر در این قسمت ها باوجود این مسایل هنوز هم شما اصرار مي کنید که سرکابل حملهء نظامي صورت بگیرد ؟

حکمتیار : اگر توافق در پشاور صورت بگیرد ، و حکومت مجاهدین تشکیل شود ، زمام امور درکابل به این حکومت انتقال شود ضرورت حمله را در کابل منتفي مي شماریم ، در غیر آن مي بینیم که چه چیز را به مصلحت جهاد و کشور خود مي یابیم .

مسعود : تشکر ، تشکر . در این قسمت انشاً الله هیچ گپي وجود ندارد ما باز هم براي تان درین قسمت کاملاً اطمینان میدهیم که اگرما کدام فکر دیگري مي داشتیم اینکار را در روز هاي اول عملي مي کردیم . یقین داشته باشید که من مخلصانه مي گویم و خدا را به خود شاهد میگیرم که هیچ گپي دیگري نداریم جز اینکه خود رهبران در بین خود اگر به تواقف برسند به یك نتیجه برسند هدف ما همین بوده که یك حکومت عبوري را ترتیب بکند و به تعقیب آن انتخابات .ما سخت معتقد هستیم که یگانه راه حل این مشکلات همین انتخابات است . انشاً الله میشنوید ؟

حکمتیار : میشوم .

اگر ممکن باشد که شما استاد را مطمئن بسازید و آنها را تشویق کنید و از طرف خود اطمینان بدهید که گویا شما طرفدار این هستید آنها را تشویق و ترغیب کنید ، اگر ممکن باشد امروز توافق صورت بگیرد شاید جلو خیلي حوادث غیر مترقبهء که حدودش که فعلاً نمي توانیم پیشبیني کنیم گرفته شود شما اگر تأئید کنید که امروز این توافق صورت بگیرد ، اعلان شود که مسئله باز حل است و ضرورت تحولات بعدي شاید منتفي شود .

مسعود : خیلي خوب من همین حالا به شما اطمینان میدهم که قضیه درین قسمت حل است ، استاد آمادگي کامل انشاً الله دارد که این حکومت

عبوري مجاهدين به شكل موقت كه به همه طرف ها قابل قبول باشد أستاد انشأ الله آنرا مي پذيرد و همين امروز هم پيامي در اين قسمت براي شان داشتم و حال كه شما ميگوييد من همين امروز بار ديگر با استاد تماس ميگيرم كه استاد به صراحت اين مسئله را اعلان كند . انشأ الله شنيده شد ؟

حكمتيار : درست است ،موفق باشيد ، بحث هاييكه درآنجا جريان دارد اگر توافق صورت بگيرد باز مشتركاً اعلان كنند مسئلهء ديگر است ،ما منتظريم كه تاحال كه بحث ها نتيجه ندارد ، ديشب كه من پرسيدم وضع هنوز مبهم است و كسي هم اميد وار نيست كه گويا به زودي توافق ممكن است به هر صورت شما اگربار ديگر تماس بگيريد و استاد را مطمئن بسازيد ، و تشويقش كنيد كه اين كار عاجلتر صورت بگيرد ، خيلي خوب ميشود . من ديگر چيزي گفتني ندارم ، اگر شما چيزي گفتني بيشتر از اين نداشته باشيد ، خدا حافظي ميكنيم ، شما را به خداوند مي سپارم .

مسعود : اما من گفتني دارم ، صداي مرا ميشنويد ؟

حكمتيار ، بلي ميشنوم .

مسعود : صداي مراميشنويد ؟

حكمتيار : بلي خوب ميشنوم .

مسعود : من گفتني دارم ! كه شما تهديد كرده ايد كه بروز يكشنبه حمله نظامي به كابل مي كنيد و من قسميكه در گپ هاي خود صريح بودم ، و همي حالا هم با صراحت ميگويم كه اين مسئله را ، نشود كه خداي ناخواسته حمله به كابل باعث يك درگيري بسيار شديد بين خود مجاهدين شود . چرا كه يك طرف وقتي كه داخل كابل شود گروپ ها ونيروهاي مختلف داخل كابل ميشوند ، هرج و مرج كه در كابل ايجاد ميشود وضع خرابي را در كابل ايجاد ميكند ، و به يقين كه منجر به زدوخورد بين مجاهدين خواهد شد و خواهش من ازشما اينست كه اين تهديد را برداريد و همراي رهبران ، خود شما بنشينيد و همان مسائل را كه من گفتم كه حكومت عبوري را جمعيت انشأ

الله قبول دارد و قبول مي كند ، ميرويم به طرف انتخابات و بهتر است عوض اينكه وقت صرف مسائل نظامي شود اگر در همين قسمت قدم هايي برداشته شودخالي ازخير نخواهد بود و بهتر است كه شما همين مسئله را همين حالا براي من اطمينان بدهيد كه بروز يكشنبه حمله وجود ندارد ، قسمي كه من از اينطرف براي شما اطمينان دادم كه حمله وجود ندارد كه ما در فكر كار هاي نشويم .

مسعود انشأ الله شنيده شد ؟

حكمتيار : من شنيدم ، ولي انتظار نداشتم و گمان نميكردم كه شما اين حرف را بزنيد به هر صورت من از طرف خود ميگويم كه اين فيصله ماست ، به همهء جبهات هدايت داده شده وقت تجديد و تدابير دقيق اتخاذ شده تا زماني كه حالتي ايجاد نشود كه درنتيجهء آن ضرورت عمليات را فرد فرد مجاهدين مامثمر بشمارند ، شايد قادر به تأخير تأجيل در اين وقت محدد نباشيم و اينرا هم من مطمئن هستم كه انشأ الله درگيري صورت نخواهد گرفت و به نتايج كار هم تا حد زياد مطمئن هستيم كه اگر درشهرهاي ديگر افغانستان درگيري صورت نگرفته در كابل هم درگيري صورت نخواهد گرفت اگرشما ميخواهيد كه مسئله حل شود و اصلاً ضرورت عمليات را فرد فرد مجاهدين كه فعلاً در چار اطراف كابل سنگر گرفته منتفي بشمارند و آنرا به تأخير بيندازند ،سنگر راترك بگويند برنامه حمله بر كابل متوقف شود راهش اينست كه حكومتي را هر چه زود تراعلان كنيم . مسئله حل است و مجاهدين ديگر اين ضرورت را احساس نميكنند كه دست به اسلحه ببرند و به كابل وارد شوند و من نميدانم كه در كابل چرا درگيري شود ما اگر درگيري هم داريم با افرادي خواهد بود كه در خدمت كمونيست ها اند با مليشه و يا نيروها يا واحد هايي كه در خدمت كمونيست ها اند ، درگيري ما با آنهاست ما كه به پنجشير حمله نكرديم شما چرا به اين شكل تعبير مي كنيد كه درگيري بين مجاهدين صورت خواهد گرفت ؟ چرا در شهر هاي ديگري صورت

نگرفته ، ما که تصمیم این را نداریم و گمان نمي کنیم که شما هم این اراده را داشته باشید و اگر میخواهید که مسئله زود تر حل شود اگر امروز در پشاور اعلان شود مسئله حل است از طرف ما نه مانعي وجود دارد ونه اشکالي .

مسعود : صداي مرا میشنوید ؟

حکمتیار : بلي میشنوم .

مسعود : واقعیت هایي است که وجود دارد اگر بگویم که درگیري نمیشود ، من همین حالا براي تان میگویم که شدید درگیري میشود و شاید جنگي صورت بگیرد که صدها وصدها مسلمان در آن بسوزد و انشاالله من همین حالا میگویم که پیش خدا قطعاً مأخوذ نیستم و پیش ملت افغانستان هم مأخوذ نخواهد بودیم ، ما چیزي را به خود نه طلبیدیم و نه مي طلبیم و هیچ گونه کدامادعاي به خصوص هم در این قسمت نداشتیم و فقط همه چیز را به شخص خود شمارهبرهاي بزرگ محول ساختیم بنشینید و در بین خود به فیصله برسید ولي در غیر صورت گپ اگربه طوري دیگري باشد بگویید و یا نگویید به درگیري مي انجامد ، شما بروید استاد رباني وجود دارد ، استاد سیاف وجود دارد دیگر رهبران وجود دارند ما نمي خواهیم که خداي نخواسته کدام چیزي را تحمیل کنیم و در بین خود به فیصله ایکه رهبران برسند ما متقبل مي شویم و قبول داریم و من فعلاً کدام شرط و شرائط خاصي را نگذاشتیم که این شرط و یا آن شرط ، فقط میگویم هر آنچیزي را که رهبرها به فیصله میرسند ما قبول داریم و خونریزي نشود ، و ما همه چیز را سر انتخابات حساب مي کنیم نه سر خود و حکومتي دوروزه در کابل چه کسي تسلط داشته باشد و گپ همین است و بهتر است که در همین صحبت فعلاً مطمئن شویم که گپ از طریق مفاهمه حل شود نه از طریق نظامي .

مسعود : انشاالله شنیده شد .

حکمتیار : حرف شمارا شنیدم مطالبي که داشتم من قبلاً عرض کردم .

مسعود :خوب معني همین گپ همین است که روز یکشنبه حتماً حمله

مي كنيد ، من آماده گي بگيرم .

حكمتيار : آماده گي براي چه ؟

مسعود : آماده گي براي دفاع مردم كابل ،زن كابل ،مرد كابل ، خورد و كلان كابل آماده گي به دفاع از همين ملت مظلوم ، آماده گي به مردميكه بخدا هر روز پناه ميبرند و ميگويند كه سرنوشت ما درآينده چه ميشود .

من مجبور هستم كه از همين مردم در برابر هرنوع حمله با هر طاقتي كه داريم دفاع كنم مشكل خود شماست بايد برويد بين خود بنشينيد به توافق برسيد ،ما كدام امتياز طلبي طلب نمي كنيم وشما كه ميگوئيد كه به روز يكشنبه ابر حمله حتميست و همين حالا به صراحت ميگويم و شما مي فهميد كه من آدم صريح هستم و من مجبور هستم كه همين حالا و از پيش دوست ها دور شوم و ترتيبات دفاعي خود را بگيرم . و مجبور هستم كه دست به يك سلسله تصفيه ها در بعضي مناطق بزنم و فردا نگويند و من با پيش خدا فردا مسوول نباشم كه چرا دست به همچو كاري زديد خوب است كه قاضي صاحب منحيث شاهد ميشنود !

حكمتيار : در كابل عناصري وجود دارند كه در طول سالها به جان ،مال و ناموس مردم كابل رحم نكردند شما بايد از مردم كابل دربرابر آنها دفاع كنيد . عجب است كه شما ميگوييد من مجبورهستم از اهالي و مردم كابل دفاع كنم ، مي فهميد كه اين حرف ها خيلي خطر ناك است عواقب خيلي بدي دارد اگر من به همين لهجه صحبت كنم مي فهميد كه عواقبش چه خواهد بود . و من نمي خواهم ،مي خواهم باب دوستي را باز كنيم باب برادري را باز كنم و زور گويي ها را كنار بگذاريم ، و اگر شما مسووليت حوادث بعدي را قبول ميكنيد خوب است شما در اينجا همين كار را بكنيد ما هميش خواستيم دست به هم بدهيم و چون برادر زندگي كنيم و شما حرف تان بشكل ديگريست و من نمي خواهم دراين مرحله حساس قسمي عمل كنم وحرف هايي راتكرار كنم كه متأسفانه در جريان صحبت و متأسفانه من قسمي فكر ميكردم كه شايد لحظه

به لحظه لهجهء شما خوب تر شود . برادر وار ولي شما به شکل ديگري صحبت مي کنيد من باز هم براي تان عرض ميکنم که قرار ما به حال خود است اگر در همين دو روز ، شنبه و يکشنبه ، تا شام يکشنبه تغييري در کابل نيامد ، و قدرت از اين گروه سفاك و جاني به مجاهدين انتقال نيافت ،شوراي مشتمل بر قوماندانانهاي جبهات اطراف کابل يا حکومتي را که مجاهدين در پشاور ، در پاکستان تشکيل ميدهند اگر برين انتقال نيافت ما به تعهدي که کرديم فيصله يي که کرديم ناچاريم التزام داريم و اين کاررا مي کنيم و شما من نميدانم چرا با اين لهجه صحبت ميکنيد و مسئله را اين طور تعبير مي کنيد . انشاَ الله فهمانده توانستم .

مسعود : به گوش هستم.

ببينيد که شما چند مسئله را که پيش کرديد و به همه قسمت هايش من بکلي توافق دارم : حکومت خالص اسلامي که آرزوي هميشگي ماست ، حکومت عبوري بدون کدام امتياز طلبي ، انتخابات در آينده و همهء مسايل را ما توافق کرديم که هيچ گونه گپي ديگر وجود ندارد ، باوجود آن شماضرب الاجل تعيين مي کنيد که روز يکشنبه حمله مي کنم و فکر کنم که باوجوديکه در همه چيز ها توافق وجود دارد ضرورت به حملهٔ ديگر باقي نمانده و اين که استاد رباني به عجله اعلان بکند که من اينرا قبول دارم بازهم ميگويند که اين قبلاً اعلان شده ضرور به اعلان مجددش نيست . فعلاً که به مذاکره نشستند مولوي صاحب محمد نبي ، استاد سياف است بزرگ هاي ديگر است و بالاي همين مرام کار ميکنن و باوجود اين همه شما تهديد مي کنيد که من يکشنبه حمله مي کنم و فکر کنم که در اين شرايط ضرورت به جنگي نباشد و بهتر است که خود رهبر ها در بين خود به توافق برسند و مشکل ملت را حل کنند .

مسعود : انشاَ الله شنيده شد .

حکمتيار : اين ضرب الاجل براي حمله به چاريکار آماده نشده بلکه حمله

قانوني افغانستان مي شمرد و اجلاس وزرا را در چار آسياب داير مي نمود ، بر باشندگان کابل باراني از راکت تحويل ميداد و تنها در روز ۱۹ اسد ۱۳۷۱ بيش از هزار و پنجصد فير راکت بالاي مناطق مسکوني شهر فروريخت و در عين زمان از طريق راديوي « پيام آزادي » متعلق به حزب اسلامي تمام مسووليتهاي امنيتي و اقتصادي را بعهده رئيس دولت افغانستان مي انداخت ، بدين صورت تنها گلبدين حکمتيار ميتواند در زمان واحد در دو نقش متضاد رول بازي نمايد ، هم صدر اعظم افغانستان و هم ياغي .

حکمتياربقدري در جنگهاي کابل راه افراط پيمود ، که داکتر رابرت نيومن سفير سابق امريکا در افغانستان او را « قبر کن افغانستان » خواند ، و در عرصهء بين المللي به سياستمدار جاه طلبي همچون « پل پت » مشهور گرديد ، که براي رسيدن بقدرت از کشتار هزاران مسلمان هموطنش دريغ نمي ورزد .

اصرار حکمتيار در جنگهاي کابل ازينجا نشأت يافته بود ، که وي فکر ميکرد ، هرکه بر کابل حکومت کند ، بر افغانستان حکم ميراند ، اما در عمل جز اينکه جنگهاي کابل جلو تحکيم دولت افغانستان را گرفت ، براي حکمتيار هيچ دستاوردي نداشت ، بر عکس در صفوف حزب اسلامي رخنه انداخت و به کناره گيري هزاران تن از اعضاي آن حزب منجر شد . پيوسته اما با آهستگي مراکز خود را در اطراف کابل از دست داد ، طوريکه دوستم در شمال و دولت در کابل و ولايات همجوار آن نيروهاي حزب اسلامي را جاروب نمودند ، روي اين دليل براي بسط و گسترش سيطره خويش در ولايات شرق وجنوب افغانستان دست به اقداماتي زد که بيشتر از پيش وي را متضرر ساخت . در ۱۳۷۲ کوشيد بهمکاري « شمالي خان » در ولايت ننگر هار تحولاتي را سازمان دهد ، که اين طرح از جانب مسؤلين آن ولات کشف و شمالي خان بقتل رسيد ، در لغمان بر سر اين مقصد « محمد ناصر منصور » قوماندان حزب اسلامي در ۱۳۷۳ کشته شد ، امادر لوگر توانست ساحاتي را ازساير احزاب متصرف شود .

براي كابل شده ، كابل كه فعلاً تحت سيطره و تسلط عناصر جاني و سفاك قرار دارد ما ضرب الاجل را براي حمله به كابل تعين كرديم نه به چاريكار و يا به منطقه تحت تسلط شما چرا مسئله رابه اين شكل تعبير مي كنيد ؟ تنها توافق شماكافي نيست ، توافق از طريق مخابره كافي نيست كاش شما از مجموع جمعيت هم نماينده گي مي كرديد كه مسئله از اين قرار نيست ، موضوع اينست كه بايد حزب و جمعيت عملاً به يك اداره توافق كنند و اين اداره تشكيل شود تمام نيروهاي جهادي آنرا بپذيرند ، قدرت از رژيم كابل به اين اداره انتقال شود پس از اين ضرورت عمليات منتفي ميشود ، تنها توافق لفظي كافي نيست بايد جلو حوادث خطرناك را بگيريم بايد جلو واردشدن مجاهدين مسلح را به كابل بگيريم خيلي وقت ضايع كرديم از اين بيشتر من نمي دانم كه وقت داريم يا نه و هيچ كسي نميتواند كه جلو حوادث غير مترقبه را بگيرد ، من ميگويم ما عملاً به يك توافق عملي ضرورت داريم زمانيكه حكومت تشكيل شود و اعلان شود ودركابل قدرت به اينحكومت انتقال شود بدون اينكه اين كارها صورت بگيرد هيچ كسي تضمين كرده نميتواند امروز درداخل كابل ويا برون كابل حادثهٔ رخ ندهد رژيم سقوط نكند و ما به وضع تازه يي روبرو نشويم .

مسعود : من حرف هاي تان را شنيدم .

مسعود : من باز ميگويم و اين راتكرار ميكنم و انشا الله به نمايندگي از جمعيت هم گفته ميتوانم كه جمعيت طرفدار حكومت عبوري است ، حكومت عبوري ايكه تنها مختص نمي شماريم از حزب وجمعيت است ، ديگران هم سهم داشته باشند ديگران هم از افغانستان هستند حكومت عبوري كه براي همه قابل پذيرش باشد حزب و جمعيت به توافق برسند ديگران اگر قبول كنند كافي است و اينكه بين هم مي نشينند و چيزي ديگري تصويب مي كنند اين هم كافي است.كه درين قسمت هم ترديدي وجود ندارد انشا الله شنيده شد ؟

حكمتيار : بلي شنيده شد .

مسعود : حکومت عبوري را که مشترك از همه رهبران و همه قوماندانانها ویا به هر نوع که در بین خود به فیصله میرسند و یا تنها حزب وجمعیت که واقعاً هرکدام موثریت خود را داشته اند جمعیت قبول دارد و انشأ الله من اینرا به صراحت میگویم .

حکمتیار : درست ! مسئله حل است . شما امروز به استاد بگوئید برادر ها اینجا نشستند توافق صورت بگیرد ماوقت داریم اعلان شود و فکر کنم که مشکل حل شده .

مسعود : شماخود تان چرا تشریف نمیبرید که با استاد صحبت کنید ، بنشینید و رو برو صحبت کنید .

حکمتیار : میشود شما تشریف بیاورید باز مشترکاً صحبت کنیم . استاد شاید به تنهایي تصمیم گرفته نتواند !

مسعود : استاد رهبر جمعیت است ، هر تصمیمي که آنها بگیرند از طرف من قابل قبول است و در همینجا من براي شما اعلان مي کنم که هر تصمیمي را که استاد بگیرد ما کوچکترین تردیدي در قسمت آن نداریم . انشأ الله شنیده شد ؟

حکمتیار : بلي ! کدام اشکالي وجود ندارد اشکال از طرف ما وجود ندارد ما نماینده هاي با صلاحیت و مقتدر آنجا داریم که در تمام مسایل با ماشریك بودند از حزب نماینده گي مي کنند ومن و یا کسي دیگري در پشاور عین رول را خواهیم داشت .

مسعود : صداي مرا میشنوید ؟ همین صبح هم به استاد پیامي داشتم در همین قسمت هاي که ما و شما صحبت داشتسم در هیمن قسمت ها پیام من بود و باز هم به استاد پیام خواهیم داشت ، تا از یك خونریزي و هرج مرج در کابل جلو گیري شود و باز هم من تأکید میکنم که بین هم بنشینید و به یك توافق برسید باز هم تاکید میکنم که شما بزرگ ها در بین خود بنشینید و به یك توافق برسید و ما منتظر هستیم که شماها چه مي کنید .

موافقت نامه پشاور (گورنر هاوس)

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمدلله رب العالمين والصلاة والسلام علي اشرف الانبياء والمرسلين وبعد :

شروط قبول حکومت موقت اسلامی افغانستان

۱ ـ حکومت باید مطابق اهداف وخواسته هاي جهاد کاملاً اسلامی باشد، و حکومت هائي به این معني که ! بیطرف ، مخلوط وائتلافي قطعا قابل قبول نیست

الف : قوانین ولوائح همه وهمه اسلامی باشد ، مطابق فقه حنفي بوده باشد.

ب : عاملین وتنفیذکنندگان همه مسلمانان شناخته شده وغیر مشبوه باشند ، یعني وزراء ، معینان رؤساً آمران وغیره مسلمانان باشند ودرحکومات ملحده کار نکرده باشند .

۲ ـ اردو ، حارندوي وسایر قوتهای امنیتي وغیره طوري تصفیه وتجدید شود که عناصر بي دین ومتهم درآن وجود نداشته باشد .

۳ ـ ترکیب وساختمان جدید اردو وقوتهاي امنیتي طوري باشد که ازیك طرف ممثل همة قوتهای جهادي بوده وازطرف دیگر مورد اطمینان وتائید ملت

مجاهد افغانستان قرار گیرد .

٤ ـ مدت حکومت که توسط شوراي حل وعقد تشکیل میشود ، بعد ازشش ماه دوره انتقالي ازیك سال ونیم الي دوسال است .

٥ ـ درپهلوي حکومت یك شوراي موقت موجود باشد .

٦ ـ درخلال یکسال شوراي حل وعقد اسلامي درچوکات معیار هاي شرعي ساخته شود ، تابه ارتباط حکومت مستقر آینده تصمیم بگیرد .

٧ ـ اگر روی ظروف طارئه ومعاذیر شرعي کارساختن شوري ازموعد مقرر وتعیین شده به تعویق افتید ، درآن صورت رئیس دولت وحکومت مسؤلیت اداره مملکت را به شوراي موقت مي سپارد وهمین شوراي موقت درمورد تصمیم بگیرد .

٨ - ترکیب جدید قواي دفاعي وامنیتي شهر کابل باید پیش ازجابجاشدن کابینه واراکین دولت درآنجا مطابق ماده سوم صورت بگیرد .

٩ - دربین تنظیم هاي متخاصم باید برین شروط ازهمین حالا توجه صورت گرفته ودرصورت تخلف ازیکي ازبند ها ومواد فوق الذکر التزام مادربرابر حکومت منتفي خواهد بود .

والسلام

***

د۱۹۹۲ ع کال داپریل ۲٤ مه دتنظیمونو ترمینځ دپیښور دمعاهدي متن

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله والصلوة والسلام علي سیدنا رسول الله علي وآله واصحابه اجمعین .

آجندا :

دافغانستان داسلامی دولت دموقتي دوري تشکیل اوپروسه په لاندي ډول

جوړه شوه .

١ - پریکړه وشوه چه دحضرت صاحب صبغة الله المجددي ترمشري لاندي دي یوپنځوس کسیز هیئت داخل دافغانستان ته ولاړ شي ترڅو ددوه میاشتي په موده کښي دکابل دموجوده واکدارانو څخه قدرت په پوره ډول اوبي قیداوشرط ترلاسه کړي . ددغه هیئت مشر به په همدي دوو میاشتو کي ددولت دریاست ممثل هم وي .

دغه هیئت به ددغي مودي څخه وروسته دعبوري دولت ترارځ داسلامی موقت مشوتي په حیث پاتی کیږي اوریاست به دحضرت صاحب پهڅلوره دي ددي شوري موده به هم څلور میاشتي وي .

٢ - پریکړه وشوه چه استاد ربانی دي دڅلورومیاشتو دپاره دافغانستان داسلامی مؤقت دولت درئیس اودرهبري شوراي دمشر په حیث وي دي به خپل کار رسما هلته شروع کوي چه دقدرت دانتقال دوه میاشتي پوره شوي وي .

٣ - داپورته تعیین شوي مودي کي یوه ورح هم نه تمدیږي .

امضاءها

٤ - دصدارت مقام اودکابیني نورغړي به دتنظیمونو دمشرانونه پرته دغو تنظیمو ددوهمه درجه غړو څخه ټاکل کیږي .

٥ - س دصدارت مقام افغانستان اسلامي حزب ته ورکړشو .

٦ - دصدارت معاونیت اوداخلي وزارت دافغانستان اسلامی اتحاد ته .

٧ - دصدارت معاونیت اومعارف وزارت دمولوي صاحب خالص ته .

٨ - دصدارت معاونیت اوخارجه وزارت دمحاذ ملي اسلامی گوند ته ورکړشو.

٩ - ددفاع وزارت دافغانستان اسلامی جمعیت ته ورکړشو .

١٠ - ستره محکمه دحرکت انقلاب اسلامی تنظیم ته ورکړشو .

اوداپریکړه هم وشوه چه شورای رهبري به علاوه پرتقسیمات او تعینات دنوروزارتونو دحزب وحدت اوشوراي ائتلاف اومولوي صاحب منصور

اونورودپارره وزارتونه تثبيتيږي .

ددي ټولي مودي عمر شپږ مياشتي ده اوپدي ترڅ کښي نه د راتلونکی انتقالي حکومت دپاره اسلامی متفق عليها مشوري تصميم نيسي . دهغه انتقالي به دوه کاله وي .

***

موافقت نامه پل چرخي

(۲ شنبه ٤ جوزا ۱۳۷۱)

بسم الله الرحمن الرحيم

به عون وياري الله تعالي مابرمواد آتي باهم توافق کرده ايم :

۱ - قطع دايمي جنگ وتخليه کابل ازقطعات مسلح شمال توافق نموده ايم ، درمورد قطع دايمي وچگونگي تخليه وزمان آن شوراي قيادي وهيئت مصالحه باتأمين تضمينات لازم تصميم نهايي اتخاذ خواهند کرد .

۲ .- غرض تعيين کيفيت وچگونگي انتخابات وموعد ثابت برگزاری آن کميسيون مشترك توظيف ميگردد ، که درپايان يك هفته تصميم نهايي شان را دراين موارد اعلان ميکنند .

۳ - طرفين مجدانه سعي مي ورزند ، تا قبل ازپايان دوره انتقالي انتخابات برگزار گردد ، تأخير دربرگزاري انتخابات درصورت بروز حوادث غير مترقبه وشرايط نامساعد به توافق طرفين صورت ميگيرد .

٤ - حکومت مؤقت مطابق توافقات قبلي به کارمي پردازد .

٥ - مدت انتقال قدرت طبق موافقت نامه قبلي دوماهه بوده وبه هيچ صورتی تمديد نمي شود .

٦ - امنيت شهر کابل توسط مجاهدين همه احزاب اسلامی درچوکات وزارت داخله تأمين ميگردد .

۷ -سلسله مذاکرات طرفین درمورد سایر قضایا ادامه دارد .

۸ - برگزاري انتخابات دراسرع وقت به نحوي که درپایان مرحله موقت فعلي کشورما درحالت خلاي اداره قرار نگیرد .

والله علي ما نقول وکیل

امضاء گلبدین حکمتیار　　　　امضاء احمد شاه مسعود

دوشنبه ٤ جوزا - ۱۳۷۱

مهمانان خصوصي

اعجاز الحق وجنرال حمید گل

***

بسم الله الرحمن الرحیم

فیصله پنج گروه جهادی وسیاسی

شهرکابل ۷/۱۰/۱۳۷۱

ما پنج تنظیم جهادي سیاسي افغانستان به نقاط ذیل براي ایجاد اصلاح در وضع فعلي کشور وعواقب وخیم آن به توافق رسیدیم که قرار ذیل است :

۱ - تشکیل شوراي اهل حل وعقد بحالت فعلي آن ناقص بوده ولذا جلسات آن اگر تدویر میگردد غیر قانونی بوده فیصله هاي آن براي ما غیر قابل قبول مي باشد .

۲ - قدرت را دولت فعلي باید بصورت فوري وکامل به شورای محترم رهبري انتقال دهد تایك دولت موقت سرپرست جدید ازآن طریق تشکیل گردد ، طوریکه همه تنظیم ها وگروه هاي جهادي وسیاسي درآن اشتراك ورزند .

۳ - دولت موقت جدید با تغییرات سیاسي درریاست دولت وکابینه تشکیل گردد .

٤ - اصلاح وتکمیل شوراي محترم اهل حل وعقد پس ازتطبيق ماده (٣) توسط يك كميسيون مشترك گروه هاي جهادي وسياسي تحت اجراء گرفته شود.

امضاء كننده گان

١ - جبهه ملي نجات افغانستان : دكتر ذبيح الله

٢ - حزب اسلامی افغانستان : همايون جرير

٣ - حزب وحدت اسلامی افغانستان : دكتر طالب

٤ - جنبش ملي اسلامی افغانستان :محمد نسيم مهدي

٥ - محاذ ملي اسلامی افغانستان : سيد حامد گيلاني

***

موافقتنامه اسلام آباد

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه صلح افغانستان

با انقياد كامل به اراده خداوند (ج) و استهداء از قرآن و سنت با ياد آوري از موفقيت هاي شكوهمند جهادي كه ملت شجاع افغانستان بخاطر آزادي و رهائي كشور شان براه انداخته بود ، به اميد اينكه اين جهاد شكوهمند با اقامهء صلح مايه پيشرفت ، سعادت و ترقي براي مردم افغانستان گردد .

با درك اين حقيقت كه تشكيل يك حكومت اسلامي با قاعده وسيع كه شامل همه احزاب و گروپ ها باشد ضرورت وقت است،تشكيل حكومتي كه همه اقشار در آن تمثيل شوند ، پروسه انتقال قدرت سياسي را در فضاي ارام وصلح آميز ميسر خواهد ساخت .

با تعهد به حفظ اتحاد ، حاكميت ملي و تماميت ارضي افغانستان ، با توجه به الويت و عاجل بودن اعمار مجدد افغانستان و زمينه سازي براي بر گشت

مهاجرین با تعهد به تأمین صلح و امنیت در کشور و منطقه ، با احترام به دعوت خادم حرمین شریفین مبني بر آنکه اختلافات بین افغانان از طریق صلح آمیز حل گردد .

با اظهار قدر داني از تلاش هاي نیك آقاي نواز شریف صدر اعظم جمهوري اسلامي پاکستان بخاطر اعاده صلح و آرامش در افغانستان .همچنان اظهار قدر داني ازتائید حکومات سعودي و ایران که از طریق وفود فرستاده شده ایشان صورت گرفته است.

با اذعان بر این امر که مذاکرات فشرده بین الافغاني بطور جداجدا و به شکل دسته جمعي به خاطري آغاز گردیده است که دستاوردهاي جهاد حفظ گردد ، تمام احزاب و گروپهاي ذیدخل بر مواد آتي توافق نموده اند :

۱ - تشکیل یك حکومت براي مدت (۱۸ ماه) که در آن پروفیسور برهان الدین رباني رئیس جمهور و حکمتیار و یا نماینده اش بحیث صدر اعظم ایفاي وظیفه خواهند کرد .

صلاحیت هاي رئیس جمهور و صدر اعظم و کابینه اش که از طریق مشوره جانبین مشخص شده جزء موافقت نامه بوده و ضمیمه آن میباشد .

۲ - کابینه درظرف دو هفته بعد از امضاي موافقت نامه توسط صدر اعظم از طریق مشوره با رئیس جمهور و رهبران مجاهدین تشکیل مي گردد .

۳ - بر پروسه انتخاباتي ذیل که بیش از (۱۸ ماه) را در بر نخواهد گرفت توافق شده است . با اعتبار به آغاز این مدت (۲۹ دسامبر ۱۹۹۲) :

الف : تشکیل عاجل یك کمیسیون انتخاباتي مستقل و با صلاحیت مشتمل بر نمایندگان همه احزاب .

ب : کمیسون انتخاباتي موظف مي گردد که در ظرف (۸ ماه) انتخابات براي تشکیل شواي بزرگ قانون ساز را بر گزار کند . (شروع این میعاد از امضاي ان موافقتنامه است)

ج : قانون اساسي کشور توسط این شوراي منتخب قانون ساز تصویب مي

گردد ، که در روشنايي آن انتخابات عام براي انتخاب رئيس جمهور و پارلمان در خلال همين (۱۸ ماه) بر گزار ميشود .

٤ - يك شوراي دفاعي مشتمل بر دو دو نماينده از هر تنظيم تشكيل ميشود تا :

الف : تشكيل يك اردوي ملي راتحقق بخشد .

ب : اسلحه ثقيله را از همه احزاب ومنابع تسليم شود ودر صوت لزوم آنرا از شهر كابل و سائر شهر ها بيرون برده و در نقاط خارج از برد آن جابجا سازد و به اين ترتيب امنيت شهرها تأمين گردد .

ج : تضمين باز نمودن همه راهاي تداركاتي غرض استفاده عام .

د : تضمين عدم استفاده از بودجه دولت براي اكمال قطعات شخصي و گروپ هاي مسلح .

هـ : تضمين اين امر كه صلاحيت سوق و اداره قواي مسلح در اختيار كميسيون دفاعي خواهد بود .

٥ - بايد همه زندانياني كه توسط حكومت و احزاب در جريان خصومت هاي مسلحانه دستگير شده اند، فوراً و بدون قيد و شرط رها شوند .

٦ - همه اپارتمان ها و املاك شخصي دولتي و مناطق مسكوني كه در جريان خصومت ها توسط گروههاي مسلح اشغال گرديده اند بايد به صاحبان اصلي آن مسترد گردند .

اقدامات مؤثر صورت مي گيرد ، تا بر گشت افراد بي جا شده را به خانه ها و مناطق مربوطهء شان ميسر سازد .

۷ - يك كميته مشتمل بر نمايندگان همه احزاب تشكيل مي گردد، تا اجراأت مالي و سيستم پولي كشور را تحت كنترول و نظارت قرار داده و جريان پول را مطابق قوانين موجوده مالي نگهدارد .

۸ - كميتهء مشتمل بر نمايندگان همه احزاب غرض نظارت بر توزيع مواد غذائي ، مواد سوخت و سائر مواد ضروري تشكيل مي گردد .

عده ای کوشیده اند ، تا حکمتیار را بیکي از شخصیت هاي جهاني تشبیه نمایند ، اما در واقع او از ویژه گیهاي منحصر بفردي برخوردارست که بصورت تمام عیار با شخصیت دیگري مطابقت ندارد ، او آمیزه ایست از جنون قدرت طلبي ، سرسختي که با حیله و نیرنگ اهداف خویش را دنبال مي کند . گلبدین حکمتیار در میان اعضاي نهضت اسلامي افغانستان از ابتدا به خشونت و تندروي شهرت داشته ، طوریکه در دوران پوهنتون بجرم قتل یك محصل کمونیست بنام « سیدال » مدتي بزندان رفت ، اما هیچکس تصور نمیکرد ،که روزي این جوان دست به کشتار فجیعي در کابل بزند ، که در تاریخ افغانستان نظیري ندارد .

وي در زمرهء نخستین کسانیست که در عهد زمامداري داود خان به پشاور هجرت گزیدند و در آنجابه کمك استخبارات پاکستان برهبري حزب اسلامي رسید و از آن زمان تا اکنون بیشترین امکانات را از آن کشور بدست آورده است . وي در ۱۳٦٥ از ضرورت یك کنفدریشن میان افغانستان وپاکستان در آینده سخن راند و این مطلب ایست که سیاستمداران پاکستاني سخت در اشتیاق آن اند . اینگونه حرکات موجب آن گردیده ، تا حکمتیار را مخالفینش آله دست اي . اس . آي . بشمارند .

او میکوشد با آسان ترین و کوتاهترین راه بر اریکه قدرت تکیه زند ، وزیر تاثیر همین خصلت تا کنون شش کودتاي ناکام را درکابل براه انداخته و غالباً هر باري قبل از وقوع کودتا مردم را به تغییر و تحول عمده نوید داده است .

اولین کودتا برهبري حکمتیار در ۱۳٥٤ علیه رژیم داود خان صورت پذیرفت ، که حکمتیار آن را نخستین تجربه نظامي نهضت اسلامي مي شمارد و بدان افتخار مینماید . طرح مشترك وي باحفیظ الله امین در ۱۳٥۸ با اشغال افغانستان توسط روسهاعقیم ساخته شد ، و کودتاي تني در ۱۳٦۷ مرز میان مجاهدین و کمونیستان را از بین برد و به اختلافات قومي و

ازینجا منشأ گرفته است .

شرایط چنان دشوار آمده است ، که سران دولتي افغاسنتان بصراحت نمیتوانند ، حقایق را براي مردم بر ملا سازند ، و برعکس از شخصیت هاي معامله گر بالاجبار پذیرائي میدارند ، و کشورهاي همسایه را که آتش کنوني را در افغانستان بر افروخته اند ، بحیث کشورهاي دوست و برادر یاد مي کنند.

نبشته حاضر را نباید یك سند رسمي و یا اثر تحقیقي شمرد . بلکه یاد داشت هائیست که در جریان سه سال برداشته شده، و نویسنده با آنها در تماس نزدیك بوده است و این قضاوت خوانندگان است ، که روشن میسازد ، نویسنده تا چه حد در تحلیل و تشریح حوادث موفق بوده ، و تا چه پیمانه انصاف و عدالت را مرعي داشته است .

ع ، منصور

عید قربان ۱۳۷٤

بهای آزادی

(کابل از سقوط تا فتح)

ع - منصور

بهای آزادی

(کابل از سقوط تا فتح)

مشخصات کتاب :

* نام : بهای آزادی

* نویسنده : ع ، منصور

* مهتمم : ث ، ثامر

* کمپوزر : نوراحمد

* تیراژ : هزار جلد

* تاریخ طبع : جوزای ۱۳۷۴

بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست

بجای مقدمه

تجربه نشان داده است ، حرف زدن راجع بخود بسیار دشوار است ، بخصوص اگر در باره عیب ها و کاستي هاي خود بوده باشد ، اما به همان پیمانه از اهمیت و ارزش در زندگي برخوردار میباشد . انسان ها و جوامع موفق آنهائي اند ، که گاه ونا گاه اعمال گذشته خویش را درترازوي انصاف مي سنجند ، و با عبرت آموزي از گذشته بسوي آینده گام بر میدارند .

همه میدانند ، که حوادث سه سال اخیر ، افغانستان را دز یکي از مراحل نهایت حساس قرار داده و حتي حیات سیاسي آنرا با خطر جدي رو برو ساخته است ، ولي اختلاف رأي وقتي شدت مي گیرد ، که پاي تحلیل عوامل آن در میان مي اید ، هر یکي قضایا را بگونه اي تفسیر و تحلیل میدارد ، فرد ، گروه یا کشوري را درین راستا مقصر مي شمارند ، در حالیکه به عقیده ما دشواري نوشتن مسئله از آنجا ناشي میشود ، که مقصر اصمي خود مائیم ، رهبران کشورهاي همسایه خود را موظف میدانند تا براي تأمین منافع کشورشان از هر وسیله اي استفاده برند ، و فقط ما میتوانیم انها را « مداخله گر » و یا « متجاوز » بنمائیم ، در حالیکه رهبران افغانستان مکلف اند ، تا از منافع کشور شان دفاع نمایند ، که متأسفانه اغلب آنها از زیر بار این مسوولیت شانه خالي کرده اند ، و این عیب عمده ماست و کلیه مصائب